

Η ΕΥΡΥΤΕΡΗ,

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΜΕ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Φυλλάδ. 44.

Τόμος Β'

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 1849.

ΤΡΕΙΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΙ.

(Συνέχεια. Ἰδέ φυλλάδιον 43.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Ἐν καιρῷ ζορωδιστάτης νυκτός, νέος τις ὄλιγος ἀσθμαίνων, ἀρῶν διήλθε δρομαίως τὴν ὁδὸν τοῦ Πύργου, τοῦ Πτοχῆπ καὶ τοῦ Γουώτλιγγ, ἐφθασεν ἔμπροσθεν τοῦ Ἁγίου Παύλου. Ὑψωσε, διαβάων, τοὺς ὀφθαλμοὺς του εἰς τὴν ἐξουσίαν ταύτην οἰκοδομην, ἧτις, τὴν ὥραν ἐκείνην, παρίστανεν ὄγκον γιγαντώδη καὶ ἀμορφον, καὶ ἔπειτα, μὲ φωνὴν ἐνθουσιώδη, ἐξεφώνησεν·

— ὦ μνηστειὸν ἐνδοξόν! ἰδοὺ ἐνταρτασμένον εὐρέσκεσαι εἰς τὰ σκότη· ἀλλ' ἤως λαμπροτάτη ἐγείρεται ἐντός ὀλίγου ἐπὶ σέ, καὶ, ὁμοῦ μὲ τὴν ἀρχαίαν λατρείαν σου, ἀναλαμβάνεις καὶ τὴν ἀρχαίαν σου δοξάν. Ἄς ἰδῶ τὴν Μαρίαν ἐπὶ τοῦ Ὀρόνου, ἀκούσω τὴν λειτουργίαν εἰς τὸν ἱερόν σου περιβόλον, καὶ ἀποθνήσκω ἔπειτα ἀρογγύστως!

— Καὶ θὰ ἰδῆς καὶ θ' ἀκούτῃς ὅ,τι ἐπιθυμεῖς, εἶπε φωνή τις εἰς τὸ αὐτόν του.

— Ποῖος λαλεῖ ἐδῶ; ἤρώτησεν ὁ νεανίας ἐντρομος.

— Ἐλα εἰς τὸν Ἄγιον Παῦλον, αὐτίον τὸ μεσονύκτιον, καὶ τὸ μανθάνεις. Ἀπὸ τοῦς λόγους ὀτινες διέφυγαν τὸ στόμα σου, κρίνω ὅτι εἶσαι ὑπήκοος πιστὸς τῆς βασιλίσσης Μαρίας καὶ ἀληθοῦς καθολικός.

— Εἶμαι, μάλιστα, καὶ τὰ δύο.

— Μὴ λείψῃς λοιπὸν ἀπὸ τὴν βηθεϊταν συνέντευξιν, καὶ θὰ μάθῃς ὅτι αἱ εὐχαὶ σου εἶναι ἐγγὺς νὰ ἐκπληρωθῶν. Ἐργάζονται τὴν στιγμὴν ταύτην τοιοῦτοι ἐργάται εἰς τὴν ὑπόθεσιν, ὥστε δὲν θὰ βραδύνη ν' ἀποπερατωθῇ αἰσίως τὸ προσδοκώμενον.

— Ἄς ἐλπίσῃν εἰς τὰς προσευχάς μου, καὶ, χρεῖς τυγούσης, εἰς τὸν βραχίονά μου.

— Τ' ὄνομά σου; ἠρώτησεν ἡ φωνή.

— Ὄνομά μου εἶ Γιλβέρτ Πώτ. Εἶμαι ὑπέρτης ξηνοδοχείου, εἰς τοῦ Νινιῶν Σάουνδερς, τεχνόσημον Κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου, πλησίον τῆς Λουδογαίας.

— Ὑπέρτης ξηνοδοχείου! εἶπεν ὑπεροπτικῶς ὁ ἀγνωστος.

— Ναί, ἀπλοῦς ὑπέρτης ξηνοδοχείου· ἀλλ' ὅταν σήμερον τὸ πρωὶ, εἰς Τσιψαῖδ, ἀνηγόρευαν ἐπί-

λισσαν τὴν ἀρπαγα Ἰωάννου Δωδλεῦ, μόνος ἐγὼ μεταξὺ ὄλων, ἐτόλμησα νὰ κηρύξω μεγαλοφώνως τὰ δικαιώματα τῆς Μαρίας!

— Τολμηρὸν ἔργον ἐπραξες, καὶ διὰ τοῦτο σ' ἔδωκαν εἰς τὸ στροφεῖον.

— Ναί, καὶ μ' ἔσυραν εἰς τὸν Πύργον, καὶ ἐκεῖθεν ἐδραπέτευσα.

— Ἡ γενναϊότης σου δὲν θὰ μείνῃ ἀβράβευτος... Ἀλλὰ τῶρα ποῦ τρέχεις;

— Ἐπιστρέφω εἰς τοῦ κυρίου μου, ὀλίγον μακρὰν ἀπέδῳ.

— Δὲν εἶναι φρόνιμον τοῦτο· ὁ κύριός σου θὰ ἐνεργήσῃ νὰ σὲ συλλάξῃ.

— Τὸ εἶπε ὅτι κινδυνεύω· ἀλλ' ἔχω γραίαν μάμμην, καὶ θελω νὰ τὴν ἰδῶ.

— Δὲν μοῦ λέγεις ἀληθινά;... μῆπως μάμμιν σου εἶναι ἡ γυνὴ ἐκεῖνη ἣτις ἐσυμβούλευσε τὴν ἀρπαγα Ἰωάννου νὰ μὴ πηγαίῃ εἰς τὸν Πύργον.

— Ἦ ἰδία.

— Παράδοξος, τῆ ἀληθείᾳ, ἀπάντησες! Ἰσα ἴσα τὴν μάμμιν σου ζητῶ. Πέπει νὰ με ὀδηγήτῃ νὰ συνομιλήσω ὀλίγον μετ' αὐτῆς.

— Εὐχριστῶς· ἀλλ' αὐτὴ δὲν ὁμιλεῖ πολλὰ, καὶ εἶναι πολὺ πιθανὸν νὰ μὴ θελήσῃ ν' ἀποκριθῇ εἰς τὰς ἐρωτήσεις σου.

— Βλέπομεν. Ὀδήγησέ με εἰς αὐτήν, καλὲ μου Γιλβέρτ.

Ἀκολουθοῦντος τοῦ ἀγνώστου, ἐμπνέοντος εἰς αὐτὸν μεγάλην καὶ ὄχι ἀμιγῆ φόβου περιέργειαν, ὁ Γιλβέρτ διευθύνθη πρὸς τὴν μάμμιν του, καὶ μετὰ πέντε λεπτά, ἐφθασαν ἐμπροσθεν τοῦ ξηνοδοχείου, ὅπου ἠκούοντο τὰ χαροποιὰ τῶν οἰκογενεῶν ἄγρια· ὁ νέος, χάριν προφυλάξεως, ἐμῆκεν ἀπὸ τὸ ὀπισθεν μέρος, διὰ θύρας τινὸς κοινωνούσας με πρόσγειον αἰθούσας. Ἐκεῖ, κτυπῶν τὰ πυρεῖα, καὶ ἀνάπτων λύχον μικρὸν κρεμάμενον εἰς τὸν τοίχον, εἶπεν·

— Ἦ φωνὴ τοῦ κυρίου μου ἀκούεται παρὰ πᾶσαν ἄλλην. Πανηγυρίζει, φαίνεται, εὐθὺς μὲν ὁ κύριός σου διὰ τὴν ἀναγέρουσιν τῆς Ἰωάννας. Ἐπειδὴ εἶναι ἐνησυχολημένος, δὲν θὰ ἔλθῃ νὰ μᾶς ἐνοχλήσῃ εἰς τὸ παράμερον τοῦτο δωμάτιον, εἰς τὸ ὅποιον δὲ καὶ ὀλίγοι ἄνθρωποι συγχάζουν, μάλιστα εἰς τοιαύτην ὥραν. Περιμένε με μίαν στιγμὴν πηγαίνω νὰ φέρω τὴν μάμμιν μου.

Καὶ ἀνεχώρησεν, ἀτενίζων ἐπὶ τοῦ ξένου ἄπορα ἐλέμματα, διότι, εἰς τὰ ἡγεμονικά κινήματα τοῦ ἀνόρου τούτου, καὶ εἰς τὸ βαθὺ πῦρ τῶν βλεμμάτων του, ὑπῆρχε τι καταπλήττον τὸν ὀδηγόν του.

Μετ' ὀλίγον, ἡ μάμμιν του ἠτήθη, φαίνεται, τὴν αὐτὴν ὡς ὁ ἐγγονός της ἐντύπων, διότι, ἀλλ' ἰδοῦσα τὸ μυστηριώδες ἔκεινο πρόσωπον, ἔλαμεν εὐθὺς τονσταυρὸν της. Μετὰ ταῦτα, παρταχούσα τὴν ἀμραν ὠρότητα τοῦ Γιλβέρτ, τὸ αἰματόχροτον πρόσωπον καὶ τὰ κατεστραμένα του ἐνδύματα, ἤρχισε νὰ θρονῆ καὶ νὰ ὀδύρεται, λέγουσα με τρυφερὰν συμπάθειαν τὰ ἑξῆς·

— Δὲν με ἠπέτησαν λοιπὸν, ἀλλ' ἰδὸν μου τέκνον! Μὲ τοιαύτην λοιπὸν ἀναξιοπείῃ ποινὴν ἐτιμώρησαν τὴν πίστιν σου πρὸς τὴν ἀληθινὴν μας βασι-

λισσαν!... Πτομαζόμεν νὰ τρέξω νὰ ἐπιταχυσθῶ ὑπὲρ σου τὴν ἀγαθὴν, τὴν ὄλωι χαριτωμένην Ἰωάνναν Δωδλεῦ.

— Μὴν ἐνασχολῆσαι περὶ ἐμοῦ, μητὲρ μου... Ἰδοῦ, ἡ Εὐγενία Του ἐπιθυμεῖ νὰ σοῦ ὁμιλήσῃ.

— Πολὺ καλὰ, τὸν ἀκούω· ἀς λαλήσῃ.

— Συγγνώμῃ με πρόσω, εἶπεν ὁ ἀγνώστος, νὰ σοῦ ἐναγγεῖλω ὅτι ἡ ἀφροσύνη τοῦ ἐγγόνου σου πρὸς τὴν βασιλισσαν Μαρίαν θὰ λάτῃ τὴν χρεωστομένην ἀμοιβὴν. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ἔτι μετ' ὀλίγας ὥρας, τὸ σαγάνιον τοῦτο ἐνδύμα θὰ μεταβληθῇ εἰς μεταξωτόν.

— Ἀκούεις, μητὲρ; ἀνέκραξε περιχαρῶς ὁ Γιλβέρτ.

— Ποῖος εἶσαι, καὶ ὑπόσχεται τοιαῦτα; ἠρώτησεν ἡ Γώννωρ ἀτενίζουσα τὸν ξένον κατὰ πρόσωπον.

— Τῶρα τὸ μανθάνεις. Ἄρκει νὰ ἡξέμενος ὅτι δὲν ὑπόσχομαι ποτὲ πᾶρα τὸ ὅποιον νὰ μὴν ἠμπορῶ νὰ ἐκπληρώσω... Σὲ ζητοῦν εἰς τὸν Πύργον.

— Ἦ λέδη Ἰωάννας;

— Τὸ ἰδιαιτερον συμβούλιον.

— Καὶ τί με θέλει;

— Νὰ δώσῃς πληροφορίας περὶ τοῦ θανάτου τῆς αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ βασιλέως Εἰδουάρδου τοῦ ΣΓ'.

— Διὰ τοὺς οἰκτιρισμοὺς τοῦ Θεοῦ!...

— Μὴ φροῖθται ποσῶς· τὸ συμβούλιον θὰ σὲ ὑποπτερίξῃ. Σκοπός του εἶναι νὰ συλλέξῃ ἀποδείξεις ὅτι ὁ Εἰδουάρδος ἐδηλητηριάθη κατὰ διαταγὴν τοῦ Νορθουμπελάνδ' τὰς ἀποδείξεις ταύτας ἠμπορῆς νὰ τὰς δώσῃς;

— ἠμπορῶ· ἀπὸ τὰς χεῖράς μου ὁ μονάρχης οὗτος ἔλαξε τὸ θανατηφόρον πατόν... .

— Ἀπὸ τὰς χεῖράς σου, μητὲρ! διέκοψε φριττων ὁ Γιλβέρτ.

— Ἀπόδειξις τοῦτο, εἶπεν ὁ ἀγνώστος, καὶ ὁ Νορθουμπελάνδ' ἀποκαταλείεται.

— Ἄν ἡξέμενος ὅτι θ' ἀποκαταλειθῶ καὶ ἐγὼ συγγνώμῃ, ἀπεκρίθη ἡ Γώννωρ, θὰ κάμω ὅτι μοῦ λέγεις. Μίαν μόνην ἐπιθυμίαν ἔχω· νὰ ἐκδικηθῶ τὸν θάνατον τοῦ φιλετάτου μου πατρίμου, τοῦ ἐνδόξου δουκὸς Σάμμερσετ, ὅστις ἐπέτε ὄμμα τῶν κίσεων ἐξαιουμένων τοῦ Νορθουμπελάνδ'.

Μαθὲς λοιπὸν ὅτι, ὅταν αἱ ἐντρί τοῦ παλατιοῦ ἀπεβλήσαν, ὅταν ὁ γενεὸς ἔξοχος τοῦ βασιλεῖος ἐκάλεσε τοὺς ἐμπειρομένους, ἐπέμει ἐγὼ νὰ τὸν ὑπεριτήτω. Καθὼς εἶδα τὸν πάτριον βασιλέα, ἐνόησα ὅτι δὲν εἶχε πολὺ νὰ ζήτῃ· ἀλλ' ὁ Νορθουμπελάνδ', ἂν καὶ ἦτον βέβαιος ὅτι ὁ θάνατος δὲν θὰ ἐβράδυνε, τὸν ἤλειεν ἀκόμη ταχύτερον. Πτομάτε λοιπὸν αὐτὸς τὸ πατόν, καὶ ἐγὼ τὸ ἔδωκα. Ἐταπτε, ἡ ὑγίεια τῆς αὐτοῦ Μεγαλειότητος; ἐμειοτέρευσε, καὶ μετὰ εἰς ἡμέρας, ἀπέθανεν.

— Ἄτιμος, στυγερά πράξις! ἀνέκραξεν ὁ Γιλβέρτ.

— Καλὰ λέγεις, εἶπεν ἡ Γώννωρ, πρῶτος ἄτιμος, στυγερά, πᾶσι τὸν ὅποιον ὁ Θεὸς δὲν θ' ἀρήσῃ ἀτιμώρητον! Ἄλλ' ἐγὼ ἔλαβα μέρος, διότι ἤ'ελα

νὰ πέσῃ ὁ Νορθουμπελάνδ' εἰς τὴν ἐξουσίαν μου. Ἄν καὶ ἡ νόσος τοῦ βασιλέως ἦτον ἀθεράπευτος, ἡ Μεγαλειότης Του ἠδύνατο νὰ παρταίη ἀκόμη ἀθλιῶς τὸν βίον του, καὶ ὁ δῶξ ἦτον ἀνυπόμονος νὰ σφετερισθῇ τὸν θρόνον. Καὶ ἐγὼ ἀνυπόμονος ἤμην... ἀλλ' ἀς ἐνοηθῶμεν, ἀνυπόμονος νὰ ἰδῶ πίπτουσαν τὴν κεφαλὴν τοῦ δουκὸς, καὶ διὰ τοῦτο ἐδέχθην νὰ γελῶ εἰς τὸ ἐγληπτόν μου συνένοχος.

— Αἱ εὐχαί σου θὰ ἐκπληρωθῶν, καὶ θὰ ἐκδικηθῇς ταχέως, ἀπεκρίθη ὁ ξένος... Ἀκολουθεῖ με.

— Μίαν στιγμὴν. Ποῖον ἀποτέλεσμα θὰ ἔχῃ ἡ μαρτυρία σου εἰς τὴν τύχην τῆς λέδης Ἰωάννας;

— Τὴν ἐκθρόνισιν· ἴσως τὸν θάνατον.

— Τότε, σιωπῶ.

— Πρόσεξε καλὰ... Εἶναι εἰς τὸν Πύργον βασιαντιπῆρια, τὰ ὅποια κατέδωκαν ἀντιστάσεις ἰσχυροτέρας τῆς ἐδικῆς σου... .

— Ἄς δοκιμάσῃν λοιπὸν.

— Μητὲρ, εἶπεν ὁ Γιλβέρτ ἐμβλαίνων μεταξὺ τῶν δύο καὶ κρατῶν ξιφίδιον εἰς τὴν χεῖρα, ἐπίστρεψε εἰς τὸν κοιτῶνά σου, σὲ παρακαλῶ· διατί νὰ θέσῃς τὴν ζωὴν σου εἰς κίνδυνον;

— Αἱ! Θεέμου! εἶπε με πείσμα ὁ ἀγνώστος, δὲν θὰ τὴν κακοποιήσῃ κανεὶς... Σὰς ἐνόμιζα καὶ τοὺς ἀνώπιστους ὑπακόους τῆς βασιλισσῆς Μαρίας... Καλὰ λοι πόν! ἀς ἐξετάσωμεν ἡμυρεὶ ἡ βασιλισσα Μαρία ν' ἀναστῇ εἰς τὸν θρόνον της, ἐνόμιζα κρατεῖ τὸ σκήπτρον ἡ Ἰωάννα;

— Πολὺ καλὰ, ἀντέτεινεν ἡ Γώννωρ· πλὴν σὺ ζητεῖς καὶ τὸν θάνατον τῆς λέδης Δωδλεῦ;

— Καλὲ, ὄχι! ἀπ' ἐναντίας, ἐπιθυμῶ νὰ τὴν σώσω. Εἰγὼ δὴ πρᾶγματα ζητῶ νὰ κατορθώσω· νὰ καταστρέψω τὸν Νορθουμπελάνδ', καὶ νὰ δώσω τὸ στέμμα εἰς ἐσέην, εἰς τὴν ὁποίαν δικαίως καὶ νομίμως ἀνίκει.

— Τότε, σὲ ἀκολουθῶ.

— Θὰ πέτῃς εἰς κίχμιν παγίδα, ἀνέκραξεν ὁ Γιλβέρτ... Πρῶτον ἀς μᾶς εἰπῇ ποῖος εἶναι.

— Δι' αὐτὸ μὴ σὲ μελῃ, τέκνον μου· λέγω τὸ ὄνομά μου εἰς τὴν μάμμιν σου. Καὶ, πλησιάζοντας εἰς τὴν Γώννωρ, εἶπε λέξιν εἰς τὸ αὐτίον της. Ἦ Γώννωρ ἀνεσάρτισε.

— Μὴ μέρατῃς, Γιλβέρτ, εἶπε μετ' ὀλίγον. Πρέπει νὰ πηγαίω με τὸν κύριον τούτον.

— Νὰ σὲ συνοδεύσω, μητὲρ μου;

— Θεὸς φυλάξῃ! εἶπεν ὁ ξένος· ἐκτός ἂν θελήσῃ νὰ ἐπισκεφθῇς τὸ σκοτεινότερον δεσποτήριον τοῦ Πύργου. Ἄβριν τὸ μεσονύκτιον, ἔλα εἰς τὸ μέρος ὅπου σοῦ εἶπα, καὶ θὰ μάθῃς περισσότερα... Εἴμεθα ἔτοιμοι, καλὴ μου κυρία;

Ἀποκριθεῖσας καταρτικῶς τῆς μάμμης του, ἐνεκλίθη ἠνοιξε τὴν θύραν καὶ ἐστάθη κατὰ μέρος μετ' ὀλίγον, ὁ κύριος καὶ ἡ γραία ἔργιναι ἄργυροι εἰς τὸ σκότος.

Ὀλίγον μακρὰν τῆς οἰκίας, ὁ κύριος Σίμων Ρενὸρ (διότι αὐτὸς ἦτον ὁ ὀδηγὸν τὴν γραίαν) ἐσύριξε, καὶ ἀμέσως ἐφάνησαν δύο ἄνδρες, οἵτινες, λαβόντες ἀπὸ τοὺς βραχιόνας τὴν Γώννωρ, τὴν ἔσυραν με ὀρμὴν ὀπισθεν τοῦ πρέσβους. Ἦ Γώννωρ, ἐκπλαγῆσα καὶ τρομάξασα, δὲν ἔλαμε κατ' ἀρχὰς κίχμιν ἀντίστασιν· ἀλλ' αἰφνης, ἀνταγωνισμένη με δύναμιν πολλὰ σπανίαν εἰς τὴν ηλικίαν της, διεμαρτυρήθη κατὰ τῆς ἑίας, ἣτις, ἔλεγε δικαίως, ἦτον ἀνωπελῆς ἂν δὲν τὴν ἔφεραν εἰς ἄλλο μέρ-

Ὁ Σίμων Ρενὸρ μετὰ τοῦ νέου Γιλβέρτ καὶ τῆς μάμμης του Γώννωρ Βράξ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Α.

ρος πρὸ ἐκεῖνο ὅπου εἶχε συγκατατεθῆ ἑλευθέρως νὰ παγαίη.

Νεύσαντος τότε τοῦ Σίμωνος Ρενάρ, οἱ δύο ἄνδρες ἐσήκωσαν τὴν Γώννωρ εἰς τοὺς βουκαλιούς των βραχίονας, καὶ ἔρχισαν πάλιν νὰ τρέγουν ὄρουμαίς, προσηγουμένου αὐτοῦ παντοῦ. Ἡ δὲ Γώννωρ, ἀφοῦ εἶδε τὸ ἀνωφελές τῶν περὶ αὐτῆς, δὲ ἐλάλησε πλέον, καὶ ἐπεριπάτουσιν σιωπῶντες. Μετὰ ταῦτα, ὁ Ρενάρ ἤλθε πάλιν πλοῦσον τῆς, καὶ ἀφοῦ παρήγγειλε τοὺς ἀνθρώπους του νὰ μὴ βραδύνουν τὰ ἔργατά τους, εἶπε πρὸς αὐτήν.

— Πούγατε δὲν σὲ ἠπάτησα, καὶ δὲν θὰ σὲ βλάψω, διότι ἡ διαθήσῃ σου εἶναι σύμφωνος μετὰ σχεδὸν μου, καὶ τὸ μίσός μου εὐρίσκει εἰς τὸ μίσός σου ἰσχυρὸν σύμμαχον. Πειπατεῖς ὁμοῦ βραδέως, καὶ, ἐπειδὴ εἰ αἰ ἐγγὺς νὰ ἐξημερώσῃ, καὶ δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἰδοῦν, δὲν ἔχομεν καιρὸν νὰ χάσωμεν. Ἐπειτα, ἐπρόσθεσε χαμογελῶν, εἶναι τόσον ἐνεργητικὴ ἡ φρακτασία τῶν γυναικῶν, ὥστε αἱ ἰδέαι των εἶναι εὐμετάβλητοι πρὸς ἀποφυγῆ-λοιπὸν πάντες γυναικεῖς μεταμελεῖς, φρόνιμον εἶναι ν' ἀρχειροῦν ἀπὸ τοῦδε τὰ μέσα.

Ἐβρασαν τότε εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ Πύργου τοῦ Λονδίνου, ὅπου ἦσαν τότε ἐπάνω τῶν προχωμάτων κρεμάλαι πολλὰ καὶ ἑ. κερῶμα, τῶν ὁποίων ἡ κατατομὴ ἤρχισεν ἀμυδρῶς νὰ φαίνεται εἰς τὸ λυκαυγές τοῦ ὄθρου.

— Εἰς τὸ παλιόν καὶ φρονίσον τοῦτο, εἶπεν ὁ Σίμων Ρενάρ, ὁ Νορθουμπερλάνδ, τὴν ὥραν ταύτην, ἀναπτύσσεται περιστοιχίζομενος ἀπὸ τριπλῆν γερμῶν ὀχυρωμάτων καὶ φρουρούμενος ἀπὸ χιλιάδας στρατιωτῶν· ἀλλ' ὅταν ἐπιμείνης εἰς τὸν λόγον σου, καὶ φανερώσῃς ὅλα ὅσα ἠξίωσεις, εἰ μὴν ἐβδομάδα καὶ ὀλιγώτερον, ἡ κεφαλή του θὰ πέσῃ ἐπ' αὐτοῦ τοῦτου τοῦ ἱερῶματός.

— Τὸ ἱερῶμα τοῦτο, ἀπεκρίθη ἡ Γώννωρ μετ' ὀφθαλμῶν βαθυτάτης συγκινήσεως, τελευταίον φρονίον τὸ εἶδα τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἀπεκαρτίστη ὁ φίλιτός μου υἱὸς Σιμόν, δούξ τοῦ Σόμερσετ. Ἄν κατορθώσω νὰ ἐκδικηθῶ τὸν θάνατόν του κατὰ τὸ μισητοῦ του ἔχθρου, τίποτε πλέον δὲν ἔχω ἀπὸ τὸν ὄθον νὰ ζητήσω.

— Ἐμπιστεύτου τυφλῶς εἰς ἐμέ, καὶ θὰ ἐκδικηθῆς, μὴν ἀμφισβάζῃς.

— Ἀλλὰ πῶς θὰ κάμωμεν νὰ ἐμδῶμεν εἰς τὸν Πύργον; ἠρώτησεν.

— Ὡ! ἀπεκρίθη ὁ Σίμων Ρενάρ, δὲν θὰ ἐμδῶμεν ἀπὸ τὴν συνήθη εἴσοδον. Χάρις εἰς τὴν ὄλιαν βασιλικὴν μεγαλοδωρίαν μου, ὁ ἀρχιφύλαξ εἶναι ἐδικός μου ψυχῆ τε καὶ σώματι· καὶ, χάρις εἰς τὴν εὐγνωμόνα τιμιότητά του, γνωρίζω τὸν Πύργον, ὅσον δὲν τὸν ἐγνώρισε κανεὶς τῶν μοναρχῶν, ὅσοι διεδέχθησαν ἀλλήλους ἀφοῦ ἐκτίσθη. . . Ἀλλ' ἐν τὸς ὀλίγοις θὰ φέγγῃ, καὶ θὰ μᾶς ἰδοῦν ἄς ἀποχωρήσωμεν λοιπὸν ταχέως. Ἐλα, ἔλα, φιλιτάτη κυρία, στιγμὴν δὲν ἔχομεν νὰ χάσωμεν.

Ἀρχικαίεν τὸν Νορθουμπερλάνδ ἀποροῦντα μεγάλως, διότι εἶδε τὴν Ἰωάνναν ἐπιμένουσαν ν' ἀπομακρῖνῃ τὸν σύζυγόν της ἀπὸ τὸν θρόνον, καὶ ἀποδίδουσα εἰς ζῆλον τινὰ ἐπιρροὴν τὴν ἀδιάσειστον σταθερότητα τῆς νόμης του κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην. Πρὸκειται τὴν νῦν νὰ μάθωμεν ἂν αἱ ὑποψίαι τοῦ δουκὸς ἦσαν ἑάσιμοι, καὶ, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἂν αἰ ἀγάθῃ νὰ ἐπανέλθωμεν, δι' ὀλίγας στιγμάς, εἰς τὰ ὀπίσω.

Μιθούτα τὴν αἰφνιδίαν τοῦ λόρδου Γουίλφρεδ Δώδλεϋ ἀναχώρησιν, ἡ βασιλισσα ἐλυπήθη κατάκαρδα, καὶ, κλεισθεῖσα εἰς τὸ προσηυητήριον αὐτῆς, ἤρχισε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ θρηνῇ. Ὅταν ἐξῆλθε, τὸ πρῶτόν της ἦτον ἠλλοιωμένον· ἀλλ' ἀπὸ τὴν σεμνὴν ἠτυλίαν τῶν κινήματων της, καὶ ἀπὸ τὴν σοβαρὰν γαλήνην τῆς μορφῆς της, ἦτον φανερόν πῶς, ὅτι καὶ ἂν ἀπεφάσιζε, θὰ ἔμενε γενναία καὶ πιστὴ εἰς τὴν ἀπόφασίν της.

Κατέσκατο τότε τοὺς κόμητας Ἄρονδελ καὶ Πειμπρόκ, εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ἐν συντόμῳ ὅτι μεγίστην της δυσχερασίαν ἔμαθε τὴν εἰς τὸ ἰδιαιτέρον συμβούλιον γενομένην πρότασιν περὶ ἀναγρρεύσεως τοῦ συζύγου της ὡς βασιλέως.

— Διότι προδίδω, ἐπρόσθεσεν, ὅτι θὰ γεννηθῶν πολλὰ δυσχερέσει καὶ ταρχαί, καὶ θὰ κινδυνεύσῃ μεγάλως ἡ κυδέρησίς μου.

— Ἡ Μεγαλειότης Σου κρίνεις ὑγιῶς περὶ τῶν πραγμάτων, ἀπεκρίθη ὁ Πειμπρόκ. Δὲν θὰ λείψουν βέβαια οἱ λέγοντες ὅτι, ὑψόνων εἰς τὴν ἀνωτάτην ἀρχὴν τὸν υἱόν του, ὁ Νορθουμπερλάνδ ὑπ' ὄψιν εἶχε μόνον τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὑψώσιν.

— Καὶ θὰ τὸ εἶπὼν δικαίως, μυλόρδε, ἐπανελάθεν ἡ Ἰωάννα. . . ἀλλ' ἐπειδὴ τοιαύτη εἶναι ἡ γνώμη σου, διατὶ παρεδέχθης τὴν πρότασίν του;

— Κάνεις δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ κατηγορηθῇ μόνος του, ἀπεκρίθη ὁ Πειμπρόκ.

— Ὄχι βέβαια, πλὴν ὅλοι εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ λαλοῦν εὐλικρινῶς. Διατὶ, σ' ἐρωτῶ πάλιν, ἔδωκες τὴν συγκατάθεσίν σου εἰς πρᾶγμα καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ὁμολογίαν σου ἐπικίνδυνον;

— Καλὰ λοιπὸν. . . δὲν τὸ κρύπτω πλέον· ἔχθρος εἶμαι τοῦ δουκὸς τοῦ Νορθουμπερλάνδ, καὶ ἐγνώριζα ὅτι ἡ τοιαύτη ἀπόφασίς θὰ ἐπιφέρει τὸν ὀλεθρόν του.

— Τότε λοιπὸν, δὲν σὲ κατηγορῶ πλέον ὡς σεροῦμενον εὐλικρινεῖας, μυλόρδε. . . ἀλλὰ λησμονεῖς πῶς ὅτι θὰ ἐπιφέρει τὸν ὀλεθρόν του, θὰ ἐπιφέρει καὶ τὸν ἐδικόν μου συγχρόνως ὀλεθρόν;

— Εἶμαι πιστὸς ὑπὸς σου. Ὅχι γύσω καὶ τὴν τελευταίαν ῥανίδα τοῦ αἵματός μου ὑπὲρ τῆς Μεγαλειότητός Σου· ποτὲ ὁμοῦ δὲν θὰ ὑποταχθῶ εἰς τὰς δεσποτικὰς ἐρέξεις τοῦ δουκὸς.

— Καὶ ἐν τούτοις, μυλόρδε, εἰς αὐτὸν χρεωστεῖς τὴν ἀξίαν σου. Ὁ ἄλλοτε κύριος Γουίλλιαμ Ἐρμπέρτ δὲν θὰ ἦτον σήμερον λόρδος κόμης τοῦ Πειμπρόκ χωρὶς τὴν μεσιτείαν τοῦ δουκὸς πρὸς τὸν ἐξαδέλφον

μου ἔδουάρδον τὸν ΣΤ' . . . Κατὰ τὸ δίκαιον, μυλόρδε, αἱ ὑποχρεώσεις σου πρὸς τὸν Νορθουμπερλάνδ δὲν σὲ ἀφίνουν νὰ κηρυχθῆς ἐναντίον του.

— Ἐγὼ δὲν τοῦ χρωστω τίποτε, εἶπεν ὁ κόμης τοῦ Ἄρονδελ, καὶ δὲν ἔχω νὰ φουδθῶ ποτὸς τὸ ἔλεγον τῆς ἀχαριστίας. Τολμῶ λοιπὸν νὰ τὸ εἶπῶ παρήρημα εἰς τὴν Μεγαλειότητά Σου, ἂν ὁ ἀγέωχος αὐτὸς ἀντ' ἐταπεινώθῃ ταχέως, ἡ ὑπερβολικὴ του δύναις δὲν ὀ ἀργήτῃ νὰ συντριφῇ εἰς τὴν ἐπικειλοῦσαν αὐτὸν τρομερὰν πτώσιν, πῶσιν ἦτις θὰ σύρῃ μετ' αὐτοῦ καὶ ὅλους τοὺς ὀπίθους του.

— Σ' εὐχαριστῶ διὰ τὴν συμβουλήν, μυλόρδε. Ἀποδίδουσα μέγα μέρος τῆς προσηυησίας σου εἰς τὴν πρὸς αὐτὸν ἔχθραν σου, ἀποδίδω τὸ λοιπὸν εἰς τὴν πρὸς ἐμέ ἀφοσίωσίν σου.

— Ἡ Μεγαλειότης Σου, εἶπεν ὁ Πειμπρόκ, θὰ πεισθῇ ταχέως περὶ τῆς ἀρεθείας τῶν λόγων μου, ἂν ἀρνηθῆς τὴν συναίνεσίν σου εἰς τὰς αἰτήσεις τοῦ δουκὸς. Ἀλλὰ, κυρία μου, θὰ εὐχρῆς εἰς τοῦτο (ἐκτὸ ἂν καταρύγῃς εἰς τὰ μέγιστα μέσα) πύλλας δυσκολίας καὶ κινδύνους φοβερούς.

— Εἶναι περὶ τὴν νομίζω, ἐπρόσθεσεν ὁ κόμης Ἄρονδελ, νὰ παρτηρήσω εἰς τὴν Μεγαλειότητά Σου ἀφοῦ, εἰς τόσον νεαρὴν ἡλικίαν, γεροντικὴν ἔχεις τὴν φρόνησιν, ὅτι ἀπὸ τὴν πρώτην σημαντικὴν πράξιν τῆς βασιλείας σου, καθὼς συγκαίως ἀπὸ τὰς πρώτας ἐτοιμασίας τῆς μάχης, ἐξαρτᾶται ἡ καταστροφὴ ἢ ὁ θρίαμβος. Ναί, κυρία μου, ἂν ἐνδύσῃς, τὸ πᾶν ἔχθη. Ἀπὸ τὴν εἰς ταύτην τὴν περίστασιν διαγωγὴν σου θὰ μάθῃ ὁ Νορθουμπερλάνδ νὰ ἐκτιμῆσῃ τὸν χαρακτῆρά σου, καὶ, καθὼς τὸν κρίνῃ, θὰ ἦται πρὸς τὴν Μεγαλειότητά Σου ἡ θεράπων εὐπειθής, ἡ δεσπότης ἀμείλικτος. Καὶ αὐτὸς δὲ πάλιν, τὴν θὰ σοῦ δώσῃ τὸ μέτρον νὰ κρίνῃς ἡ ἰδία τί πρέπει νὰ περιμένῃς εἰς τὸ μέλλον ἀπ' αὐτὸν.

— Ἡ ἀπόφασίς μου, μυλόρδοι, ἔγεινεν, εἶπεν ἡ βασιλισσα, καὶ, κατὰ τὴν πρώτην συνειδήσιν τοῦ ἰδιαιτέρου συμβουλίου, εἰς τὴν ὁποίαν παρευρισκόμενος θὰ ἐξηγηθῆ, ἢ, ἂν ἡ γρεῖα τὸ καλῆσῃ, ὀ ἀπολογηθῆ, θὰ ἰδῆτε ποίαν διαγωγὴν σκοπεῖω νὰ τηρήσω πρὸς αὐτόν. Ὅλη μου ἡ ἐπιθυμία μου εἶναι ν' ἀρχίσῃ καὶ νὰ διέλθῃ εἰρηρικῶς ἡ βασιλεία μου· καὶ αἶς, ἂν ἐπιθυμῆτε τὴν εὐοίαν μου, θὰ λησμονήσετε τὰς ὑπαρχούσας μεταξὺ ὑμῶν καὶ τῆς ἔξοχότητός Του ἐριδας, καὶ ὀ συμπραξίτε εἰς τοὺς σκοπούς μου. Στερένουσα τὴν ἐξουσίαν μου, ἐλπίζω νὰ τὸν κάμω νὰ αἰσθανθῇ ὅτι ματαίως θὰ ἐπιχειρήσῃ νὰ τὴν προσβάλῃ, καὶ νὰ τὸν ἐπαναφέρω εἰς τὸ αἰσθημα τοῦ καθήκοντος.

— Μὴν ἀμφισβάζῃς, Μεγαλειότητά, ὅτι θὰ ἔχῃς εἰς τοῦτο πλήρη καὶ τελείαν τὴν συνδρομὴν τοῦ ἰδιαιτέρου σου συμβουλίου.

— Δὲν ἀμφισβάζω ποτὸς, μυλόρδοι. Ἄς ἐλθωμεν τὴν εἰς τὸ αἴτιον διὰ το ὁποῖον σὰς ἐκάλεσα. Ἐβάθετε ἔσω· ὅτι ὁ λόρδος Γουίλφρεδ Δώδλεϋ, παροργισθεὶς διότι εἶδε μετακλιθεῖσας τὰς ἐλπίδας του, ἐπέστρεψε σήμερον εἰς Σιών-Χάουζ.

— Ἠκούσαμεν τῷ ὄντι νὰ γίνεται περὶ τούτου λόγος.

— Πηγαίνετε εὐθὺς, σὰς παρκαλῶ, νὰ τὸν εὕρετε, καὶ νὰ τὸν διαάσετε νὰ ἐπανέλθῃ.

— Ὁ δὲ γῆρας ἡ Μεγαλειότης Σου τὰς ἀξιώσεις του; — Ὄχι βέβαια, μυλόρδοι. Ὅχι τὸν ὑψώσω ὄμως εἰς τὸν θαυμὸν τοῦ πατρὸς του· δουκάτον θὰ ἔχῃ, ὄχι βασιλείον.

— Τολμῶ νὰ συμβουλεύσω τὴν Μεγαλειότητά Σου, εἶπεν ὁ λόρδος Ἄρονδελ, νὰ συλλογισθῆς καλὰ, πρὶν τὸν ὑψώσῃς εἰς ὄλας τὰς τιμὰς ταύτας.

— Εἶπα ἤδη, μυλόρδοι, ὅτι ἡ ἀπόφασίς μου ἔγεινε. Πηγαίνετε, καὶ, σὰς τὸ ἐπαναλέγω, παρκαλέσατε τὸν λόρδον Δώδλεϋ νὰ ἐπανέλθῃ.

— Νὰ τὸν παρκαλέσωμεν! Ἡ Μεγαλειότης Σου πρέπει νὰ δικτάτῃς, ὄχι νὰ παρκαλῆς· ὁ σύζυγός σου δὲν εἶναι ὑπὸς σου; Ἐπιρροῦσέ μας νὰ σοῦ τὸν φέρωμεν, κυρία μου, καὶ ἐντὸς δύο ὥρῶν θὰ ἦται εἰς τοὺς πόδας σου, ἀφοῦ τοιαύτη εἶναι ἡ θέλησίς σου.

— Ἡ θέλησίς μου εἶναι νὰ περιορισθῆτε νὰ τὸν προσκαλέσατε ἐπιμόνω; νὰ σὰς ἀκολουθήτῃ. . . Καὶ στοχασιήτε ὅτι αὐτὴ εἶναι διαταγὴ τὴν ὁποίαν εἰς σὰς δίδω.

— Καὶ ἂν ἡ Ἐξοχότης Του ἀποποιηθῇ ἐπιμόνω; — Τότε, ἐτραύλισεν ἡ βασιλισσα ἀναστεναζούσα καὶ σρογγίζουσα κρυφῶς τὰ δάκρυα. . . τότε τοῦλάχιστον θὰ ἔχω ἀναπαυμένην τὴν συνειδήσιν μου ὅτι ἐξέπληρωσα τὸ χρέός μου.

— Ἡ προσταγὴ τῆς Μεγαλειότητός Σου θὰ γείνη, εἶπεν ὁ Πειμπρόκ. . . Ἀλλ' ἡμεῖς, εἴμεθα ἀγμάλωτοι εἰς τὸν Πύργον, καὶ δὲν ἔμποροῦμεν νὰ ἐξέλθωμεν χωρὶς γραπτὴν τῆς Μεγαλειότητός Σου ἄδειαν.

— Ἰδοῦ, λάβετε, ἀπεκρίθη ἡ Ἰωάννα ἀφοῦ ἔγραψε ὀλίγας λέξεις.

— Οἱ φύλακες δὲν θὰ ὑπακούουσιν, ἂν δὲν προσυπογράψῃ καὶ ὁ δούξ.

— Καὶ πῶς! ἀνέκραξεν ἐρυθρόσωτῃ ἡ Ἰωάννα, δὲν ἔμαι βασιλισσα; ἡ ἐξουσία μου ἐδῶ δὲν εἶναι πλήρης;

— Ἀλλοίμονον! ὄχι, μεγαλειότης βασιλισσα, ἐνόσῃ ὁ δούξ ἐξκατεῖ τὴν ὑψηλὴν του ἐξουσίαν, εἰς τὴν ὁποίαν προσκατῶνται ἀκόμη ὑψηλότερα προνόμια. . . Οἱ ὀπαδοὶ του ἀναγνωρίζουν μὲν εἰς τὴν Μεγαλειότητά Σου τὸν τίτλον τῆς βασιλισσῆς, ὡς βασιλεῖα των δὲ ἀλλήθῃ ἔχουν τὸν εὐτυχῆ Νορθουμπερλάνδ.

— Μὴ τὴν ἀλήθειαν, μυλόρδε, καὶ ἂν ἰκόμη δὲν μοῦ τὸ ἔλεγες, εὐκολοῦ ἦτον νὰ μνηστεύσω ὅτι εἶσαι ὀ ἀσπονδότερος ἔχθρος τοῦ δουκὸς.

— Καθὼς καὶ τῆς Μεγαλειότητός Σου ὀ πιστότερος ὑπὸς σου. Μολιθεῖται, κυρία μου, ἂν ἡ δικταχὴ τῆς Μεγαλειότητός Σου γείνη δεατῆ, θὰ ὀμολογήσω ὅτι κακῶς ἔκρινα τὸν δούκα.

— Καὶ ἐγὼ, μυλόρδοι, ἂν δὲν γείνη δεατῆ, ὅτι κακῶς σὰς ἔκρινα. . . ἔχτε εἰς τὴν διάθεσίν σας τὴν βασιλικὴν μου λέξιον· τῶρα διορίζω ἄνθρωπον νὰ σὰς συνοδεύσῃ.

Καὶ ἐνευσεν εἰς ἕνα τῶν κλητήρων νὰ τοὺς ἀκολουθήτῃ· ἐκεῖνοι δὲ, προσκυνήσαντες ἐλαφρῶς, ἀναχώρησαν.

Μόλις εὐφρόνησαν μακρὰν τῆς παρουσίας τῆς, ὁ Περμπρόκ εἶπεν·

— Ἰτοιμάταμεν σίγηροντιν ἥτις ἄλλως δὲν θὰ τελειώσῃ, εἰμὴ διὰ τῆς κατατροφῆς τοῦ πενθεροῦ καὶ τῆς ἐλθουσίσης τῆς νύμφης. Τότεν καλὰ θὰ φησῆται τὸ πῦρ ὁ Σίμων Ρενάρ, ὥστε θὰ ἦαι ἀδύνατον πλεονεὶ νὰ σβέσθῃ.

Καθὼς τὸ εἶχε προῖδει ὁ κόμης, ἡ διαταγὴ τῆς βασιλίσσης δὲν ἔγινε δεκτὴ, καὶ οἱ δύο λόρδοι ἐπανήλθον εἰς τὰ βασιλικά δώματα. Εἰρίσκειτο τότε ἡ Ἰωάννα μὲ τὴν πενθερὰν τῆς εἰς τὴν θραυκίαν ἐκείνην συζήτησιν, τῆ ὁποίαν ἀνωτέρω ἀνεφέραμεν· ἀλλ' ἀφοῦ ἡ δοῦκισσα τοῦ Νορθουμπερλάνδ ἀνεχώρησεν, ἐπέτυχον τὴν ζητηθεῖσαν ἀρέσκιν.

— Πῶς! μυλόρδοι, εἶπεν ὠχρῶτα ἡ Ἰωάννα ἐπεστρέψατε ἤδη!

— Τὸ πρῶτον συνέβη ὅπως τὸ ἐπερίμενα, ἀπεκρίθη ὁ Περμπρόκ. Ὁ δούξ μόνος εἶναι κύριος ἐδῶ.

— Ἄ! ἀνέραξιν ἡ βασιλίσσα, ἰδοὺ λοιπὸν ὁ σύζυγός μου μ' ἐγκαταλείπει, ὁ πενθερός μου μὲ κατατρονεῖ, ἡ δὲ ἀγέρωχος σύζυγός του μὲ μεταχειρίζεται ὡς παιδίον! . . . Σὺ ζητῶ συγγήρισιν μυλόρδοι, δὲν μὲ ἀπαιτῆται εἰς τὴν πίστιν ὑπέσκηται. Ὡθ' ἐλάττω ἀπὸ μανίαν συλλογισθὲν εἰς ποιοὺ βαλὼν μ' ἐνέπαιζεν . . . Ἐπειδὴ ὅμως μὲ ἐγκαταλείπει βασιλίσσα, βασιλίσσαν θὰ μ' εὐρουν ἐνώπιόν ἐγὼ τὴν ἐξουσίαν, θὰ τὴν μεταχειρισθῶ. Μυλόρδοι, παρεμβήθητε αὐριον εἰς τὸ συμβούλιον, τῆ ὄριον τῆς μεσημέρας· θὰ προσκαλέσω καὶ τὸν λόρδον Γουλιέλμ Δώδλεϋ, καὶ ἀλλοίμονον εἰς αὐτὸν ἂν κωφεύτῃ εἰς τὴν πρόσλησίν μου!

— Ζύγιστε καλὰ, Μεγαλειότητι, τὴν διαγωγὴν σου πρὸς τὸν δούκα . . . Κυκλοφορεῖ φήμη, χαριστάτη μου βασιλίσσα, ὅτι ὁ θάνατος τοῦ προκόχου σου ἰδουάρχου δὲν ἦτον φυσικός . . . Ἄν ὁ Νορθουμπερλάνδ, ἀντὶ μέσου, εὐρῇ εἰς τὴν Μεγαλειότητά σου ἐμπόδιον, ἴσως δὲν θὰ τὸν τύψῃ πολὺ τὸ συνείδος . . .

— Ἐμπιστευθεῖτε εἰς τὴν φρόνησίν μου, μυλόρδοι . . . Αὐριον κινθάνετε τοὺς σκοπούς μου . . . Ἐμπιστεύομαι εἰς τὴν πλήρη ἀρρώσισίν σας.

— Ἡ Μεγαλειότης σου δὲν ἤμπορεῖ νὰ ὑπέσῃ ἄλλου καλῆτερον τὴν ἐμπιστοσύνην σου, ἀπεκρίθησαν οἱ δύο λόρδοι.

Καὶ ἀνεχώρησαν, ἐπαναλαμβάνοντες τὰ αἰτά.

— Ὁ ἐρεθισμός τῆς τῶρα ἐσομένης, εἶπεν ὁ Περμπρόκ ἐξερχόμενος. Ἄν διακρίσῃ ἕως αὐριον, τετέλεσται διὰ τὸν Νορθουμπερλάνδ.

— Ἡ γυνὴ μεταβάλλεται συνεχῶς, καὶ ὁ πιστεύων εἰς αὐτὴν εἶναι μωρός, εἶπε, πλησιάζοντας πρὸς αὐτοὺς, ὁ Σίμων Ρενάρ, ἀφοῦ ἤκουσε τοὺς τελευταίους λόγους τοῦ κόμητος. Ἐξίσου, λέγετέ μου τί ἐπράξατε.

Ὁ Περμπρόκ τοῦ διηγήθη τότε διὰ τὰ περιστατικά τῆς συνομιλίας των μὲ τὴν Ἰωάνναν.

— Ὅλα πηγαινὸν καλὰ, ὅσον ἠδυνάμην νὰ τὸ ἐπιθυμῆσω, ἀπεκρίθη ὁ Σίμων Ρενάρ. Εἶναι ἀνάγκη ὅμως ὁ πενθερός καὶ ἡ νύμφη νὰ ἔλθουν εἰς ῥῆξιν φανεράν· διότι ἄλλως, ὁ πονηρὸς δούξ θὰ εὐρῇ ταχέως τὰ μέσα νὰ καταπραύνη τὴν προσκληθεῖσαν

ὑπερφάνειαν τῆς γυναικός. Ἡ φροντίς αὐτὴ εἶναι ἐδική μου.

Ὅτι συνδιαλεγόμενοι, ἐφίχσαν ὑπὸ τὴν σκιάν παλαιότεριον δένδρον, εἰς τὸ βάθος μιᾶς τῶν αὐλῶν, ὅπου ἀπήνησαν τὸν κύριον Νουάλ. Εκκεῖ, ὁ Σίμων Ρενάρ τοὺς ἐπληροφόρησε περὶ τῶν εἰδήσεων τὰς ὁποίας εἶχε λάβει, ἐναντίον ὅλων τῶν παρουσιαζέων τοῦ Νορθουμπερλάνδ εἰς τὸ νὰ μὴ φθάσῃ ἀκόμη ἐπιστολὴ ἢ ταχυδρόμος εἰς τὸν Πύργον· κατὰ τὰς εἰδήσεις ταύτας, τὸ κόμμα τῆς Μαρίας ἰγίνετο πρὸς ἡμεῖς φερόμενον· ἔπειτα, ἤρχισε νὰ ἐκθέτῃ κατεπετώς τὰ σχέδιά του· καὶ τελευταίον τοὺς ἐβεβαίωσεν ὅτι ταχέως ἐμελλε νὰ ἐκτραπῇ ἐπανάστασις εἰς τὴν πρωτεύουσάν, ὅπου οἱ πράκτορες αὐτοῦ διέδιδαν δραστηρίως εἰς τὸν λαὸν τὰ σπέρματα γενικῆς ἀναστατώσεως. Μετὰ ταῦτα, ἠκολούθησαν τὸν περίπατον αὐτῶν διὰ μέσου τῶν αὐλῶν.

Ὅμι μακρὰν τοῦ παρεκκλησίου τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ὁ Περμπρόκ, δικτυολοιειτῶν τετραγώνων, σχηματιζόμενον ἀπὸ τέσσαρας γοχηματῶν μεγάλων λιθῶν λευκῶν, τεθειμένων κατὰ σειρὰν, εἶπεν·

— Ἐδῶ ἀπὸ τῆς δυνάστεως βασιλίσσης· ἐδῶ ἠγέρθησαν τὰ ἐκείνη τῆς Ἄννης Βολένης καὶ τῆς Αἰκατερίνης Ὁσάρ.

— Καὶ τρίτον ἄλλο θὰ ἐγερθῇ ἐντὸς ὀλίγου, εἶπε μὲ στυγεράν φωνὴν ὁ Ρενάρ.

Ἐπὶ δὲ διέδιδαν πλησίον πυργίσκου, καλουμένου τότε Πύργου τοῦ Μαρτίου, ὅπου ἐφυλακίζοντο οἱ διὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα καταδικασθέντες, μετὰ ταῦτα δὲ ὀνομαζόμενος Πύργος τῶν Κειμηλίων, διότι ἐρριζώοντο ἐκεῖ τὰ κειμήλια τοῦ στέμματος, ὁ Αρσνδελ εἶπεν·

— Εἰς τὸν Πύργον τοῦτον στενάζουν οἱ καθολικοὶ ἐπίσκοποι Γέρδινερ καὶ Βίννερ.

— Ἐντὸς ὀλίγου, ἐμφορμύρισιν ὁ Ρενάρ, θὰ στενάζουν οἱ εὐαγγελικοὶ ἐπίσκοποι Κράμμερ καὶ Ριδλεϋ.

Ἄφνης τότε, ἐφάνη ἡ βασιλίσσα, ἥτις, συνοδευμένη ἀπὸ τὴν λέδην Ἀστιγῆ καὶ πολλὰς ἄλλας κυρίες, καὶ περιφορημένη ἀπὸ ἱκανοὺς ὀπλοφόρους, ἐμβῆκεν εἰς τὸ παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Πέτρου. Παρευθὺς, ὁ Σίμων Ρενάρ, νεύσας πρὸς τοὺς δύο κόμητας καὶ πρὸς τὸν Νουάλ νὰ τὸν ἀκολουθήσουν, διευθύνθη ὀπίσω τῆς βασιλίσσης.

— Καὶ πῶς! κύριε Ρενάρ, ἀνέκοξεν ὁ Περμπρόκ, σὺ, ὁ τότεν αὐστηρὸς καθολικός, παρευρίσκεισαι εἰς τὰς τελετὰς τῆς εὐαγγελικῆς λατρείας! Δὲν ἀπελπίζομαι λοιπὸν περὶ τοῦ φωτισμοῦ σου . . .

Ὁ πρέσβυς, χαμογελῶν χωρὶς ν' ἀποκριθῇ, ἐπῆγε καὶ ἐστάθη ὀπισθεν ἐνὸς τῶν κίωνων, ἐνῶ ἡ βασιλίσσα ἐπροχώρει πρὸς τὸ ἱερὸν βῆμα.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς ἱεροουργίας, ἡ Ἰωάννα ἠτοιμάζετο νὰ ἐξέλθῃ, ὅταν ὁ πρέσβυς τῆς Ἰσπανίας ἐνεφανίσθη ἔμπροσθέν τῆς.

Ἀφοῦ, δι' ἀξιοπρεπεστάτου κινήματος τῆς κεφαλῆς, ἀπεκρίθη εἰς τὰς εὐαγγελικὰς υποκλίσεις του, τὸν ἠρώτησε γενικῶς περὶ τῆς αἰτίας τῆς ἐμφανίσεώς του.

— Ἡδυνάμην νὰ ἐλάξω καὶ χρόνον καὶ τόπον

καταλληλότερον εἰς τὸ νὰ ζητήσω παρὰ τῆς Μεγαλειότητός σου ἀρέσκιν, ἀπεκρίθη μὲ τὸ γλυκὺ ἐκεῖνο καὶ ἐπαγωγικὸν ὕψος, τὸ συνήθες εἰς αὐτὸν ὅσακις τὸ ἐνόμιζεν ἀναγκαῖον· ἀλλ' ἡ διακοινωνία τὴν ὁποίαν ἔχω νὰ καθυποβάλλω πρὸς αὐτὴν εἰς ἀκατεπίγουσα, καὶ διὰ τοῦτο ἐτόλμησα νὰ παραβῶ, δι' αὐτὴν τὴν φράξιν, τοὺς νόμους τῆς ἐπιμοταξίας.

— Ἐξήγησόν μου, κύριε, ἀπεκρίθη ἡ βασιλίσσα.

Νεύσαντος δὲ ἐμφαντικῶς τοῦ Ρενάρ, ἀπεμάκρυνεν ὀλίγον τοῦ ὀπαδοῦ τῆς. Τότε ἡ λέδη Ἀστιγῆς ἦν εἰς τὴν εὐκαιρίαν καὶ ἀπέστειλε τὸν ἀκόλουθον αὐτῆς πρὸς τὸν δούκα τοῦ Νορθουμπερλάνδ. Ἐπειδὴ ἦτον μακρὰν, δὲν ἤκουε τί ἐμελλε νὰ εἰπῇ ὁ πρέσβυς πρὸς τὴν βασιλίσσαν· ἔλειπεν ὅμως προσεκτικῶς τὰ κινήματά των. Αἱ πρῶται λέξεις τοῦ Ρενάρ προσήλωσαν ὅλην τὴν προσοχὴν τῆς βασιλίσσης· ἔπειτα, ἐδείξεν αἰφνιδίως φοβικὴν πολλήν· ἔπειτα, ἡ ταρχὴ τῆς, καὶ ὅσον ἐλάλει, ἤχησε τόσον, ὥστε ἐφαινετο ὅτι μόλις ἠδύνατο νὰ στηθῇ καὶ ἡ λέδη Ἀστιγῆς παρετήρει εἰς τὰ βλέμματά τῆς τὴν αὐτὴν ἐκφορὰν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἰδεῖ καὶ ἐπὶ

τοῦ μουστροϊώδους συμβάντος τοῦ παρεκκλησίου τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου. Ὅθεν συνέλαβε τὴν ἰδέαν ὅτι ἠδύνατο νὰ ὑπάρχῃ σχέσις μετῴ του συμβάντος ἐκεῖνου καὶ τῆς παρουσίας συνεντεξίσεως. Τῷ δὲ Σίμωνος Ρενάρ οἱ ταπεινοὶ καὶ εὐλαβεῖς τρόποι μετεδόληθησαν θαυμάσιον εἰς ὕψος ἐξουσιαστικὸν καὶ σχεδὸν ἀπειλητικόν.

Ἡ συνέντευξις ἐξήκολούθη κατ' αὐτὴν τὸν τρόπον· ἡ νέα βασιλίσσα ἐπαλλεν ὑπὸ τὴν ἀκαταμάχητον τοῦ πανούργου καὶ αυθάδους τούτου διπλωμάτου ὑπεροχὴν, καθὼς ἡ ἀίκακος περιστορᾶ ὑπὸ τοὺς σιδηροὺς ὄνυχας τοῦ ἀδυσωπήτου γυπὸς, καὶ οἱ λόρδοι συνωμοταὶ ἀντήλλαξαν νεύματα εὐχαριστήσεως καὶ θριάμβου, ὅταν αἰφνιδίως ἠνοήθησαν μετὰ κρότου πολλοῦ αἱ θύραι τοῦ παρεκκλησίου, καὶ εἰσπηδήσεν εἰς τὸ μέσον, σπινθηροβολοῦντα· ἔχων τοὺς ὀφθαλμούς, ὁ γενικός ἐξαρχὸς τοῦ βασιλείου.

Εἰς τὴν ἀπροσδόκητον ταύτην ἐμφάνισιν, ὁ Ρενάρ κατὰ πρῶτον ἐσυγχωρήθη· ἀλλ' ἀναλαβὼν ταχέως τὴν συνήθη ἀταραξίαν του, ἐσταύρωσε τὰς χεῖράς του εἰς τὸ στήθος.

Ὁ Δοῦξ τοῦ Νορθουμπερλάνδ ἀπειλῶν εἰς Σίμωνα ῥεῖθρον ἐμπροσθεν τῆς βασιλίσσης.

Ὁ δὲ δούξ, ἀνίκανος ὢν νὰ χαλινώσῃ τὴν ἀγανάκτησίν του, ῥίπτων τὸν πιδόν του κατὰ γῆς καὶ σύρων τὸ ξίφος, ἐκραύγασε·

— Κύριε Ρενάρ, εἶσαι προδότης!

— Προδότης πρὸς ποῖον, μυλόρδοι; ἠρώτησεν ἀταράχως ὁ πρέσβυς.

— Πρὸς ἐμέ . . . πρὸς τὴν βασιλίσσαν.

— Ἄν οἱ ἐχθροὶ τῆς ἐξουχότητός σου εἶναι ἐξ ἀνάγκης καὶ προδότες, τότε εἶμαι τὸ ὁμολογῶ· ἀλλὰ δὲν εἶμαι προδότης πρὸς τὴν Μεγαλειότητά τῆς.

— Ψευδῆσαι! Εἶσαι ὁ χειρότερος, ὁ κινδυνωδέστερος τῶν ἐχθρῶν τῆς . . . καὶ, ἂν ἡ ἀγίότης τοῦ τόπου τούτου δὲν ἔθετε πρὸς ὦσαν χαλινὸν εἰς τὴν ὀργὴν μου, θὰ σ' ἐκδικούμην εὐθύς. Ὁ Ρενάρ ἐμειδίασεν ὑπεροπτικῶς.

— Ἡ ἐξουχότης σου, εἶπε μὲ τόνον χλευαστικόν, ἐπιδαψιλεύεται ἀρθρῶν τὰς ἀπειλάς, ἐνῶ γνωρίζεις ὅτι αἱ ἀπειλαὶ αὐταὶ δὲν ἐλθόντων εἰς παραμικρὸν κίνδυνον τὴν ζωὴν σου.

— Αὐθαδέστατε! εἶπεν ὁ δούξ μαινόμενος, ἐξγάλα τὸ ξίφος σου καὶ ὑπερασπίσου!

ειδεμή, τώρα εὐθὺς πίπτεις νεκρὸς εἰς τοὺς πόδας μου.

— Βαλε τὸ ξίφος σου εἰς τὴν θήκην, μολόρδε. ἀνέκραξεν ἡ Ἰωάννα ἐμβάσα εἰς τὸ μέσον. Λησμο νεῖς ἐνώπιον τίνος εὐρίσκεσαι.

— Ὄχι, ἀπεκρίθη ὁ Νορθουμπερλάνδ, δὲν τὸ λησμονῶ· εἶμαι ἐνώπιον βασιλείσσης ἧτις εἰς ἐμὲ χρεωστῆ τὸ στέμμα της. . . Ὁ ἄνθρωπος λοιπὸν ὅστις εἶχε τὴν δύναμιν νὰ θέσῃ τὸ στέμμα τοῦτο εἰς τὴν κεφαλὴν σου, ἡμπρεῖ, ἀν θέλῃ, καὶ νὰ το ἀφαιρέσῃ ! !

— Κρίνε τώρα ἡ Μεγαλειότης Σου ποῖος ἀπὸ τοὺς δύο ἡμᾶς εἶναι προδότης, εἶπεν εἰρωνικῶς ὁ Σίμων Ρενάρ.

— Ναι, εἶπεν ἡ Ἰωάννα, τώρα ἡξίρω τί νὰ στοχασθῶ περὶ τούτου. . . μολόρδε, ἠκολούθησεν ἀποτεινομένη ἐξουσιαστικῶς πρὸς τὸν πενήθειον της, διατάττω τὴν ἔξοχότητά Σου καὶ νὰ ἐξέλθῃς εὐθὺς ἀπὸ τὸ παρεκκλήσιον τοῦτο.

— Καὶ τί θὰ γείνη ἀν δὲν ὑπακούσω;

— Ἡ ἔξοχότης Σου θὰ προξῆς φρονίμως ἀν δὲν μὲ φέρῃς εἰς δεινὴν τοιαύτην ἀνάγκην. . . ὑπάκουσε, ἡ ἀνάμενε τὰς συνεπειὰς τῆς ἀπειθείας σου.

— Καὶ ποῖαι λοιπὸν θὰ ἦναι αἱ φοβεραὶ αὐταὶ συνέπειαι;

— Ἡ ἄμεσος κράτησις σου, εἶπεν ὁ κόμης Πιμπρόκ, καὶ ἐπλησίασε πρὸς αὐτὸν, πῆν χεῖρα ἔχων ἐπὶ τῆς λαβῆς τοῦ ξίφους του. . . Ναι, κυρία μου, ἀν ἡ ἔξοχότης Του δὲν ὑπακούσῃ ἐκουσίως εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Μεγαλειότητός Σου, ἡμῆς θὰ τὸν ἀναγκάσωμεν.

— Ἰωάννα, εἶπεν ὁ δούξ συνελθὼν αἰρῆτος εἰς αὐτὸν· σοὺ τὸ λέγω, καὶ πρόσεχε νὰ τὸ νοήσῃς. Ἀργότερα δὲν θὰ ἦναι πλέον κειρὸς· εἶτα εἰς χεῖρας ἀνθρώπων εἴτινες θέλουσι τὸν ὀλεθρὸν σου.

— Ὄχι, κυρία μου, εἶπεν ὁ Ρενάρ, ὄσον τὸ ἐναντίον. Ἀπὸ τὸν ὀλεθρὸν αὐτοῦ ἐξαρτᾶται ἡ σωτηρία σου.

— Μήτε λέξιν πλέον μὴν εἰπῆτε περὶ τούτου! εἶπεν ἐντόνως ἡ βασίλισσα. Ἄν ἦτε ἀληθῶς, ὅ,τι λέγετε, μολόρδοι, πῶς εἶστε, πιστοὶ ὑπῆκοοί μου, ἀφήσατε ὅλας σας τὰς ἐριδας.

— Ποτέ! ἐκραύησεν ὁ Νορθουμπερλάνδ. . . Ὁ κύριος Ρενάρ ἀς ὑπερασπισθῆ!

— Μίαν ἀπειλὴν ἀκούει, μολόρδε, εἶπεν ἡ Ἰωάννα, καὶ σὲ θέτω ὑπὸ κράτησιν.

— Ὄ! εἶπεν ὁ Σίμων Ρενάρ, οἱ ἀπειλούμενοι ἄνθρωποι ζοῦν περισσότερον τῶν ἄλλων. . . Παρκαλῶ τὴν Μεγαλειότητά Σου ν' ἀφήτῃς πᾶσαν κατὰ τοῦτο ἐλευθερίαν εἰς τὴν ἔξοχότητά Του.

— Εὐδελός, Μεγαλειότητά, ἠρώτησεν ὁ δούξ ἐμβάζων τὸ ξίφος εἰς τὴν θήκην του, νὰ μὲ ἀκρασθῆς μίαν στιγμὴν κατ' ἐξίαν;

— Ὄχι τώρα, μολόρδε. Ἄβριον, εἰς τὸ συμβούλιον, ἠκούσω ὅ,τι καὶ ἀν εἴπῃς. . . Καὶ σ' ἐλευκίζω, ἐν ὀνόματι τῆς πίστεως τὴν ὁποίαν μοῦ ἡ χρεωστῆς, νὰ πύσῃς πᾶσαν ἔως τότε ἐχθρικήν πράξιν. ἔγωγ τὸν ἱπποτικὸν σου λόγον;

— Τὸν ἔμεις, ἀπεκρίθη, μετὰ διαταγῶν τινῶν, ὁ δούξ.

— Καὶ τὸν ἐδικὸν σου, κύριε Ρενάρ;

— Ἐπειδὴ ἡ ἔξοχότης Του τὸν ἔδωκεν εἰς τὴν Μεγαλειότητά Σου, δὲν διστάζω καὶ ἐγὼ νὰ δώσω τὸν ἐδικὸν μου, ἀλλὰ καὶ μὲ δυσπαρέσκεϊαν, δὲν τὸ κρύπτω.

— Μολόρδε, εἶπεν ἡ βασίλισσα πρὸς τὸν Νορθουμπερλάνδ· αὖριον, δὲν θὰ λείψῃς ἀπὸ τὸ συμβούλιον;

— Ἄν ἡ Μεγαλειότης Σου τὸ ἐπιθυμῆς, ἐρχομαι ἀναμφισβήτως· καὶ μολοιπαῦτα, ἐπειδὴ ἡ γνώμη μου ἀπαρέσκει κατὰ δυστυχίαν εἰς τὴν Μεγαλειότητά Σου, δὲν βλέπω τὴν ἀνάγκην τῆς παρουσίας μου.

— Νὰ ἐλθῃς, μολόρδε, νὰ ἐλθῃς· αὐτὴ εἶναι ἡ ἐπιθυμία μου, αὐτὴ εἶναι ἡ διαταγή μου.

— Καὶ δι' ἐμὲ, κυρία μου, αἱ ἐπιθυμίαι τῆς Μεγαλειότητός Σου εἶναι διατάξι.

— Ἀρεῖ. . . Κύριε Ρενάρ, ἀκολούθει με, ἔχω ἀνάγκην τοῦ βραχιόνός σου μέχρι τῶν δωμάτων μου. Ἐὼ δὲ ὁ πρῶτος ἠτοιμαζέτω ν' ἀκολουθήσῃ τὴν βασίλισσαν, εἶδεν εἰς τοὺς πόδας του τὸν πῖλον τοῦ Νορθουμπερλάνδ ὅστις εἶχε μείνει κατὰ γῆς.

— Ἐξήλασε τὸν πῖλον σου, ἔξοχώτατε, εἶπε χαμογελῶν μετὰ φιλοφροσύνης καὶ χλευασμοῦ· ἐπρόσεξε δὲ χαμηλώσας τὴν φωνὴν, ἀλλ' ὄχι τόσον ὥστε νὰ μὴν ἀκούεται.

— Κίθε νὰ ἦτον καὶ ἡ κεφαλὴ σου μέσο!

— Α! . . . ἀνέκραξεν ὁ δούξ φέρων τὴν χεῖρά του εἰς τὸ ξίφος. . . Πλὴν, ἔως αὖριον, εἶσαι ἀπαραιστος.

Ὁ Σίμων Ρενάρ, ὡς καλὸς διπλωμάτης, ἐπιστοποίηθ' ὅτι δὲν ἤκουσε, καὶ συνώδευσε ὀριαμικῶς τὴν βασίλισσαν.

Τὴν μεσημέριαν λοιπὸν τῆς ἀκολουθούσας ἡμέρας, συλλήθε τὸ συμβούλιον, προεδρευόμενος τῆς βασίλισσης· ἀλλ' αἱ φημίται τὴν νόστα καταδρομικὰ καὶ εἰδήσεις ἐτροπολόγησαν τὸ ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως, καὶ ἦτον λόγος πρὸ πάντων νὰ ληφθῶν ἄμεσως μέτρα ἠριστικὰ κατὰ τῶν ἀνταρτῶν.

Ἀπὸ ἐλαθῆσεν ἡ Ἰωάννα εἰς τὸν θρόνον, ὁ κόμης τοῦ Πιμπρόκ ἀπέθυσε πρὸς αὐτὴν τὸν λόγον ὡς ἀκούσθη.

— Μὲ μεγάλην μου θλίψιν ἀναγκάζομαι νὰ καθυποβάλω εἰς γνῶσιν τῆς Μεγαλειότητός Σου ἐπιστολὴν διὰ τῆς ὁποίας μανθάνομεν ὅτι ὁ κύριος Ἐδουάρδος Ἄστυγξ, ἐπὶ κεφαλῆς τεσσαρῶν χιλιάδων ἀνδρῶν, ἐντρυφήν ὑπὲρ τῆς βασιλοπαιδὸς Μαρίας. Πρακτικῶς τούτου, ἐξ κουκτεῖται ὕψωσιν τὴν σημαίαν τῆς ἀνταρσίας. Ἡ Μεγαλειότης Σου ἠγνώριζε ἤδη ὅτι οἱ κόμητες τοῦ Σούτσεξ, τοῦ Βαθ καὶ τοῦ Ὄξφορντ, ὁ λόρδος Γουεντφόρθ, ὁ κύριος Θωμάς Κορνουάλλης καὶ ὁ κύριος Ἐβρίλιος Γερνιγγάμ ἐκίτησαν εἰς ἀποστασίαν τοὺς χωρικοὺς τοῦ Σουφόλκ καὶ τοῦ Νορθόλκ. Τί συνέβη μετὰ ταῦτα;

ὁ λόρδος Γουίνδσορ, ὁ κύριος Ἐδμόνδος Πηκχαμ, ὁ κύριος Ροβέρτος Δρουτ καὶ ὁ κύριος Ἐδουάρδος Ἀττιγγξ ἐπράξαν τὸ αὐτὸ μὲ τοὺς χωρικοὺς τοῦ Βωκινγκάμ· ὁ κύριος Ἰωάννης Γουίλλιαμς καὶ ὁ κύριος Λεονάρδος Ἰσχαμπράιν ἐπέβησαν ἐπὶ κεφαλῆς προμετᾶ ἀνταρσίας εἰς Ὄξφορντ, ὁ κύριος Θωμάς Τερράμ ἐπράξε τὸ αὐτὸ εἰς Νορθαμ-

πτωσαῖρ· καὶ τὴν ὥραν ταύτην, ὅλοι οἱ βηθέντες ἀντάρται στρατεύομεν εἰς Φραμλιγγάμ-Καίστελ, ὅπου εὐρίσκεται σήμερον ἡ λέδη Μαρία.

— Πρέπει, εἶπεν ἡ Ἰωάννα, νὰ θέσωμεν εἰς ἐνφογειαν ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα, ὥστε νὰ καταστειλωμεν ταχέως τὴν ἀνταρσίαν· πρέπει, ἀνευ τῆς παρμικρᾶς ἀναβολῆς, νὰ κινήσωμεν στρατὸν κατὰ τῶν ἀνταρτῶν.

— Καὶ εἰς ποῖον στοχάζεσαι ἡ Μεγαλειότης Σου νὰ ἐμπιστευθῆς τὴν ἀρχηγίαν; ἠρώτησεν ὁ κόμης τοῦ Πιμπρόκ.

— Εἰς ἐκεῖνον ὅστις, νομίζω, ἔχει περισσότερον εἰς τοῦτο δικαίωμα, ἀπεκρίθη ἡ βασίλισσα· εἰς τὸν πατέρα μου, τὸν δούκα τοῦ Σουφόλκ.

— Ἡ γνώμη μου, εἶπεν ὁ κόμης τοῦ Ἄρονδελ, νὰ ἐκλεχθῆ καλῆτερα ὁ δούξ τοῦ Νορθουμπερλάνδ. Παντοῦ ὅπου ὁ δούξ ἔφερε τὰ ὄπλα μας, τὰ ἀνέδειξε νικηφόρα. Ἡ ἀνάμνησις τῆς καταστροφῆς τῶν ἀνταρτῶν τοῦ Δωσσινδαῖλ θὰ ἦναι ἰσχυρὰ ὑπὲρ αὐτοῦ σύμμαχος. Νικήσας ἅπαξ εἰς Νορθόλκ, τόσον φοβερὸν κατέστηκε τ' ὄνομά του, ὥστε κἀνεὶς δὲν θὰ τολμήσῃ ν' ἀντιταχθῆ κατ' αὐτοῦ.

Ναι, ἡ ἔξοχότης Του ἔχει τὰ προφανέστερα ἐπὶ τῆς ἀρχηγίας ταύτης δικαιώματα. Ἐπειτα, εἶναι ἀνάγκη ν' ἀναφέρω ὅτι, κατ' ὅλους τοὺς λόγους, ὁ Νορθουμπερλάνδ διακρίνεται ὡς ὁ ἐξοχώτερος πολεμικὸς ἀνὴρ τοῦ βασιλείου, καὶ ὅτι, παρὰ τὴν στρατηγικὴν ἀνδρείαν καὶ ἱκανότητα, ἡ ἔξοχότης Του εἶναι παντὸς ἄλλου ὑπέρτερος καὶ κατὰ τὴν διπλωματικὴν ἐμπειρίαν;

— Φηρίζω ὑπὲρ τοῦ Νορθουμπερλάνδ, εἶπεν ὁ Σείσιλ.

— Καὶ ἐγὼ ὁμοίως, ἐπρόσθεσεν ὁ Ἰντιγκτων.

— Παμφηρεῖ, παμφηρεῖ, ἀνέκραξεν πανταχόθεν.

— Ἀκούεις; εἶπεν ἡ Ἰωάννα πρὸς τὸν δούκα. Ἡ ἔξοχότης Σου τί λέγεις; δέχεσαι;

— Ὄχι, ἀπεκρίθη ἀνυπομόνως ὁ δούξ. Εἶμαι πρόθυμος νὰ γύσω καὶ τὴν τελευταίαν τοῦ αἵματος μου βανίδα ὑπὲρ τῆς Μεγαλειότητός Σου, ἀλλ' ἐνωθῶ τὸν σκοπὸν τῶν ὑπόουλων τούτων λόρδων, καὶ δὲν ἀπατώμαι μόνον σκοπὸν ἔχουν νὰ μὲ ἀπομακρύνουν ἀπὸ πλησίον σου. Τὸ καλῆτερον εἶναι νὰ διορισθῆ ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ ὁ δούξ τοῦ Σουφόλκ, καὶ εἰς ἐμὲ νὰ μείνῃ ἡ ἀρχηγία τοῦ Πύργου τοῦ Λονδίνου.

— Ἐπίμενε, εἶπεν ὁ Ρενάρ εἰς τὸ αὐτίον τῆς βασίλισσης· ἡ Μεγαλειότης Σου ἔχεις διπλοῦν εἰς τοῦτο συμφέρον. Ἡ Μαρία θὰ νικήσῃ, καὶ ἡ Μεγαλειότης Σου θ' ἀπαλλαγθῆ ἀπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ δουκός. Ἄν ὁ δούξ τοῦ Σουφόλκ ἀναχωρήσῃ, καὶ ὁ δούξ τοῦ Νορθουμπερλάνδ μείνῃ ἀπόλυτος κύριος τοῦ Πύργου τοῦ Λονδίνου, δὲν θὰ ἦσαι ποτε ἀληθινὴ βασίλισσα.

— ἔχεις δίκαιον, κύριε. . . Μολόρδε, ἠκούθησε σραρεῖσα πρὸς τὴν δούκα, παραδέχομαι ὀριστικῶς τὴν γνώμην τοῦ συμβουλίου, τὸ ὅποιον καλῆτερον ἐκλογὴν δὲν ἠδύνατο βέβαια νὰ κάμῃ, καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ συμμορφωθῆς μὲ τὰς ἐπιθυμίας του καὶ μὲ τὰς ἐδικὰς μου.

(Φυλλάδιον 44. Τομ. Β')

— Ἄλλ' ἡ Μεγαλειότης Σου ἐπρότεινε πρῶτη τὸν δούκα τοῦ Σουφόλκ.

— Ναι, πλὴν ἐσαέφθην μετὰ ταῦτα καλῆτερα· καὶ ἐπειδὴ ὁ σύζυγός μου ἐνόμισε πρέπον νὰ μ' ἐγκαταλείψῃ κατὰ τὴν κρίσιμον ταύτην περίστασιν, ἀπεράσιμα νὰ ζητήσω ἄλλου τοῦ ὁποῖον μοῦ ἠρνήθη σύζυγμα. Ἡ ἔξοχότης Σου λοιπὸν πρέπει νὰ παραδώσῃς τὰ κλειδιά τοῦ Πύργου εἰς τὸν δούκα τοῦ Σουφόλκ.

— Μὲ συγχωρεῖς, Μεγαλειότητά. . .

— Δὲν δέχομαι κἀμμίαν πρόρασιν· δὲν θ' ἀφῆσω ποτὲ νὰ μ' ἐγκαταλείψῃ ὁ πατήρ μου, καὶ ἀπαιτῶ νὰ δεχθῆς.

— Ἄν, τωόντι, ἐπιμένῃς, Μεγαλειότητά, εἰς τὴν διαταγὴν, θὰ δεχθῶ ἐξ ἀνάγκης· ἀλλὰ, κυρία μου, λάβε, παρακαλῶ, ὑπ' ὄψιν ὄσον τὸ ἀπερίσκεπτον τῆς πράξεως. . .

— Τὸ συμβούλιον, εἶπεν ὁ λόρδος Ἄρονδελ, περιμένει ἀνυπομόνως τὴν ἀπόφασιν τῆς ἔξοχότητός Σου.

— Τὴν ἀπόφασίν μου. . . Πολὺ καλὰ! ἰδοὺ ποῖα εἶναι. Ἐπειδὴ ὅλοι τὸ θέλετε, ἀναχωρῶ· καὶ δὲν διστάζω ποτῶς, μολόρδοι, περὶ τῆς ἀφοσιώσεώς σας πρὸς τὴν βασίλισσαν, τῆς ὁποίας τὴν σωτηρίαν ἐμπιστεύομαι εἰς τὴν τιμὴν σας.

— Ἐχάθη! ἐμουρμούρισεν ὁ Σίμων Ρενάρ εἰς τὸ αὐτίον τοῦ Νουάλ, τρίβων περιχαρῶς τὰς χεῖράς του.

— Τὸ δίπλωμα τῆς ἔξοχότητός Σου θὰ ὑπογραφῆ ἐπ' αὐτῆς τῆς συνεδριάσεως, εἶπεν ἡ Ἰωάννα, καὶ ἐπιμόνως σὲ παρακαλῶ νὰ μεταχειρισθῆς τὴν μεγαλητέραν ταχύτητα.

— Ἀπόψε μάλιστα, ἀπεκρίθη ὁ δούξ, οἱ ἐπιτελεῖς μου ἔρχονται νὰ μ' εὐρουν εἰς Δούραμ-Χάουζ· θὰ φροντίσω δὲ ὥστε τὰ πολεμφοδία καὶ τὸ πυροβολικὸν ν' ἀναχωρήσουν πρὸ τῆς ἡμέρας.

Μετ' ὀλίγας στιγμὰς σιωπῆς, διαρκούσης τῆς ὁποίας τὰ μέλη ὅλα τοῦ ἰδιαιτέρου συμβουλίου ἤρχοντο διαδοχικῶς καὶ ὑπέγραψαν τὸ δίπλωμα τοῦ ἀρχιστρατήγου, ὁ κόμης τοῦ Πιμπρόκ, ἐγγχειρίζων αὐτὸ πρὸς τὸν δούκα, εἶπεν·

— Ἰδοὺ τὸ δίπλωμα τῆς ἔξοχότητός Σου, ἐσφραγισμένον μὲ τὴν μεγάλην σφραγίδα τοῦ Κράτους.

— Εἶναι θανάτου ἀπόφασιν κατ' αὐτοῦ, εἶπεν ὁ Ρενάρ πρὸς τὸν Νουάλ.

Ὁ δούξ τότε ἐσηκώθη, καὶ, μὲ πολλὴν ἀξιοπρέπειαν, ἐλάλησεν ὡς ἑξῆς·

« Συγχωρημένον εἰς ἐμὲ δὲν εἶναι ν' ἀντισταθῶ εἰς τὰς ἠνωμένας εὐχὰς τῆς βασίλισσης καὶ τοῦ συμβουλίου της. Ὅσον ἂν ἦναι σοβαραὶ αἱ ὑποψαίαι μου περὶ τῶν πιθανῶν, κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου, ἀποτελεσμάτων ὀλεθρῶν τινῶν ἐπέρροων, εἶναι καὶ περιστάσεις καθ' ἃς ἡ φωνὴ τῆς τιμῆς πρέπει νὰ καταπνίξῃ τὴν φωνὴν τῆς φρονήσεως. Ἐπειτα, ὁ δυσπιστῶν πολλὴ κατὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πραγμάτων, δυσπιστεῖ πολὺ καὶ κατὰ τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ του, καὶ κατὰ τῆς θείας αὐτῆς Προνοίας. Ἐλπίζω δὲ ὅτι τὸ αὐτὸ αἰσθημα τῆς τιμῆς, τὸ ὅποσον μὲ παρακινεῖ νὰ σπεύσω ἐξωτερικῶς κατὰ

των φανερών έχθρων μας, θά μὲ προστατεύσει καὶ ἐσωτερικῶς κατὰ τῶν κρυφίων μου έχθρων. Καὶ σκεφθῆτε καλῶς, μυλόρδοι, ὅτι ἡ κατ' ἐμοῦ ἐπιβουλὴ θά ἐκταθῆ καὶ μέχρι τῆς βασιλείας αὐτῆς, καὶ ὅτι ἡ βασίλισσα ἐδέχθη τοὺς ὄρκους σας. Σκεφθῆτε περιπλέον ὅτι ἡ ὑπόθεσις τῆς βασιλείας εἶναι ὑπόθεσις τοῦ Θεοῦ, διότι ἡ διατήρησις τῆς ἀγίας μας θρησκευτικῆς μεταρρυθμίσεως συνδέεται μὲ τὴν διατήρησιν τῆς ὑπερτάτης ἐξουσίας τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος. Σκεφθῆτε τέλος πάντων ὅτι ἐπομένως ἡ προδοσίᾳ σας, καὶ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἀνθρώπων ἀν ἀποφύγη, δὲν θ' ἀποφύγη ποσῶς τὴν ἐκδίκησιν τοῦ Ἰησοῦ.»

— Αἱ ὑποφίαι τῆς Ἐξοχότητός σου εἶναι ἀδικαί, εἶπε διαμαρτυρούμενος ὁ κόμης Ἄρονδελ.

— Δὲν λέγω τίποτε πλέον περὶ τούτου, ἀπεκρίθη ὁ Νορθουμπερλάνδ, εἰμὴ μόνον ὅτι, εἰς θυελλώδεις τοιοῦτους καιροὺς, ἤθελα νὰ ἐβλεπα εἰς ὄλους σας μεγάλην εὐθύτητα καρδίας, μεγάλην σταθερότητα ἀρχῶν, καὶ ἀρχῆσιν πάσης δυσμενείας, παντὸς φθόνου, παντὸς προσωπικοῦ συμφέροντος.

— Τοιαῦτα εἶναι, μὴν ἀμφισβάλῃς, αἱ διαθήσεις ὄλων ἡμῶν, εἶπεν ὁ Σείιλ.

— Παρακαλῶ τὸν Θεὸν εὐτῶ νὰ ᾔνοι! ἀπεκρίθη ὁ Νορθουμπερλάνδ.

— Καὶ ἡμεῖς παρακαλοῦμεν, εἶπεν ὁ Περμπρόκ πρὸς τὸν Ρενάρ, ποτὲ νὰ μὴν ἐπιστρέψῃ ὁ ἀλαζών!

— Σουφὸλκ, ἐπανελάθεν ὁ δούξ, σοῦ παραδίδω τὴν φρουρὰν τοῦ Πύργου τοῦ Λονδίνου, καὶ σὲ προσκαλῶ νὰ φυλάττῃς καλὰ, ἀν θέλῃς νὰ διατηρηθῇ τὸ στέμμα εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς θυγατρὸς σου. . . . Τώρα, κυρία μου, ἐπρόσθεσεν ὑπερηφάνως, ἀποχαιρετῶ τὴν Μεγαλειότητά σου.

— Ὁ Θεὸς νὰ εὐλογῆσῃ τὰ ὄπλα σου! ἀπεκρίθη ἡ Ἰωάννα μὲ ὄχι ὀλιγωτέραν ὑπερηφάνειαν.

— Ὡρα καλὴ, μυλόρδε, εἶπεν ὁ κόμης Ἄρονδελ. Λυποῦμαι πολὺ ὅτι δὲν δύναμαι νὰ συστρατεύσω μὲ τὴν Ἐξοχότητά σου. Εὐχαρίστως θά ἐξέθετα τὴν ζωὴν μου εἰς κίνδυνον, ὑπερασπιζόμενος τὴν ζωὴν σου.

— Ἰούδα! ἐμουρμούρισεν εἰς ἀπάντησιν ὁ δούξ. Διαλυθείσης τῆς συνεδριάσεως, ἡ βασίλισσα ἐξῆλθε· τὴν ἠκολούθησαν δὲ ὁ πατὴρ τῆς, οἱ δύο πρέσβεις καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῶν συνωμοτῶν.

— Ἄς συγχαρῶμεν ἀλλήλους, εἶπεν ὁ Περμπρόκ πρὸς τὸν Ρενάρ. Ἰδοῦ, ἀπηλλάχθημεν ἀπὸ τὸν Νορθουμπερλάνδ· τὸν δὲ Σουφὸλκ εὐκόλως τὸν καταφέρομεν.

— Πρὸ τῆς αὐρινῆς ἐσπέρας, ἡ βασιλοπούς Μαρία ἀναγορεύεται βασίλισσα εἰς Λονδίνον, ἀπεκρίθη ὁ Σίμων Ρενάρ.

Ἐνῶ ἐλέγοντο ταῦτα, ὁ δούξ τοῦ Νορθουμπερλάνδ, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν μαρκήσιον Νορθάμπτων, τὸν λόρδον Γρέϋ καὶ διαφόρους ἄλλους λόρδους, ἐμβαίνειν εἰς τὴν λέμβον του καὶ ἐφθάνει εἰς τὸ παλάτιον αὐτοῦ Δούραμ-Χάουζ.

Τὸ ἐσπέρας, ἐπεθεώρησε τὸν στρατὸν του, καὶ ἠτοιμάσθη κατὰ πάντα διὰ τὴν ἐκστρατείαν.

Τὴν ἐπαύριον, διερχόμενος ἀπὸ πρώϊας τὸ Σει-

ρεδίτς ἐπὶ κεφαλῆς τῆς κρατυούσης μοίρας, διέσχιζε τὰ κύματα τῶν περιέργων, μεταξὺ τῶν ὀπλοίων ἐβασίλευε πάντοτε κατηφῆς καὶ ἀπειλητικῆ σιωπῆ. Ὄθεν, στραφεὶς περιλυπὸς πρὸς τὸν ἵππευόντα πλησίον του λόρδον Γρέϋ, εἶπεν·

— Ὁ λαὸς ἐπισωρεύεται νὰ μᾶς ἰδῇ διαβαίνοντας, ἀλλὰ κάνεις δὲν μᾶς ἐπεύχεται κατευόδιον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Α.

Ἡ βραχεῖα καὶ πολυτάραχος τῆς δυστυχῆς Ἰωάννας βασιλεία ἐπιλησίζεν εἰς τὸ τέλος τῆς. Ταχυδρόμος δὲν ἤρχετο, χωρὶς νὰ φέρῃ τὴν εἰδησιν ἀπίστων συναινεσῶν ἐκ μέρους ἐπαρχιῶν καὶ δήμων εἰς τὰς ἀξιώσεις τῆς βασιλοπούς Μαρίας, ἥτις εὐρίσκετο ἤδη ἐπὶ κεφαλῆς τριάκοντα χιλιάδων ἀνδρῶν, στρατοῦ, κατὰ τὰ δύο τρίτα τούλαχιστον, δυνατωτέρου τοῦ στρατοῦ τοῦ Νορθουμπερλάνδ. Πρόσθετε ὅτι καὶ ἡ πρωτεύουσα αὐτῆ ἐστασίαζε· καθ' ἡμέραν ἐπεσωρεύοντο ἀνθρώποι πολλοὶ εἰς Σμιθφείλδ, καὶ, ἀρχηγὸν ἔχοντες τὸν γνωστὸν νέον Γιλβέρτ, ἐπροχώρουσαν μέχρι τῶν πυλῶν τοῦ Πύργου τοῦ Λονδίνου, προσκαλοῦντες τὴν φρουρὰν, ἐν ὀνόματι τῆς βασιλείας Μαρίας, ν' ἀφήσῃ εἰς αὐτοὺς ἐλευθερίαν τὴν εἰσοδον. Ἀποκρούμενοι εὐκόλως, ἐπανήρχοντο καὶ πάλιν τὴν ἐπαύριον, καὶ ῥόδος ἦτον πολὺς μήπως ἀπεφάσιζαν νὰ ἐπιχειρήσουν τακτικὴν ἐφοδον.

Εἰς δὲ τὸν Νορθουμπερλάνδ τὸ ἰδιαιτέρον συμβούλιον εἶχεν, ἐπίτηδες, ἐπιβάλλει σχέδιον ἐκστρατείας ἀναγκάζον αὐτὸν νὰ προβαίῃ μὲ πολλὴν βραδύτητα. Ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα νὰ πράξῃ ἄλλως, διότι ἐγνώριζεν ὅτι οἱ πολυάριθμοι έχθροὶ του, ὀλίγον ἀν ἀπεμακρύνετο ἀπὸ τὸ σχέδιον τούτο, δὲν θά ἐλειπαν ν' ἀποδώσουν εἰς ἑλλείψιν αὐτοῦ καὶ τὰς μικροτέρας του ἀποτυχίας. Σπανία ἦτον ἡ ἀνδρεία τοῦ δουκὸς· ἀλλὰ δὲν ἐνόει, φαίνεται, ὅσον ἐπεπεν ὅτι, εἰς περιστάσεις τινάς, ἡ τόλμη γίνεται φρόνησις, καὶ ὅτι, εἰς τὰς περιστάσεις ταύτας ἢ ποτὲ, πρέπει νὰ παύσῃ κάνεις τὸ ὄλον διὰ τὸ ὄλον. Ὄθεν καὶ δὲν ἐβράδυνε νὰ αἰσθανθῆ σκληρῶς τὴν ἀλήθειαν τῆς ἀρχαίας γαλλικῆς παροιμίας· Qui remet compromet (ἀναβολὴ, καταστροφὴ), καὶ μετέβαινεν ἀπὸ τὸ κακὸν εἰς τὸ χειρότερον.

Τέλος πάντων, συμβῆν καταστρεπτικόν, ἀποδειλιάσαν τοὺς ἐδικούς του, ἐνεθάρρυνε μεγάλως τὰς ἐλπίδας τῶν ὀπαδῶν τῆς Μαρίας. Ἐξ πλοῖα, προμηθευμένα καλῶς μὲ στρατὸν καὶ πολεμοφόδια, ἐφύλατταν ἐμπροσθεν τοῦ Γιαρμάουθ, ὥστε νὰ ἐμποδίσουν, χρεῖας τυχοῦσης, τὴν διὰ θαλάσσης φυγὴν τῆς βασιλοπούς. Ὁ στρατολογῶν ὑπὲρ αὐτῆς εἰς τὰ περιχώρα ἐκεῖνα κύριος Ἑρρίκος Γερνιγγάμ, συνδιαλεχθεὶς μετὰ τῶν πλαιάρχων, τοὺς ἐπεισε νὰ κηρυχθοῦν ὑπὲρ αὐτῆς.

Ὅταν ἡ εἰδησις τῆς λιποταξίας ταύτης ἐφθασεν εἰς τὸν Πύργον τοῦ Λονδίνου, οἱ θερμότεροι τῶν ὀπαδῶν τῆς Ἰωάννας ἀπηλπίσθησαν καὶ ἀπεφάσισαν

νὰ μεταβοῦν εἰς τὸν έχθρον. Ὁ δούξ τοῦ Σουφὸλκ, ἀδμημονῶν, ἔγραψε πρὸς τὸν λόρδον Γουίλφροδ Δῶδλεῦ, προτρέπων αὐτὸν νὰ ἐπανεέλθῃ ὁ δὲ Δῶδλεῦ ἔσπευσε νὰ ὑπακούσῃ ταχέως εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην, δείξας ὅτι ἐντρέπετο διὰ τὸ προσητερινὸν πείσμα του.

Ἡ Ἰωάννα τὸν ὑπεδέχθη μὲ πολλὴν φιλοφροσύνην καὶ ἀγάπην, καὶ καταπολλὰ κατανυκτικῆ ἦτον ἡ πρώτη των συνέντευξις, γενομένη ἐμπροσθεν τοῦ δουκὸς τοῦ Σουφὸλκ, τῆς δουκίσσης τοῦ Νορθουμπερλάνδ καὶ τῆς λέδης Ἀστιγξ. Ὁ λόρδος Γουίλφροδ ἔπεσε μὲ πολλὴν συγκίνησιν εἰς τοὺς πόδας τῆς, ζητῶν ἀπειράκις συγγνώμην διὰ τὴν ἀπερίσκεπτον καὶ ὄχι τόσον γενναίαν διαγωγὴν του, καὶ μετανοῶν πικρῶς διότι εἰς ὦραν κινδύνου τὴν ἐγκατέλιπε.

— Νὰ σ' ἐπιπλήξω δὲν θέλω, φίλτατε Δῶδλεῦ, ἀπεκρίθη ἡ Ἰωάννα. . . . καὶ ὡστόσον, καὶ ὡστόσον δὲν σοῦ τὸ κρύπτω, ἡ ἀπουσία σου ἐπροξένησεν εἰς ἐμὲ περισσοτέραν θλίψιν παρ' ὅ,τι λυπηρότερον ἠσθάνην κατὰ τὰς δεινάς ταύτας ἡμέρας. . . . Τὸ στέμμα μου, τὸ ἡεῦρες καλά, ἦτον καὶ ἐδικόν σου. . . . Πλὴν, ἀλλοίμονον! τώρα, φοβοῦμαι ὅτι τὸ ἔχασα τὸ στέμμα αὐτό, τὸ ὁποῖον οἱ ἐμὲ μὲν ἦτον κρόταλον χωρὶς ἀξίαν, διὰ σὲ δὲ κειμήλιον ἀνεκτίμητον.

— Ὡ! μὴ λέγῃς τούτο, βασίλισσά μου. Τὰ πράγματα δὲν εἶναι τόσον ἀπηλπισμένα καθὼς φαντάζεσαι. . . . Ἐπιστολάς ἔχω τοῦ πατρός μου, πλήρεις θάρρους καὶ ἐλπίδος. Διὰ τῆς τελευταίας του μάλιστα ἀναγγέλλει ὅτι ἐσκόπευεν αὐριον νὰ συγκροτήσῃ μάχην· καὶ ὁ πρесеχὴς ταχυδρόμος θά μᾶς φέρῃ βέβαια τὴν νίκην του.

— Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ, ἀγαπητέ μου λόρδε! ἀλλ' ἐγὼ δὲν ἔχω τόσας ἐλπίδας. Ἔστειλα διαταγὴν εἰς τοὺς δημάρχους τῶν διαφόρων κομητειῶν νὰ στρατολογήσουν, καὶ ἐπροσκάλεσα ἐδῶ, δι' αὐριον, τὸν λόρδον δημάρχον καὶ τὰς κυριώτερας ἀρχὰς τῆς πρωτεύουσας, ὥστε νὰ σκεφθῶμεν ὅλοι ὁμοῦ περὶ τοῦ πρακτεῦ εἰς τοιαύτας δυσχερεῖς περιστάσεις.

— Κόρη μου, εἶπεν ὁ δούξ τοῦ Σουφὸλκ, εἶναι χρεὸς μου νὰ μὴ σὲ ἀφήσω εἰς ἀγνοίαν ὅτι ἔλαβα ἀπὸ τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα, τὸν δουκὸν τοῦ Νορθουμπερλάνδ, ἐπιστολὴν πολὺ διαφέρουσαν τῶν ὄσας ἀναφέρει ὁ λόρδος Γουίλφροδ. Ὁ δούξ φαίνεται πολὺ ἀβέβαιος· ἡ λιποταξία ἀπὸ ὦρας εἰς ὦραν κατέστεινεν ἀραιότερας τὰς φάλαγγας τοῦ στρατοῦ του, καὶ, ἀν δὲν λάβῃ ἐπικουρίαν, τὴν ὁποῖαν ἐπιμόνωσ καὶ ταχέως ζητεῖ, ἀδυνατεῖ νὰ ἔλθῃ εἰς χεῖρας μὲ τὸν έχθρον.

— Ἰδοῦ, μὰ τὴν ἀλήθειαν, κάκισται ἀγγεῖλαι, μυλόρδε! ἀνέκραξε θλιβερῶς ἡ Ἰωάννα.

— Δὲν ἔχομεν λοιπὸν κάνένα νὰ τοῦ στείλωμεν; ἠρώτησεν ὁ λόρδος Γουίλφροδ Δῶδλεῦ. Ἄν ᾔνοι ἀνάγκη ἀρχηγῶ, ἐγὼ εἶμαι ἔτοιμος.

— Ὁ δούξ ἔλαβεν ἤδη ὄλους τοὺς σωματοφύλακας, ἀπεκρίθη ὁ Σουφὸλκ· δὲν ἠμποροῦμεν πλέον ν' ἀφαιρέσωμεν ἀπὸ τὴν φρουρὰν τοῦ Πύργου οὔτε ἓνα μόνον ἄνδρα. Ἡ πόλις τοῦ Λονδίνου εἶναι σχεδὸν

εἰς ἐπανάστασιν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν, τὸ φρούριον ἠμπορεῖ νὰ πολιορκηθῆ ἀπὸ τὸν ὄχλον, κηρυχθέντα ὑπὲρ τῆς Μαρίας. Ἄν ἀπομακρύνωμεν τοὺς ὀλίγους μείναντας πιστοὺς στρατιώτας, πῶς νὰ κρατήσωμεν εἰς συστολὴν τοὺς στασιάζοντας;

— Μυλόρδε, εἶπεν ἡ δούκισσα τοῦ Νορθουμπερλάνδ πρὸς τὸν Σουφὸλκ, δὲν ἐδειξες τὴν ἀπειτομένην ἐνέργειαν ἀπέναντι τοῦ ἰδιαιτέρου συμβουλίου. Τὸ συμβούλιον τοῦτο σὲ κατέβαλεν ἤδη, καὶ, ἐντὸς ὀλίγου, ἡ δύναμις αὐτοῦ θ' ἀπορροφήσῃ τὴν δυνάμιν σου. . . . καὶ ἡ Μεγαλειότης Τῆς ἀκόμη ἐδῶκε πολλὴν προσοχὴν εἰς τὰς ἐπιβουλὰς τοῦ Σίμωνος Ρενάρ συμβουλιάς.

— Ἀπὸ τὸν Σίμωνα Ρενάρ καλὰς πάντοτε συμβουλιάς ἔλαβα, εἶπεν ἡ Ἰωάννα.

— Ἀπατάσαι, βασίλισσά μου, ἀπεκρίθη ὁ Δῶδλεῦ. Ὁ Ρενάρ συνωμοτεῖ κατὰ τοῦ θρόνου σου, κατὰ τῆς ζωῆς σου.

— Εἶναι ἀληθέστατον κατὰ δυστυχίαν, εἶπεν ὁ Σουφὸλκ. Ἀνεκάλυφα πολλὰς τῶν συγερῶν βραδουριῶν του.

— Ἄ! ἀνέκραξεν ἡ Ἰωάννα, ἀν μοῦ ἀποδείξετε τὴν προδοσίαν του, ἡ τελευταία πράξις τῆς ἐξουσίας μου ὅθ' ᾔνοι ἡ κατ' αὐτοῦ ἐκδίκησις!

— ἠμποροῦμεν νὰ ἐμπιστευθῶμεν εἰς τὴν φρουρὰν; ἠρώτησεν ὁ Γουίλφροδ.

— Ἡ φρουρὰ εἶναι ἀμφιφόρητος, ἀπεκρίθη ὁ Σουφὸλκ· καὶ, ἀν δὲν πράξωμεν τι ὥστε νὰ ἐπανορθώσωμεν τὸ ἥθικόν τῆς, φοβοῦμαι μήπως κηρυχθῆ ὑπὲρ τῆς Μαρίας.

— Καὶ τὸ ἰδιαιτέρον συμβούλιον; — Ἐνασχολεῖται δραστηρίως, ἐν τῷ σκότει, περὶ τῆς ἐξουσιάζουσας ἡμῶν καὶ περὶ τῆς ἰδίας του σωτηρίας.

— Ἰωάννα, εἶπεν ὁ λόρδος Γουίλφροδ Δῶδλεῦ, δὲν θέλω ν' ἀπολογηθῶ· ἀλλ' ὁποιοῦνδήποτε μέσον μοῦ παρουσιασθῆ πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν σφαλμάτων μου, θά τὸ μεταχειρισθῶ ἀδιστακτικῶς. Τώρα πρὸ πάντων πρέπει νὰ δεῖξωμεν εὐτολίμιαν καὶ ἀποφασίαν. Πρέπει νὰ φοβηθῶμεν περισσότερον τὸ ἰδιαιτέρον συμβούλιον παρὰ τὴν Μαρίαν καὶ τὸν στρατὸν τῆς. Ἐνόσω εἶσαι κυρία τοῦ Πύργου τοῦ Λονδίνου, θά ᾔνοι κυρία τοῦ Λονδίνου καὶ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας, καὶ ἀν ἀκόμη ὁ δούξ, ὁ πατήρ μου, ἐγκαταλειφθῆ ἀπὸ τὴν τύχην τῶν ὄπλων. . . . Δός μου ἐγγράφως τὴν ἀδειαν νὰ συλλάβω ἀμέσως ὅλα τὰ ἐπικίνδυνα μέλη τοῦ ἰδιαιτέρου συμβουλίου μετὰ τῶν δύο πρέσβειων Ρενάρ καὶ Νουάλ.

— Μυλόρδοι! . . . ἀνέκραξεν ἡ βασίλισσα ἐντρομος.

— Πίστευσε, βασίλισσά μου, ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ μόνον μέσον τῆς σωτηρίας μας. Ἡ τολμηρὰ αὕτη πράξις θά τοὺς κεραυνώσῃ, καὶ θά τοὺς ἀναγκάσῃ νὰ ὁμολογήσουν τοὺς ἀληθινούς των σκοπούς· καὶ, ἀν ᾔνοι ἐχθροὶ σου, καθὼς ποσῶς δὲν ἀμριβάλλω, τότε θά τοὺς ἔχῃς εἰς τὴν ἐξουσίαν σου.

— Ναι! ναι! ἔχεις δίκαιον. . . . Ὅθ' σοῦ δώσω, μάλιστα, τὴν ἀδειαν. Τούλάχιστον, οὕτως ἢ ἄλλως, τελειόνομεν.

Τὴν στιγμήν ταύτην, ἡ θύρα ἠνοίχθη, καὶ εἰς τῶν κλητῆρων ἀνήγγειλε τὸν Ρενάρ, τὸν Ἄρονδελ καὶ τὸν Πεμπρώκ.

— Ἐγκαίρως ἔρχεσαι, κύριε Ρενάρ, εἶπεν ὁ Γουλιφόρδ χαιρετῶν αὐτὸν ὑπερηφάνως· τώρα δὲ φθελὰ νὰ στείλω νὰ σὲ ζητήσω.

— Χαίρω τῇ ἀληθείᾳ, ἀπεκρίθη, κύπτων ψυχρῶς τὴν κεφαλὴν, ὁ πρέσβυς, ὅτι ἀπήλλαξα ἀπὸ τοιοῦτον κόπον τὴν Εξοχότητά σου. Καὶ περισσύτερον ἀκόμη χαίρω, μυλόρδε, βλέπων ὅτι ἀνέλαβες τὴν ὁποῖαν αἰφνιδίως εἶχες παραιτήσῃ ἀταραξίαν τοῦ φθους σου, καὶ ἦλθες πλησίον τῆς βασιλείσσης συζύγου σου, τὴν ὁποῖαν ἀναμφισβόλως δὲν θὰ ἐγκαταλείψῃς πλέον.

— Αὐθαδέστατε! ἀνέκραξεν ὁ Δῶδλεῦ . . . Φύλακες, συλλάβετέ τον!

— Δὲν ἔχεις ἐξουσίαν νὰ πράξῃς ὅ,τι πράττεις, εἶπεν ὁ Ρενάρ θέτων τὴν χεῖρα εἰς τὸ ξίφος του.

— Ἐκτελῶ τὰς διαταγὰς τῆς βασιλείσσης.

— Οἱ πρέσβεις εἶναι ἀπαραβίαστοι. Ὁ αὐτοκράτωρ Κάρολος, ὁ Ε' θαθεῶς θὰ αἰσθανθῇ τὴν ὕβριν ἧτις εἰς αὐτὸν, καὶ ὄχι εἰς ἐμέ, γίνεται.

— Ἀναδέχομαι τὰς συνεπείας.

— Ἡ Μεγαλειότης σου, κυρία, δὲν θ' ἀνεχθῆς εἰςβαῖα τὴν τοιαύτην ὕβριν.

— Κύριε Ρενάρ, ἀπεκρίθη ἡ Ἰωάννα, ἔχω ἀφορμὴν νὰ πιστεύσω ὅτι μ' ἐνέπαιξες· ἂν πεισθῶ ὅτι αἱ ὑψηλαί μου ἦσαν εἰσήμεροι, καὶ ἀδελφός ἂν ἦσαι τοῦ αὐτοκράτορος, μετὰ τὴν κεφαλὴν σου θὰ πληρώσῃς τὴν ἀπιστίαν σου.

— Νομίζω ὅτι ἡ Μεγαλειότης σου θὰ λάβῃς ἀφορμὴν νὰ μετανοήσῃς . . . Ἐπειτα, τὸ ἰδιαιτέρον συμβούλιον θὰ διατάξῃ εὐθὺς τὴν ἐλευθέρωσίν μου.

— Τότε εἶναι ἀναγκαῖον, εἶπεν ὁ Δῶδλεῦ, ἡ διαταγὴ νὰ μὴ βραδύνῃ, διότι σκοπεύω νὰ συλλάβω ἐπίσης καὶ τὰ πλεῖστα τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου τούτου . . . Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τύχην εὐρίσκονται ἐδῶ οἱ καλοὶ μας φίλοι, οἱ λόρδοι Ἄρονδελ καὶ Πεμπρώκ, θὰ σὲ ἀκολουθήσουν καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν φυλακὴν.

— Τί σημαίνει τούτο; ἀνέκραξεν ἐκστατικὸς ὁ Πεμπρώκ.

— Τούτο σημαίνει, ἀπεκρίθη χαμογελῶν πικρῶς ὁ Σίμων Ρενάρ, ὅτι ὁ λόρδος Γουλιφόρδ Δῶδλεῦ, κοιμηθεὶς ὑπὸν θαθὺν εἰς Σιών Χάουζ, ἐξύπνησε τέλος πάντων, ἀπὸ ὠνειρεύθη ὅτι τὸ στέμμα τῆς βασιλικῆς συζύγου του εἶναι εἰς κίνδυνον.

— Ἀστεῖσμός εἶναι εἰςβαῖα, ἐπανάλαβεν ὁ Πεμπρώκ . . . Τὸ ἰδιαιτέρον συμβούλιον νὰ τεθῇ ὅλον σχεδὸν ὑπὸ κράτῃσιν εἰς κρίσιμους τοιαύτας στιγμάς! . . . Μυλόρδε, θέλεις λοιπὸν νὰ μᾶς ἀναγκάσῃς νὰ φανερώσωμεν τὴν ἐξουσίαν μας;

— Θέλω νὰ σὰς ἀναγκάσω νὰ φανερώσετε τὰς ἀτιμους σκευωρίας σας κατὰ τῆς μεγαλειότητος βασιλείσσης . . . Ἐπάρετέ τους! καὶ οἱ ἄλλοι ἐντὸς ὀλίγου θὰ τοὺς ἀκολουθήσουν.

— Μίαν λέξιν πρὶν ἐξέλθωμεν, χαριστάτη κυρία, εἶπεν ὁ Ἄρονδελ πρὸς τὴν Ἰωάνναν.

— Ὄχι, μυλόρδε. Ὁ λόρδος Γουλιφόρδ Δῶδλεῦ

ἐνεργεῖ, καθὼς σὰς εἶπε, δυνάμει τῆς ἐξουσίας τὴν ὁποῖαν τοῦ ἐδῶκα. Αὐριον πρῶτὴ θὰ συγκροτήσω συμβούλιον· ἡμπορεῖτε νὰ παρευρεθῆτε, καὶ ἐκεῖ θὰ ἔχετε ὅλην τὴν εὐκολίαν νὰ ἐξηγηθῆτε καὶ ν' ἀπολογηθῆτε.

Ταῦτα εἶπε, καὶ ἔνευσε πρὸς τοὺς φύλακας, οἵτινες ἀπήγαγον εὐθὺς τοὺς συνωμότες ἐξω τῆς αἰθούσας.

Ἐνῶ ἀπεμακρύνοντο, ἐν μέσῳ τῶν στρατιωτῶν, ὁ Ρενάρ εἶπε μετὰ σιγαλῆν φωνήν·

— Εἶναι καιρὸς νὰ τελειώσωμεν τὴν κωμωδίαν ταύτην.

— Ναι, εἰςβαῖα, ἀπεκρίθη ὁ Πεμπρώκ· καὶ αὐριον, εἰς τὸ συμβούλιον, ἡ πρώτη μου πρότασις θὰ ᾖ νὰ ἀναγορευθῇ βασίλισσα ἡ βασίλοπαις Μαρία.

— Τί μυελὰ ὁ Γουλιφόρδ, νὰ νομίζῃ ὅτι ἡμπορεῖ νὰ μᾶς κρατήσῃ εἰς τὸ κλωζίον! εἶπε γελῶν ὁ Σίμων Ρενάρ . . . Εἰς τὸν Πύργον τοῦ Λονδίνου, κοιτῶν δὲν εἶναι ὅστις νὰ μὴν ἔχη μίαν τούλάχιστον κρυφίαν ἐξόδον, καὶ κρυφία ἐξόδο; δὲν ὑπάρχει τὴν ὁποῖαν νὰ μὴ γνωρίζω ἐντελῶς . . . Πηγαίνωμεν, πηγαίνωμεν, ἀπόψε δὲν θὰ μᾶς λείψῃ ἀσχολία.

Ὀλίγας ὥρας μετὰ ταῦτα, ἡ βασίλισσα εὐρίσκετο μόνη εἰς τὸν κοιτῶνά της, ὅταν ἤκουσε διαμιᾶς ἦγον ἐλαφρὸν ὀπισθεν τοῦ σκεπάζοντος τοὺς τοίχους τάπητος· ἔπειτα ὁ τάπης ἐσιείσθη, ἐσχίσθη, καὶ ἡ Ἰωάννα, πλήρης ἐκπλήξεως καὶ φόβου, εἶδεν ἄνθρωπον εἰσερχόμενον διὰ θύρας, τῆς ὁποίας τὴν ὑπάρξιν ὀλοτελῶς ἠγνόει.

Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτον ὁ Σίμων Ρενάρ, ὅστις, χωρὶς νὰ προσφέρῃ λέξιν, ἠτένιτεν ἱκανὰς στιγμὰς ἐπ' αὐτῆς τὰ ἀπειλητικὰ του βλέμματα.

Ἄλλ' ἀποσπασμένην διχμιᾶς ἀπὸ τὸ εἶδος τούτο τῆς μαγείας, ἐσκώθη, καὶ, μετ' ὀργίλον τόνον φωνῆς, ἐτραύλισε·

— Τί θέλεις; πῶς ἠμπόρεσες νὰ φύγῃς ἀπὸ τὴν φυλακὴν; . . . πῶς ἠμπόρεσες νὰ ἐμῆς ἐδῶ;

— Ἀδιάφορον τὸ πῶς.

— Ἀπὸ προδότας λοιπὸν εἶμαι περικυκλωμένη;

— Ἐρχομαι ἀπ' ἐναντίας πρὸς τὸ συμφέρον σου, νὰ σὲ πληροφορήσω . . .

— Πρὸς τὸ συμφέρον μου! σύ . . . ὦ Θεέ μου! σύ! . . .

— Ναι, κυρία μου, νὰ σὲ πληροφορήσω περὶ τοῦ ἀπειλοῦντός σε φοβερωτάτου κινδύνου . . . Μυλεδὴ Δῶδλεῦ, δὲν εἶσαι πλέον βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας. Ὁ δουξ τὸν Νορθουμπερλάνδ διέλυσε τὸν στρατὸν του, καὶ, ὁ ἴδιος αὐτός, ἀνηγόρευσε τὴν βασίλοπαιδα Μαρίαν.

— Ψεύδεις!

— Φρόνιμον ἔργον, μολαταῦτα, θὰ πράξῃς ἂν δὲν ἀδιαφορήσῃς εἰς τοὺς λόγους μου· ἐγὼ μόνος ἕως τῶρα γνωρίζω τούτο, αὐριον ὁμῶς θὰ τὸ γνωρίζουν ὅλοι. Φύγε, ἐνῶ ἔχεις ἀκόμη καιρὸν.

— Ὄχι! καὶ ἀληθῆς ἂν ᾖ τούτο, περὶ τοῦ ὁποίου ἀμφισβᾶλλω, δὲν θὰ φύγω. Ἄν θὰ παραιτηθῶ, δὲν θὰ παραιτηθῶ κατὰ πρόσκλησίν σου . . . Ἄλλ' εἶμαι πάντοτε βασίλισσα . . . καὶ τώρα θὰ τὸ ἰδῆς . . . Φύλακες! ἀνέκραξε μετὰ τὴν δύ' αμιν

ὅλην τῶν πνευμόνων τῆς, συλλάβετε τὸν προδότην τούτον!

Πρὶν δοθῇ καιρὸς νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ διαταγὴ τῆς, ὁ Σίμων Ρενάρ ἔγεινεν ἄφαντος ὀπισθεν τοῦ τάπητος· καὶ, μολονότι ἠρέυνησαν ἐπιμελῶς, ἀδύνατον ἐστάθη νὰ εὐρεθῇ τὸ παραμικρὸν ἴχνος θύρας εἰς τὸν τοίχον.

Μόλις ἤρχιζεν ἡ Ἰωάννα νὰ συνέρχεται ἀπὸ τὴν παραχρῆν τῆς διὰ τὴν μυστηριώδη ταύτην τοῦ πρέσβους ἐπίσκεψιν, προσῆλθε κλητῆρ καὶ τῆς ἔφερε δακτυλίδιον ἐκ μέρους, εἶπε, γραιὸς τινὸς γυναικὸς, ζητούσης ἐπιμῶνως νὰ ἰδῇ τὴν βασίλισσαν. Ἡ Ἰωάννα ἐγνώρισεν ἀμέσως ὅτι ἦτον τὸ δοθέν εἰς τὴν Γῶννωρ Βράζ· ὅθεν διέταξε νὰ τὴν ἀρήσουν νὰ εἰσέλθῃ. Μετ' ὀλίγον, ἡ γραιὸς εἰσῆλθε, καὶ ἔπεσεν εἰς τὰ γόνατά της.

— Τί ἐπιθυμεῖς, καλὴ γερόντισσα; εἶπεν ἡ Ἰωάννα. Ὑπεσχέθην νὰ δεχθῶ εὐμενῶς τὴν πρώτην σου αἴτησιν· ἔρχεσαι νὰ ζητήσῃς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑποσχέσεώς μου;

— Ἄκουσέ με, χαριστάτη κυρία, καὶ μὴ καταφρονήσῃς ὅ,τι θὰ σοῦ εἰπῶ· διότι θὰ σοῦ εἰπῶ λό-

γον μέγαν καὶ προσοχῆς ἄξιον. Τὸ στέμμα σου, ἡ ἐλευθερία σου, ἡ ζωὴ σου κινδυνεύουν. Τὸ ἰδιαιτέρον συμβούλιον σκοπεύει νὰ σ' ἐκθρονίσῃ αὐριον, καὶ ν' ἀναγορεύσῃ τὴν βασίλοπαιδα Μαρίαν. Ἐνθυμήσου τί σοῦ εἶπα ὅταν ἐμῆβαις εἰς τὸ ὀλέθριον τούτο φρούριον. Ὅ,τι σοῦ εἶπα, συνέβη . . . Ἐπρόδοθες! ἐχάθης!

— Σηκώσου, καλὴ γερόντισσα, καὶ ἤσυχασε. Ἴσως λέγεις ἀλήθειαν, ἴσως οἱ ἐχθροὶ μου νικῆσουν· ἀλλὰ δὲν θὰ με κατατάλουν. Συγχωρημένον εἰς ἐμέ δὲν εἶναι νὰ ὀπισθοδρομήσω· ἐπειδὴ ἐδέχθην τὸ στέμμα, χρεωστῶ, θέλω νὰ τὸ φυλάξω ἕως ὅτου μοῦ τὸ ἀφαιρέσουν διὰ τῆς βίας.

— Ἀλλὰ μετὰ τὸν πέλεκυν τοῦ δημίου, ἀγαπητὴ κυρία μου, μετὰ τὸν πέλεκυν τοῦ δημίου θὰ σοῦ τὸ ἀφαιρέσουν . . . Ὡ! ἀκουσέ με, σὲ ἐξορκίζω! Ἀπόψε, ἡμπορεῖς ἀκόμη νὰ φύγῃς· αὐριον, θὰ ᾖναι πολὺ ἀργά.

— Καὶ τώρα ἀκόμη εἶναι πολὺ ἀργά, εἶπεν ὁ Σίμων Ρενάρ ἐμῆς καὶ πάλιν αἰφνιδίως διὰ τῆς μυστικῆς θύρας. Μυλεδὴ Ἰωάννα Δῶδλεῦ, ἠκολούθησε μετὰ τόνον φωνῆς ἐξουσιαστικῶν, παρου-

Ἡ βασίλισσα Ἰωάννα μετὰ τῆς Γῶννωρ Βράζ, καὶ ὁ Σίμων Ρενάρ εἰσελθὼν αἰφνιδίως.

σιάζων εἰς αὐτὴν χάριτην περγαμηνῶν, ἔχεις ἀκόμη μέσον, ἐν μόνον μέσον, νὰ σώσῃς τὴν ζωὴν σου. Ὑπόγραψε τούτο· εἶναι ἡ παραιτήσις σου. Ὑπόγραψε, καὶ ὑπόσχομαι νὰ λαβῶ, διὰ σὲ καὶ διὰ τὸν σύζυγόν σου, τὴν συγχώρησιν τῆς βασιλείσσης Μαρίας.

— Ἡ Μαρία δὲν εἶναι βασίλισσα, καὶ δὲν ὑπογράφω.

— Πολὺ καλὰ λοιπὸν ἐν ὀνόματι τῆς βασιλείσσης Μαρίας, σὲ κηρύττω ἄρπαγα, καὶ σοῦ ἀναγγέλλω ὅτι, ἂν ἐπιμείνῃς ἐνεργεῖσα βασιλικὰ καθήκοντα, δὲν θ' ἀποφύγῃς τὸν πέλεκυν τοῦ δημίου.

— Δὲν μεγαλύνει τὸν κίνδυνόν σου, εἶπεν ἡ Γῶννωρ πρὸς τὴν Ἰωάνναν.

— Τί κάμνεις σὺ ἐδῶ; ἠρώτησεν ὁ Ρενάρ τὴν Γῶννωρ.

— Ἦθα καὶ ἐγὼ μετὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν, νὰ παρυστήσω εἰς τὴν γενναίαν ταύτην, ἀλλ' ἀπερίσκεπτον κυρίαν, εἰς ποῖον φοβερὸν κίνδυνον ἐκτίθεται.

— Καὶ τῆς εἶπες ἀκόμη διατί σ' ἔφεραν εἰς τὸν Πύργον τοῦ Λονδίνου;

— Όχι.

— Τότε, τῆς τὸ λέγω ἐγὼ, μολονότι εἰς ἄλλην στιγμήν ἐπρόκεινα νὰ τὸ εἰπῶ. Ἡ γυνὴ αὕτη, ἠκολούθησεν, ἐφραμάκκευσε τὸν προκατόχον σου Ἐδουάρδον τὸν ΣΤ', κατὰ διαταγὴν τοῦ δουκὸς τοῦ Νορθουμπερλάνδ.

— Ψεῦδος! ἀνέκραξεν ἡ βασίλισσα· δὲν ἠμπορῶ νὰ πιστεύσω . . .

— Πίστευσε, εἶπεν ἡ Γῶννωρ Βράζ· εἶναι ἀλήθεια.

— Ὡ παναθλία! Τὴν καταδίκην σου προσφέρεις!

— Τὸ ἤθεύρω· ἀλλὰ, καὶ εἰς τὰ βασανιστήρια ἀκόμη, θὰ βεβαιώσω τὸν λόγον μου.

— Ποῖαν αἰτίαν εἶχεν ὁ δοῦξ νὰ πράξῃ τοιοῦτο στυγερὸν ἔγκλημα;

— Ἐπρεπε ν' ἀποθάνῃ ὁ βασιλεὺς αἰφνιδίως, ὥστε αἱ βασιλοπαιδες Μιρία καὶ Ἐλισάβετ νὰ μὴ μάθουν ἐγκρίτως τὸν θάνατόν του. Ἀλλὰ δὲν εἶναι τοῦτο μόνον, κυρία μου.

— Ποῖα ἄλλα φρικτὰ κακουργήματα ἔχεις νὰ μοῦ εἰπῆς;

— Σὺ ἡ ἴδια ἔπρεπε ν' ἀκολουθήσῃς ταχέως τὸν Ἐδουάρδον εἰς τὸν τάρον. Ὁ Νορθουμπερλάνδ ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν διὰ τοῦτο σὲ ὑπάνδρευσε μὲ τὸν υἱόν του, διὰ τοῦτο ἐπροκάλεσε βασιλικὸν διάταγμα ὑπὲρ σοῦ, διὰ τοῦτο σὲ ἀνεβίβασεν εἰς τὸν θρόνον, καὶ διὰ τοῦτο ἠθέλησε ν' ἀναβιδάσῃ συγχρόνως καὶ τὸν σύζυγόν σου. Τούτων ὄλων γενομένων, ἔπρεπε καὶ σὺ ν' ἀποθάνῃς διὰ δολητηρίου.

— Ν' ἀποθάνω διὰ δολητηρίου!

— Ναί . . . διὰ δολητηρίου. Καὶ ἐγὼ πάλιν, κυρία μου, ἔπρεπε νὰ σὲ ποτίσω τὸ θανατηφόρον ποτόν. Ἴδου διατί σ' ἐτυμβούλευσα νὰ μὴν ἐμβῆς εἰς τὸν Πύργον τοῦ Λονδίνου· ἰδὸν διατί σ' ἐξώρμησα νὰ καταθέσῃς σκήπτρον, τοῦ ὁποῖου ἤξευρα ὅτι αἱ ἀσθενεῖς χεῖρές σου δὲν ἠδύναντο νὰ βαστάσουν τὸ βῆρος. Σ' ἐβλεπα ὡς θῆμα σταλισμένον διὰ θυσίαν, καὶ ἐπάτηξα ν' ἀποτρέψω τὴν ἐπαπειλοῦσαν τὴν ἀθῶν σου κεφαλὴν πληγὴν . . .

Πλὴν, ἀλλοίμονον! μάταιοι ἦσαν οἱ ἀγῶνές μου.

— Φρίκη! Φρίκη! ἀνέκραξεν ἀπόπληκτος ἡ Ἰωάννα.

— Μυλεδὴ Ἰωάννα Δῶδλεῦ, εἶπε τότε μὲ τόνον φωνῆς ἐπίσημος ὁ Σίμων Ρενάρ· σοῦ δίδω καιρὸν ἕως αὔριον νὰ σκεφθῆς καὶ ν' ἀπορρατίσῃς. Πραίτησε τὸ στέμμα, τὸ ὁποῖον παρνόμως ἤρπασες, καὶ σοῦ ὑπόσχομαι νὰ κατορθώσω νὰ συγχωρηθῆς· ἀλλὰ νὰ συγχωρηθῆς σὺ μόνη, διότι ὁ Νορθουμπερλάνδ δὲν ἔχει πλέον τίποτε νὰ ἐλπίσῃ, οὔτ' αὐτός, οὔτε κανεὶς τῆς γενεᾶς του.

— Νομίζεις λοιπὸν, ἄθλια, ὅτι θὰ προδώσω τὸν σύζυγόν μου, φροντίζουσα περὶ μόνης τῆς ζωῆς μου;

— Μυλεδὴ Ἰωάννα Δῶδλεῦ, ἐπνεύλαξεν ὁ Ρενάρ, σοῦ δίδω καιρὸν ἕως αὔριον. Ἡ διαγωγή σου θ' ἀπορρατίσῃ περὶ τῆς τύχης σου.

Καὶ, ταῦτα εἰπὼν, ἔγινε καὶ πάλιν ἄρπεντος, διὰ τῆς μυστικῆς θύρας. (Ἀκολουθεῖ.)

ΤΑΠΕΙΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΦΡΙΔΕΡΙΚΟΥ ΤΟΥ ΞΑΝΘΟΠΩΓΩΝΟΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΠΑΠΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΟΥ Γ'.

Καθ' ὃν καιρὸν αἰματηρὸς πόλεμος πρόκειται ν' ἀπορρατίσῃ ἂν μέλλῃ νὰ διατηρηθῆ ἢ νὰ καταργηθῆ διαπαντός ἡ κοσμικὴ τῶν ἀρχιερέων τῆς Ρώμης ἐξουσία, ἡ διήγησις τοῦ κατωτέρου ἱστορικοῦ συμβάντος, ὡς παρὰ πᾶν ἄλλο δεικνύοντος· εἰς ποῖον βαθμὸν ἡ φοβερὰ τῆς ἐξουσίας ταύτης ἰσχύς εἶχε φθάσει κατὰ τοὺς παρελθόντας αἰῶνας, ἐπιτίθωμεν ὅτι θέλει κριθῆ ἀξία τῆς περιεργίας τῶν ἀναγνωστῶν μας.

Ἐχθροὶ ὡς ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτῆς τῶν πραγμάτων, καὶ μολαταῦτα ἀναγκιζόμενοι νὰ διατηρῶσι πρὸς ἀλλήλους διηνεκεῖς σχέσεις, οἱ αὐτοκράτορες τῆς Γερμανίας καὶ οἱ μεγάλοι τῆς Ρώμης ἀρχιερεῖς, ἰδύνατον ἦτον νὰ μὴ περιπίπτωσιν εἰς καθημερινὰς σχεδὸν συγκρούσεις. Ἡ ἔρις λοιπὸν μεταξύ τῶν δύο στεμμάτων ὑπῆρχε πρὸ πολλοῦ εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὅταν ὁ αὐτοκράτωρ Φριδερίκος ὁ καὶ Ξανθοπώγων (Barberousse) καὶ ὁ πάπας Ἀδριανὸς ὁ Δ' ἐμβῆκαν εἰς τὴν παλαιότεραν, ἀγωνιζόμενοι ὑπὲρ τῶν ἀντιθέτων τῆς αὐτοκρατορίας καὶ τῆς ἱερᾶς ἑδρας προνομίων· ἀλλ' ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ἀναγόρευσιν αὐτῶν, συμφέροντα ἀμοιβαία ὑπηγόρευαν τὴν συμφιλίωσιν, ἔπυταν πρὸς καιρὸν τὰς ἐχθρικὰς πράξεις. Ὁ Φριδερίκος ἐπεθύμησε νὰ λάβῃ εἰς Ρώμην ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ πάπα τὸ αὐτοκρατορικὸν στέμμα καὶ τὰ λοιπὰ τῆς βασιλικῆς ἀξίας· παράσημα, διότι ἡ τοιαύτη τελετὴ, καθιερωθεῖσα ἀπὸ τὴν χρῆσιν, ἐμελλε νὰ ἐνισχύσῃ καὶ νομιμοποιήσῃ τὴν ἐξουσίαν του. Ὁ Ἀδριανὸς πάλιν ἔσπευσε νὰ εὐχριστήσῃ κατὰ ταῦτο τὸν αὐτοκράτορα, διότι ἀπὸ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην τοῦ στέμματος· εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν κρουρὴν ἐπορίζετο κυρίως ἡ Ρώμη τὰς γνωστὰς ἀξιώσεις τῆς, τοῦ νὰ θεωρῆ ὡς ὑποτελεῖς αὐτῆς τοῦ διαδόχου τῶν Καισάρων. Ἐπειδὴ ἕως ἐκείνου αὐτῶν, ἂν καὶ περιμένων τι ἀπὸ τὸν ἀντιζήλον του, δὲν ἔπαυε τοῦ νὰ τὸν φοβῆται, ὁ πάπας καὶ ὁ αὐτοκράτωρ, πρὶν συνέλθωσι καὶ συνδιαλεχθῶσιν, ἐτυμφώθησαν καὶ ὑπεχρεώθησαν ἀμοιβαίως νὰ αὐτὴν ἐπιχειρήσωσι τίποτε κατὰ τῆς ζωῆς ἢ τῆς ἐλευθερίας ἀλλήλων. Κατὰ τὴν προκαταγεγραμμένην τάξιν, ὁ αὐτοκράτωρ ἐμελλε νὰ γονυπετήσῃ ἐνώπιον τοῦ πάπα, νὰ τοῦ φιλήσῃ τοὺς πόδας, νὰ κρατήσῃ τὸν ἀναβολέα τοῦ ἐπιπέδιου του, καὶ νὰ σύρῃ διὰ τοῦ χαλινοῦ τὴν λευκὴν του ἵππον εἰς διάστημα ἐννεὰ βωμικίων θημάτων. Μετ' αὐτὸν δυσαρέσκαιαν, καὶ μετὰ μακρὰς διενέξεις, ὑπεβλήθη ὁ Φριδερίκος εἰς τὰς ταπεινωτικὰς ταύτας πράξεις, καὶ, ἐπειδὴ ἔσπραξε κρατήσας τὸν ἀριστερὸν ἀντὶ τοῦ δεξιῦ ἀναβολέα, διώρθωσεν ἀγανακτικῶν τὸ σφάλμα του, καὶ, εἰς τὴν περὶ τοῦτου συμβουλήν τοῦ ἐπὶ τῶν τελετῶν ἀπεκρίθη ὅτι δὲν εἶχε μάθει ποτὲ τὴν τέχνην τοῦ ἱπποκόμου. Ἰπηρεσία οὕτω πως γενομένη δὲν ἠδύνατο βεβλῶς νὰ διατηρηθῆ φιλικὰς μεταξὺ τῶν δύο συμπλοκορρονομένων ἡγεμόνων διαθέσεις· καὶ ἄλλῃθις, εἰς κάμειαν τῶν μετὰ ταῦτα περιστάσεων, ὁ πάπας καὶ ὁ αὐτοκράτωρ δὲν ἔλειψαν νὰ δειξώσιν

τὴν παροργίζουσαν αὐτοὺς κατ' ἀλλήλων δυσμενίαν.

Οὕτω πως εὐρίσκετο πρὸς τὴν ἱερὰν ἑδραν διατεθειμένος ὁ Φριδερίκος, ὅταν, ἀποβιώσαντος τοῦ Ἀδριανοῦ (ἐν ἔτει 1159), ἀνηγορεύθη πάπας νέος, Ἀλέξανδρος ὁ Γ'. Ἡ ἔρις ὁμοῦς ἐμελλε νὰ λάβῃ χαρακτηριστὰ σοβαρώτερον, καὶ ἡ διὰ τὴν στέψιν ταπεινωσις ἔπρεπε ν' ἀνανεωθῆ κατὰ τοῦ αὐτοκράτορος μὲ περιστάτικα σκληρότερα καὶ προσβλητικώτερα. Ἐπειδὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου εἶχαν συμβῆ παρατυπίαι τινεὶς καὶ ἀταξίαι, ὁ Φριδερίκος ἔλαβεν ἐκ τούτου ἀφορμὴν νὰ τὴν ἀκυρώσῃ διὰ συνόδου ἐκκλησιαστικῆς συγκροτηθείσης εἰς Πάβιαν, καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ ὡς ὑποψήφιον Βίκτωρα τὸν Β', ἐκλεχθέντα ὑπὸ τριῶν ἢ τεσσαρῶν μόνον καρδινάλιων. Οὕτως ἀναφανθὸν ἐκτραγίαι, ὁ πόλεμος ἐντὸς ὀλίγου ἐφθασεν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω τῆς σφοδρότητος· καὶ, ἂν ὁ αὐτοκράτωρ ἔβαλεν εἰς κίνησιν ὅλας τὰς κοσμικὰς του δυνάμεις, ὁ πάπας, ἀφ' ἐτέρου, ἔκαμεν ἀφειδῶς χρῆσιν ὄλων τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ ὄπλων.

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν, ὑπερίσχυεν ἐπὶ πολὺ ὁ Φριδερίκος, καὶ ὁ διάδοχος τοῦ Πέτρου, περιπλανώμενος μακρὰν τῆς Ἰταλίας, ὅπου αὐτοκρατορικὸν θέσπισμα ἤρνετο εἰς αὐτὸν τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ, εὔρε τελευταῖον ἄσυλον εἰς τὰ ἔλη τῆς Βενετίας, μετημφισμένους τὸ πενιχρὸν τοῦ προσκυνητοῦ ἔνδυμα. Ἀλλ' ἀπὸ τὴν πόλιν ταύτην, εἰς τὴν ὁποίαν φυγὰς εἰσῆρχετο, ἐμελλε ταχέως νὰ ἐξέλθῃ νικητής. Καὶ λόγῳ ὑψηλοφροσύνης, καὶ λόγῳ πολιτικῆς, ἡ Βενετία, κηρυχθεῖσα προστάτις τοῦ πάπα, ἐπρόσφερεν εἰς τὸν αὐτοκράτορα τὴν μεσιτείαν τῆς· ἀλλ' ὁ Φριδερίκος ἀπεκρίθη ὅτι, ἂν δὲν ἀπέειχε πάσις ἐπιμεδάρως, οἱ ἀετοὶ τῆς αὐτοκρατορίας ἤθελαν ταχέως καταλάβῃ τὴν θέσιν τοῦ πτερωτοῦ τοῦ Ἁγίου Μάρκου λέοντος· καὶ στόλος συναθροισθεὶς εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ἰλλυρίας ἠτοιμάσθη νὰ ἐκτελέσῃ τὴν φοβερὰν ταύτην ἀπειλήν. Μολονότι τὰ πλοῖα τῆς Βενετίας ἦσαν πολὺ ὀλιγώτερα τῶν συνιστῶτων τὸν αὐτοκρατορικὸν στόλον, ὁ τότε δοῦξ Ζιάνης δὲν ἐδίστασε νὰ τὰ ὀδηγήσῃ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ πάπας Ἀλέξανδρος τὸν ὠπλίσεν μὲ τὰς ἰδίους του χεῖρας, καὶ ἐπεκαλέσθη ὑπὲρ αὐτοῦ τὰς εὐλογίας τοῦ οὐρανοῦ. Οἱ δύο στόλοι ἐναντιώθησαν εἰς τὰ παράλια τῆς Ἰλλυρίας τὴν ἡμέραν τῆς Ἀναλήψεως (ἐν ἔτει 1176), καὶ πληρестаτὴν νίκην ἐνίκησαν οἱ Βενετοὶ μετὰ φονικωτάτην σύγκρουσιν.

Νικηθεὶς συγχρόνως εἰς Κώμον ὑπὸ τοῦ στρατοῦ τῶν Μεδιολαίων, ὁ Φριδερίκος, ὑπέκρινεν εἰς τὴν ἐναντίαν του τύχην, ἠναγκάσθη νὰ δεχθῆ τὰς νέας προτάσεις, τὰς ὁποίας οἱ νικῆσαντες Βενετοὶ διεκώλυσαν εἰς αὐτὸν διὰ τοῦ ἰδίου του υἱοῦ Ὀθωνος, αἰχμαλωτισθέντος εἰς τὴν μάχην. Παραλείποντες τὰς πολιτικὰς συμβάσεις, εἰς τὰς ὁποίας ἔλαβε μέρος ὀλόκληρος ἡ Εὐρώπη, καὶ τῶν ὁποίων ἀποτέλεσμα ἦτον ἡ παρακμὴ τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐξουσίας εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἀναφερόμεν μόνον τὰς εἰδικὰς συμφωνίας, διὰ τῶν ὁποίων ὁ πάπας ἠθέλησε νὰ ἐκδικηθῆ τὰ μακρὰ του παθήματα· συμφωνίας, εἰς τὰς ὁποίας ὁ αὐτοκράτωρ, ὅστις δὲν ἦτον πλέον εἰς

κατάστασιν μήτε καὶ νὰ συζητῆ, ἐβιάσθη νὰ ὑποβληθῆ. Μετ' αὐτὴν ἀγερωχίαν Γρηγορίου τοῦ Ζ', Ἀλέξανδρος ὁ Γ' ἐνησμενίσθη νὰ ἐξετελέσῃ νέον ἄλλον Δ' Ἐρβίκον τὸν αὐτοκράτορα· καὶ ἡ Βενετία, ἐνεργὸς γενομένη τῆς νίκης ταύτης τοῦ πάπα, ἐκτραγίτισε συγχρόνως καὶ τοῦ κοινοῦ αὐτῶν θριάμβου τὸ θέατρον.

Εἶπαμεν ἀνωτέρω ὅτι ταπεινώσις μεγαλητέρα τῆς πρώτης, κατὰ τῆς ὑποίας, ἐπὶ Ἀδριανοῦ τοῦ Δ', ἡ αὐτοκρατορικὴ ἔπαρσις εἶχε παροργισθῆ, ἐπερίμενε τὸν Φριδερίκον εἰς τὴν πόλιν ὅπου ἐκαυχῆθη ὅτι ἐμελλε νὰ στήσῃ τοὺς αἰετοὺς του. «Ἄμα ὑπογραφεύσῃς τῆς συνθήκης, λέγει ὁ εὐγλωττος τῆς Βενετίας ἱστοριογράφος Δαρού, ὁ αὐτοκράτωρ ἐπλησίασεν εἰς τὴν πόλιν. Ἐξ καρδινάλιου ἐξήλθαν νὰ δεχθῶσι τὸν ὄριον τῆς ὑποταγῆς του, καὶ νὰ λύσωσι τὸν κατ' αὐτοῦ ἀφορισμόν. Τὴν ἐπαύριον, ὁ δοῦξ καὶ ὁ κληρὸς ἐξήλθαν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, καὶ τὸν συνώδευσαν μέχρι τῆς πλατείας τοῦ Ἁγίου Μάρκου. Ἐκεῖ, τὸν ἐπερίμεναν εἰς τὴν πύλιν τοῦ ναοῦ ὁ πάπας, ἐνδεδυμένος τὰ ἱερὰ ἄμφια, καὶ περιστοιχιζόμενος ὑπὸ ἀρχιερέων πολλῶν καὶ καρδινάλιων ἡ παρουσία τῶν ἀντιπροσώπων ὄλων τῆς συμμαχίας ἤσαν τὴν πομπὴν τῆς τελετῆς, καὶ ὁ λαὸς τῆς Βενετίας ἔχαιρε καὶ ἠγαλλίατο διὰ τὴν εἰρήνην ταύτην, τὴν ὑποίαν ἐθεώρει ὡς ἔργον του. Ὁ αὐτοκράτωρ, μόλις εἶδε τὸν πάπαν, ἐκδυσθεὶς τὸν αὐτοκρατορικὸν του μανδύαν, προσήλθε καὶ ἔπεσε πρηνὴς ἐνώπιόν του, θέλων νὰ φιλήσῃ τοὺς πόδας του. Ὁ Ἀλέξανδρος, ἔλεπόν γονυπετῆ καὶ ταπεινὸν τὸν ἡγεμόνα ὅστις, εἰκοσιν ὄλα ἔτη, τὸν κατεδίωκεν ἀπὸ ἀσύλου εἰς ἄσυλον, ἐνόμισεν ὅτι εἶδε τὸν θρίαμβον τῆς ἐκκλησίας κατ' ἀντιζήλου δυνάμεως, καὶ εἰς τοσοῦτον βαθμὸν παρεξέτραπη, ὥστε ἔθεσε τὸν πόδα του ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ αὐτοκράτορος, προφέρον τὸν στίχον τοῦτον τοῦ Δαβὶδ· Ἐπὶ ἀσπίδα καὶ βασιλίσκον ἐπιθήσει, καὶ καταπατήσεις λέοντα καὶ δράκοντα.» — «Δὲν ταπεινόνομαι ἐνώπιον σοῦ, ἀλλ' ἐνώπιον τοῦ Πέτρου», ἀνέκραξεν ὁ δυστυχῆς αὐτοκράτωρ, ἱκανοποιούμενος οὕτω κατ' ἑαυτὸν, ὡς ἐκτελῶν ἔργον θρησκευτικῆς μετανοίας. — «Καὶ ἐνώπιον ἐμοῦ καὶ ἐνώπιον τοῦ Πέτρου, ἀπεκρίθη ὁ πάπας, καταπατῶν τὴν κεφαλὴν του μὲ πλειοτέραν δύναμιν. Κρατῶν μετὰ ταῦτα βράβδον κληρῶν, συνώδευσε ὁ Φριδερίκος τὸν Ἀλέξανδρον χοροδοτοῦντα ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας, καὶ, ἀφοῦ ἔλαβεν ἀπὸ τὰς χεῖρας αὐτοῦ τὴν κοινωνίαν, τὸν ἐτραγύρισε περὶ τὴν πλατείαν, σύρων τὴν ἡμίονον αὐτοῦ διὰ τοῦ χαλινοῦ.» Εὐδοκία ἦτον τοῦ Θεοῦ, ἀνέκραξε καὶ πάλιν ὁ Ἀλέξανδρος, νὰ θριαμβεύσῃ ὁ γέρον καὶ ἀσθενὴς ἱερεὺς κατὰ τοῦ κραταιοῦ καὶ φοβεροῦ αὐτοκράτορος.»

Τετράγωνα πορφυρῆ του, ἐγκεκολλημένον εἰς τὸ μάρμαρον, ὑπὸ τὴν στῆθάν του ναοῦ τοῦ Ἁγίου Μάρκου, δεικνύονται καὶ τὴν σήμερον ἀκόμη μὲ ἔπαρσιν ἀπὸ τοὺς Βενετοὺς, ὡς ὁ τόπος ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ὁ αὐτοκράτωρ ἐγονάτισε· μεταξὺ δὲ τῶν ζωγραφικῶν τῶν διαφόρων σκηνῶν τοῦ ἐνδόξου τούτου διὰ τὴν Βενετικὴν πολιτείαν δράματος, πί-

ναξ μέγας, στολιζών την μεγάλην του δουκιου παλατιου αιθουσας, παριστάνει τον πάναν καταπατούντα την κεφαλήν του αυτοκράτορος.

ΑΧΑΡΙΣΤΙΑ ΤΙΜΩΡΗΘΕΙΣΑ.

Διήγημα ασιατικόν.

Δερβίσης σεβάσιμος την ηλικίαν ησθένησέ ποτε εις την οικίαν γυναικός χηρευσάσης πρό πολλού, και ζώσης εν άρα πενία εις εν των προαστείων της Βασόρας. Τόσον δέ τον νύχαριστησεν η επιμέλειαι και ο ζήλος της γυναικός ταύτης διαρκούσης της άθνηείας του, ώστε, θεραπευθείς και μέλλων ν' αναχωρήσῃ, ειπε προς αυτήν. — Παρετήρησα ότι έχεις μέν τὰ άπολύτως αναγκαία της ζωής σου, άλλ' όχι και περιουσίαν άρακτην, ώστε να την μοιράσῃς με τον μονογενή σου υιόν, τον νέον Αβδαλλάχ' αν θελήσῃ να τον εμπιστευθῆς εις εμέ, θέλω προσπαθήσει ν' αποδώσω εις αυτόν το προς σέ χρέος μου, διὰ τὰς πολλὰς προς ἐμέ περιποιήσεις σου. — Εδέχθη η γυνή μετὰ χαρὰς την γενομένην πρότασιν, και ο Δερβίσης ανεχώρησε μετὰ του νέου, αφού της ειπεν ότι το ταξειδιόν των έμελλε να διαρκήσῃ δύο περίπου έτη. Καθ' όλον το διάστημα του ταξειδίου, έπεριποιείτο καταπολλά τον νέον, εξώδευεν άφειδώς ύπέρ αυτού, τον έδίδασκε, τον έσυμβούλευε, και εν ενί λόγῳ τον μετεχειρίζετο ως ιδιόν του υιόν. Απειράκις ο Αβδαλλάχ' εξέφραζε προς αυτόν την ευγνωμοσύνην του διὰ τὰς πολλὰς ευεργεσίας του, άλλ' ο γέρον του άπεκρίνετο πάντοτε. — Γιέ μου, διὰ μόνων των πράξεων φανερόνεται η ευγνωμοσύνη νη' θέλομεν ιδεῖ, εις καιρόν και τόπον κατάλληλον, αν ησαι τόσον ευγνώμων όσον δι'εσχυρίζεσαι. —

Μίαν των ημερών, ακολουθούντες να ταξειδεύωσιν, εφθασαν εις τόπον ερημον, όπου ο Δερβίσης ειπε προς τον Αβδαλλάχ'. — Γιέ μου, εφάσασμεν ηδη εις το τέρμα του ταξειδίου μας: θέλω παρακαλέσει εκ καρδιάς τον ουρανόν ν' ανοίξῃ η γη, και να γείνη χάσμα άρκετόν, ώστε να χωρήσῃ το σώμα σου, και να καταβῆς εις τόπον όπου θέλεις: εὔρει ένα των μεγαλητέρων θησαυρών εκ των όσων η γη περικλείει εις τὰ σπλάγγνα της. Αισθάνεσαι τόλμην άρκετην να έμβῆς εις τον υπόγειον τούτον θόλον; — Ο Αβδαλλάχ' τον έβεβαίωσε μεθ' όρκου ότι ηδύνατο να εμπιστευθῆ εις την ύποταγήν και εις τον ζήλον του. Τότε ο Δερβίσης, ανάψας μικρόν πυρ, έρριψεν επ' αυτού ειδος άρώματους, και ηρχισε ν' αναγινώσκη και να προσεύχεται ικανάς στιγμάς, μετὰ τὰς οποίας η γη ηνοιχθη, και ο Δερβίσης ειπε προς τον νέον. — Εμπορείς τώρα να έμβῆς, αγαπητέ μου Αβδαλλάχ' ενθυμήσου ότι είναι εις την εξουσίαν σου να μ' ευεργετήσῃς τὰ μέγιστα, και ότι είναι η μόνη περίστασις ίσως καθ' ην ημπορείς να δείξῃς ότι δεν είσαι προς ἐμέ άχαριστος. Πρόσεχε μη θαμνωθῆς από τὰ πολλὰ πλούτη όσα θέλεις ιδεῖ, και προσπάθησε μόνον να λάβῃς λυχνίαν σιδηρὰν με δώδεκα φωτιστάτας, την οποίαν θέλεις εὔρει πλησίον μιας θύρας της λυχνίας ταύτης έχω μεγάλην άναγκην. — Ο Αβδαλλάχ' ύπεσχηθη τὰ πάντα, και κα-

τέβη εύτόλμως εις τὰ σπλάγγνα της γῆς: άλλά, λησμονών τὰς συμβούλας του γέροντος, ηρχισε να γεμίξῃ τους κόλπους του με χρυσίον και με άδάμαντας, των οποίων πῦρον εκεί πληθός άκαταλόγηστον. Τότε, αιφνιδιώς το χάσμα εκλείσθη, και ο Αβδαλλάχ' εύρέθη εις το σκοτός: δεν εξέχασε μολατάυτα ν' άρπάσῃ την σιδηρὰν λυχνίαν, την οποίαν έσύττησε στενωῶς εις αυτόν ο Δερβίσης. Μολονότι φρικτή τῶ όντι ητον η θείσις του, δεν άπληπισθη: άλλά, συλλογιζόμενος κατά ποιον τρόπον ηδύνατο να εξέλθῃ από τον τάρον εκείνον, ύπόπτειυσεν ότι το χάσμα εκλείσθη μόνον και μόνον διότι παρήκουσε την συμβούλην του γέροντος. Ανεπόλησε τότε κατά νοῦν την προς αυτόν πατρικήν του αγαθότητα, και, όνειδιζών εκυτόν διὰ την άχρηστίαν του, ηρχισε να μεταοῆ και να παρακαλῆ τον Θεόν να τον συγχωρήσῃ. Τέλος πάντων, μετὰ πολλὰς θλίψεις και άκυσυλας, κτύχησε να εὔρη στενήν διόδον, διὰ της οποίας ηρχετο το φῶς της ημέρας. Ακολουθών την οδόν ταύτην, ανεκάλυψε μικράν εξοδον μεταξύ βάτων και άκανθών, και οὔτως εξέλθεν εις την επιφάνειαν της γῆς. Εκύτταξε περι αυτόν να ιδῆ τον Δερβίσην, άλλά δεν ειδε τίποτε. Όθεν άπεφάσισε να δώσῃ μεν προς αυτόν, όταν ηθελε τον εὔρει, την σιδηρὰν λυχνίαν, να μη τον ακολουθήσῃ δέ πραιτέρω, διότι τὰ πλούτη τὰ οποια έφερε μεθ' εκυτού από το σπήλαιον ησαν άρκετὰ ώστε να ζήσῃ του εξῆς εν άνείσει, χωρίς να έχῃ ανάγκην της συνδρομῆς του.

Επειδή όμως οὔτε τον Δερβίσην ευρισκεν, οὔ' ενθυμείτο τὰ μέρη διὰ των οποίων έπέρασε, διεύθυνε τυχαίως τὰ βήματά του, και εξεπλάγη μεγάλως εύρεθείς αιφνης άπέναντι της οικίας της μητρός του, από την οποίαν έφαντάζετο ότι ητον πολύ μακράν. Η μήτηρ του τον ηρώτησεν άμέσως τί εγεινεν ο άγιος Δερβίσης, και ο Αβδαλλάχ' διηγήθη προς αυτήν ειλικρινῶς όσα του συνέβησαν, και πόσους κινδύνους διέτρεξε θέλων να εύχαριστήσῃ την άχόρτατον φιλοχρημάτιαν του: και, ταῦτα ειπών, έδειξε συγχρόνως προς αυτήν και τὰ πλούτη του. Ταῦτα ιδούσα, η μήτηρ του έσυμπέρανεν ότι ο Δερβίσης μόνον σκοπόν ειχε να δοκιμάσῃ την τόλμην και την ύπακοήν του, και ότι ηδύνατο να κάμωσιν έλευθέρως χρῆσιν του πλούτου τον όποιον η τύχη τους έστειλε, προσβέτουσα ότι τούτο άναμφιβόλως έπεθύμει και ο άγιος Δερβίσης. Ενώ με άπληστα βλέμματα εκύτταζαν τους θησαυρούς εκείνους, ενῶ η λάμψις των έθάμβωνε τους οφθαλμούς των, ενῶ άπειρα σχέδια εκάμναν περι της χρήσεως αυτών, τὰ πάντα αιφνης εγειναν άφαντα. Απερίγραπτον λύπην ησθάνθησαν διὰ τούτο, και ο Αβδαλλάχ' ένόησεν άμέσως ότι ο Δερβίσης ηθέλησε να τον τιμωρήσῃ διὰ την άχρηστίαν του και άπειθειαν. Βλέπων δέ ότι μόνη η σιδηρὰ λυχνία έμεινεν άβλαβῆς από την μαγείαν, η μάλλον από την δικαίαν τιμωρίαν της οποίας είναι άξιον όσοι δεν εκτελοῦν τὰς ύποσχέσεις των, έταπεινώθη ενώπιον του Θεου και ειπεν. — Ο, τι συνέβη εις ἐμέ είναι δικαίον: έχασα όσα εκόπευσ να φυλάξω, και έμεινε μόνη η λυχνία, την οποίαν

είχα σκοπόν να δώσω εις τον Δερβίσην: απόδειξις ότι άντίκει δικαίως εις αυτόν, και ότι τὰ λοιπά άδικως τ' απέκτησα! Ταῦτα ειπε, και έθεσε την σιδηρὰν λυχνίαν εις το μέσον της μικρῆς των οικίας.

Όταν ενύκτωσεν, ηθέλησεν άσκόπως ν' ανάψῃ την λυχνίαν, και τότε αιφνης ενεφανίσθη Δερβίσης, όστις ηρχισε να στρέφεται περι την λυχνίαν μίαν όλόκληρον ὠραν, και μετὰ ταῦτα του έρριψεν εν λεπτόν και εγεινεν άφαντος. Είπαμεν ότι η λυχνία ειχε δώδεκα φωτιστάτας: ο Αβδαλλάχ' λοιπόν, όστις, καθ' ὄλην την ακόλουθον ημέραν, έσυλλογιζετο τὰ της παρελθούσης νυκτός, επεθύμει να ιδῆ τί ηθελε συμβῆ την έρχομένην νύκτα αν ηθελεν ανάψει και τους δώδεκα φωτιστάτας. Τούτο και έπραξε: και τότε ενεφανίσθησαν άμέσως δώδεκα Δερβίσαι, έστράφησαν μίαν όλόκληρον ὠραν περι την λυχνίαν, και εκαστος αυτών, βίψις άνα εν λεπτόν, εγεινεν άφαντος. Επανελάμβανε τούτο καθ' ημέραν με την αυτήν πάντοτε επιτυχίαν, άλλά ποτέ δεν ηδυνήθη να λάβῃ περισσότερον από δώδεκα λεπτά τὰς εικοσιτέσσαρας ὠρας. Η ποσότης αυτη, αν και ευτελής, ητον άρκετή κατ' εκείνον τον καιρόν ώστε να επαρκώσιν εις τὰς πρώτας της ζωῆς ανάγκας αυτός και η μήτηρ του: υπήρχε μάλιστα καιρός, καθ' ὃν δεν ηθελεν επιθυμήσει περισσότεραν ευτυχίαν. Αλλ' εκτός ότι διὰ τούτου η τύχη των δεν μετεβάλλετο, ητον τότε ιδίως εις αυτούς ανεπαρκείς το χάρισμα, αφού ειχαν πρό όλίγου δοκιμάσει τον πλούτον. Η θεα των θησαυρών εκείνων τους όποιους ενάμιζεν έδικούς του διαπαντός, τὰ σχέδια τὰ οποια ειχε κάμει περι της χρήσεως αυτου, όλα ταῦτα ειχαν αφήσει ίχνη βαθύτατα εις τον νοῦν του πτωχοῦ Αβδαλλάχ', τὰ οποια τίποτε δεν ηδύνατο να εξαλείψῃ. Βλέπων λοιπόν ότι όλίγην ωφέλειαν ελάμβανε από την λυχνίαν, άπεφάσισε να την αποδώσῃ εις τον Δερβίσην, έλπίζων ν' απολαύσῃ παρ' αυτου τὰ πλούτη τὰ οποια ειχεν ιδεῖ, η τουλάχιστον το μέρος εκείνο το όποιον ειχε γενῆ άφαντον απ' εμπροσθεν του, και το όποιον μεγάλως επεθύμει. Κατ' ευτυχίαν, ενθυμείτο πῶς ώνεμάζετο ο Δερβίσης, και την πόλιν όπου ειχεν ειπε ότι κατοικεί: ανεχώρησε λοιπόν άμέσως εις Μαγρεβήν, φέρων μεθ' εκυτου την λυχνίαν του, την οποίαν δεν ελειπε ν' ανάπῃ καθ' έσπέρας, πορίζόμενος οὔτω τὰ έξοδα του ταξειδίου του, χωρίς ν' αναγκάζεται να ζητῆ έλεημοσύνην. Φθάσας εις Μαγρεβήν, ηρώτησεν άμέσως περι της οικίας η του μοναστηρίου του Αμπουναδάρ.

Τ όνομα τούτο ητον τόσον γνωστόν, ώστε ο τυχόν έσπευσε να του δείξῃ την οικίαν. Ηῦρον ευπροσθεν της οικίας ταύτης πενήτηκοντα θυρωρούς, κρατούντας βάρδους εις τὰς χείρας με μῆλα χρυσά εις την κορυφήν: η αυλή ητον πλήρης υπηρετών και δούλων: τέλος πάντων, τὰ άνάτορα του κραταιότερου μενάρχου δεν ηθελεν έχῃ περισσότεραν μεγαλοπρέπειαν και λαμπρότητα. Ο Αβδαλλάχ', πλήρης θαυμασμοῦ και άπορίας, εφωθήθη να εισέλθῃ. Βεβαίως, ελεγε καθ' εκυτόν. — Η κακῶς εξηγήθην, η εκείνοι εις τους όποιους άπευθύνθην ηθέλησαν, ως ζῆλον, να με περιπαίζωσιν.

Εδῶ δέν ημπορεῖ να κατοικῆ Δερβίσης, άλλά θα σιλεύς. — Εις την άμυχανίαν ταύτην ευρίσκετο, όταν άνθρωπός τις τον έπλησίασε και του ειπε. — Καλῶς ὠρισες, κύριε Αβδαλλάχ', ο κύριός μου Αμπουναδάρ πολὺν καιρόν σ' επερίμενε. — Καί, ταῦτα ειπών, τον ωδήγησεν εις ὠραίαν και μεγαλοπρεπή σκιαδά, όπου ειδε τον Δερβίσην καθήμενον. Ο Αβδαλλάχ', εκθαμβος γενόμενος διὰ τὰ πλούτη τὰ οποια πανταχοῦ εβλεπεν, ηθέλησε να πέσῃ εις τους πόδας του: άλλ' ο Αμπουναδάρ τον εμπόδισε, και, ενῶ εκείνος ηθελε να δείξῃ την προς αυτόν πίστιν του λέγων ότι του έφερε την λυχνίαν, ο Δερβίσης ευθύς τον διεκόψεν. — Αχάριστος είσαι, άθλιε: και νομιζεις ότι θέλεις με άπατήσεις; Γνωρίζω και τους εαυτέρους των διαλογισμών σου, και είμαι πεπεισμένος ότι, αν εγνωρίζεις την αξίαν της λυχνίας ταύτης, ποτέ δεν ηθελες την φέρει εις ἐμέ: τώρα θέλω σε κάμει να γνωρίσῃς την χρῆσιν της. — Καί, ταῦτα ειπών, διέταξεν άμέσως ν' ανάψωσι και τους δώδεκα φωτιστάτας, και τότε οι δώδεκα Δερβίσαι ενεφανίσθησαν και ηρχισαν να στρέφωσιν περι την λυχνίαν. Ο Αμπουναδάρ εκτύπησεν εκαστον αυτών με την βάρδον του, και παρῶν μετεβλήθησαν ὄλοι εις σωρούς φλωρίων, άδαμάντων και άλλων πολυτίμων λίθων. — Ιδού, του ειπεν, η αληθῆς χρῆσις της θαυμασίας ταύτης λυχνίας. Το κατ' ἐμέ, την επεθύμησα με μόνον τον σκοπόν να την έχω εις το θησαυροφυλάκιόν μου, ως έργον άπόρρητον άνδρός σοφοῦ τον όποιον σέβουμαι, και να λαμβάνω την εύχαριστήσιν να την δεικνύω ενίοτε εις τους ανθρώπους όσοι ερχονται και με επισκέπτονται. — Καί προς απόδειξιν, επρόσθεσεν, ότι χάριν απλής περιεργίας την ηθελε, ιδού, λάξε τὰ κλειδιά των αποθηκών μου, ανοίξε τας, κρίνε περι των θησαυρών μου, και ειπέ αν ο άπληστότερος των πτωχῶν ημπορῆ να επιθυμήσῃ τι περισσότερον. — Ο Αβδαλλάχ' υπήκουσε, και ειδε δώδεκα μεγάλας αποθήκας, πλήρεις θησαυρών άπειρων, ώστε δεν ηξευρε τί πρότερον να θαυμάσῃ, τί πρότερον να επιθυμήσῃ: η λύπη ότι ηπατήθη περι της χρήσεως της λυχνίας καταπίκρανε την καρδίαν του. Ο Αμπουναδάρ επροσπονήθη ότι δεν το ένόησεν απ' εναντίας, τον επεριποιήθη μεγάλως, του εκράτησεν ικανάς ημέρας εις την οικίαν του, και του ειπε να θαρῆ ότι ευρίσκεται εις την οικίαν της μητρός του. Την δέ προλαβούσας της ημερῆς ητις ειχε προσδιορισθῆ διὰ την αναχώρησιν του, ειπε προς αυτόν. — Αβδαλλάχ' τέκνον μου, πιστεύω ότι, μετὰ τὰ συμβάντα σου, διορθώθης από το μισητόν ελάττωμα της άχαριστίας: όπως αν ησαι, η χριστώ να σου δώσω δείγμα της άγάπης μου, διότι ανέλαβες τόσον μακρόν ταξειδιόν με σκοπόν να μου σῆσῃς, ότι επεθύμησα. Ημπορείς να αναχωρήσῃς; δεν σε κρατῶ πλέον. Αῦρον το πρωί, θέλεις εὔρει τις την πύλην του παλατιου μου εκ των ὑπῳων μου έτοιμον: σου τον χωρίζω, καθῶς και τον δούλον όστις θέλει σε άναγῆσαι εις την οικίαν σου, και προσέτι δύο καρπούλους φρωτωμένους με φλωρία και πετράδια, τὰ οποια ημπορείς να εκλιθῆς ο ίδιος εις τὰς αποθήκας μου. —

Ὁ Ἀβδαλλάχ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὅσα καρδία φιλοχρήματος, ὅταν εὐχαριστηθῆ εἰς τὰς ἐπιθυμίας της, δύναται νὰ εἰπῆ, καὶ ἔπεσε νὰ κοιμηθῆ με σκοπὸν ν' ἀναχωρήσῃ τὴν ἐπαύριον.

Καθ' ὅλην τὴν νύκτα, ταραχώδεις διαλογισμοὶ ἐκυριεύσαν τὴν καρδίαν του, καὶ ὁ νοῦς του δὲν ἠδύνατο ν' ἀποσπασθῆ ἀπὸ τὴν λυχνίαν καὶ ἀπὸ τὰ θαυμαστά της ἀποτελέσματα. « Τὴν εἶχα, ἔλεγε, τὴν εἶχα τόσον καιρὸν εἰς τὴν ἐξουσίαν μου· ὁ Ἀβδαλλάχ χωρὶς ἐμὲ ποτὲ δὲν ἤθελε τὴν ἀποκτήσει. » Πόσον δὲν ἐκινδύνευσεν εἰς τὰ σπλάγγνα τῆς γῆς! « διατὶ αὐτὸς τώρα εἶναι κύριος τοῦ θησαυροῦ τοῦ του τῶν θησαυρῶν; διότι ἐγὼ ἐφάνην ἀρκετὰ τίμιος, ἢ μᾶλλον μωρὸς, καὶ τοῦ τὸν ἔδωκα. Ὄρεται ἀπὸ τοῦς κόπους μου, καὶ ἀπὸ τοῦς κινδύνους τοῦ μακροῦ ταξιδίου μου· καὶ τί μοῦ δίδει εἰς ἀμοιβήν; δύο καμηλοὺς φορτωμένους με φλωρία καὶ πετράδια, ἐνθ' εἰς μίαν στιγμὴν ἢ λυχνία ἡμπορεῖ νὰ μοῦ προμηθεύσῃ δεκάκις περισσότερα. » Ὅχι ἐγὼ, ἀλλ' ὁ Ἀμπουναδάρ εἶναι ἀχάριστος. « Εἰς τί θέλω ἀμαρτήσῃ ἂν λάβω τὴν λυχνίαν ταύτην; Εἰς τίποτε βέβαια, διότι αὐτὸς εἶναι πλούσιος· ἐγὼ δὲ, τί ἔχω; » Αἱ σκέψεις αὐταὶ τὸν ἔκαμαν τελευταῖον ν' ἀποφασίσῃ νὰ μεταχειρισθῆ ὅλα του τὰ μέσα, ὥστε νὰ γείνη κύριος τῆς λυχνίας. Τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτον δύσκολον, διότι ὁ Ἀμπουναδάρ τοῦ εἶχεν ἐμπιστευθῆ τὰ κλειδιά τῶν ἀποθηκῶν του, καὶ ἤξευρε ποῦ ἦτον ἡ λυχνία. Τὴν ἐπῆρε λοιπὸν, καὶ τὴν ἐκρυψεν εἰς τὸ βάθος ἐνὸς τῶν σάκων, καὶ μετὰ ταῦτα τὸν ἐγέμισε με φλωρία καὶ πετράδια, τὰ ὅποια εἶχε τὴν ἀδειαν νὰ λάβῃ, καὶ τὸν ἐφόρτωσε, καθὼς καὶ τοὺς λοιποὺς, εἰς τὰς δύο καμηλοὺς. Ἄλλο τι πλέον δὲν ἐπαθύμει, παρὰ πῶς ν' ἀναχωρήσῃ ἀμέσως· καὶ οὕτως, ἀφοῦ ἀπεχειρέθησε ταχέως τὸν γενναῖον Ἀμπουναδάρ, τοῦ ἔδωκε τὰ κλειδιά, καὶ ἀνεχώρησε με τὸν ἵππον, τὸν δούλον καὶ τὰς δύο του καμηλοὺς.

Ὅταν ἐφθασεν εἰς ὀλίγων ἡμερῶν διάστημα μακρὰν τῆς Βασσόρας, ἐπώλησε τὸν δούλον του, διότι δὲν ἤθελε νὰ ἔχῃ μάρτυρα τῆς προτέρας πτωχείας του, οὔτε τῆς πηγῆς τοῦ σημερινοῦ του πλούτου. Ἠγόρασεν ἄλλον, καὶ ἐφθασε χωρὶς περαιτέρω προσκόμματος εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μητρὸς του, τὴν ὁποίαν οὔτε κἂν ἔβλεπεν ἐμπροσθέν του, τόσον ἡ προσοχὴ του ἀπερρόρατο ἀπὸ τοὺς θησαυροὺς του. Πρώτη του φροντίς ἦτον νὰ φυλάξῃ τὸ φορτίον τῶν καμηλῶν του, καὶ κατ' ἐξοχὴν τὴν λυχνίαν, εἰς τὸ μᾶλλον ἀπόκεντρον τῆς οἰκίας του δωμάτιον· καὶ, ἀνυπέμονος ὢν νὰ χορτάσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς του μετὰ τὴν λάμψιν τῶν νέων θησαυρῶν, ἤθελε ν' ἀνάψῃ εὐθύς τὴν λυχνίαν. Οἱ δῶδεκα Δερβίται ἐνεφρατίσθησαν, καὶ αὐτὸς ἐκτύπησεν ἕκαστον αὐτῶν μετὰ τὴν βράβδον, καὶ μετὰ τὴν δυνάμειν, φροδοῦμενος μήπως ἄλλως ἤθελε σφάλει εἰς τὰς ἀπαιτούμενας διατυπώσεις τοῦ γοητεύματος. Ἀλλὰ δὲν εἶχε παρατηρήσει ὅτι ὁ Ἀμπουναδάρ τοὺς ἐκτύπησε κρατῶν τὴν βράβδον εἰς τὴν ἀριστερὰν του χεῖρα. Ὁ Ἀβδαλλάχ ἐπροτίμησε φυσικῶς καὶ ἀσκοπῶς τὴν δεξιάν· καὶ οἱ Δερβίται, ἀντὶ νὰ γείνωσι σωροὶ πλούτου, ὡς ἤλπιζεν, ἔσφην

ἀμέσως ὁ καθεὶς κάτωθεν τοῦ ἐπανωφορίου τοῦ ῥόπαλον, καὶ ἤρχισαν νὰ τὸν βράβδιζωσιν ὡραν πολλὴν ἀνηλεῶς, ὥστε τὸν ἀφῆκαν ἡμιθανῆ. Μετὰ ταῦτα, ἔγειναν ἀφαντοί, φέροντες μετ' ἑαυτῶν ὅλα τὰ πλούτη του, τὰς καμηλοὺς, τὸν ἵππον, τὸν δούλον καὶ τὴν λυχνίαν.

Οὕτως ἐτιμωρήθη ὁ Ἀβδαλλάχ μετὰ τὴν πτωχείαν, καὶ σχεδὸν μετὰ τὸν θάνατον, διὰ τὴν ἄκρατον πλεονεξίαν του, ἣτις ἴσως ἤθελεν εἶσθαι ἀξία συγγνώμης, ἂν δὲν συνωδέετο ἀπὸ ἀχαριστίαν αἰσχρὰν καὶ παράτολμον, τυφλώσασαν αὐτὸν εἰς τρόπον, ὥστε νὰ μὴ δυνηθῆ μήτε κἂν νὰ κρύψῃ τὰ αἰσχρὰ της ἀπὸ τὰ διορατικὰ ὄμματα τοῦ εὐεργέτου του.

(Ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ.)

Ο ΦΟΙΤΗΤΗΣ ΤΗΣ ΓΟΤΤΙΓΓΗΣ.

Ὁ ἥλιος ἐχρῦσεν μετὰ τὰς τελευταίας ἀκτίνάς του τὰς κορυφὰς τῶν κωδωνοστασίων τῆς Γοττίγγης, ὅταν ὁ δόκτωρ Φορνάριος, ἀπολύσας τοὺς πολυαριθμοὺς μαθητάς του, εἰσῆρχετο εἰς τὸ σπουδαστήριόν του. Θερμάστρα ἀπὸ χυτὸν μέταλλον, εἰς τὸ μέσον τοῦ δωματίου κειμένη, διέδιδεν εἰς τὰ πέριξ γλυκεῖαν θερμότητα· διότι, δεκέμβριος ἦτον ὁ μῆν, καὶ ὁ δόκτωρ, διὰ τὴν καθιστικὴν του ζωὴν, ἐφαίνετο πολὺ εὐαίσθητος εἰς τὸ ψῦχος. Παχὺ στρώμα χιόνος ἐσκέπαζε τὰς ὁδοὺς, αἰτίνες ἤρχίζαν ἤδη νὰ γίνωνται ἐρημοί, καὶ ὁ ψυχρὸς βορρᾶς ἐφύσα δύνατά εἰς τὰ ὑαλῖα τῶν γοτθικῶν οἰκιῶν.

Ἡ οἰκία τοῦ δόκτωρος Φορνάριου ἔκειτο εἰς τὰς ἐσχατιὰς ἐνὸς τῶν προαστείων, καὶ ἦτον ὀλωσδιόλου ἀπομεμονωμένη τῶν ἄλλων οἰκιῶν. Ὁ περικυκλῶν αὐτὴν ὑψηλὸς τοῖχος ἐχρησίμευεν ὡς περίβολος εἰς μικρὸν κηπάριον, ἐπισκιαζόμενον ἀπὸ αἰθαλῆ δένδρα· τὰ δὲ παράθυρα, κλεισθὰ ὄντα πάντοτε, δὲν ἐπέτρεπαν εἰς τὰ βέβηλα ὄμματα νὰ εἰσχωρήσουν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς κατοικίας τοῦ σοφοῦ, καὶ ἡ θύρα σπανίως καὶ εἰς μικρὸν ἀριθμὸν ἐκλεκτῶν ἠνοίγετο. Τοιαύτη μυστηριώδης ὑπαρξίς, ἠνωμένη μετὰ τὴν ἄκραν αὐστηρότητα τῶν ἡθῶν του, δὲν συνετέλεσεν ὀλιγότερον τῆς ποικιλίας καὶ τῆς ἀληθοῦς βαθύτητος καὶ ἐμβριθείας τῶν γνώσεών του, εἰς τὸ νὰ διαδώσῃ πολὺ μακρὰν τὴν ὑπόληψιν τοῦ πολυμαθοῦς Φορνάριου. Ἐλέγετο κατ' ἐξοχὴν ἐμπειροῦς τῶν μυστικῶν ἐπιστημῶν, καὶ μεμυημένος εἰς τὰ ἀπόρητα τῆς δαιμονολογίας.

Μόλις, τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἐκάθησε, μετὰ τὴν εὐχαρίστησιν, εἰς τὸ μέγα δερμάτινον θρόνον του, κρατῶν ἀνοιχτὸν εἰς τὰ γόνατά του τὸ ἀγαπητόν του βιβλίον, ὅταν ἠκούσθη κτύπος ἐλαφρὸς εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου του.

— Ὅρισατε, ἀνέκραξεν ὁ Φορνάριος ἐπαίσθητῶς δυσχερῶς.

— Ἄ! εἶσαι σὺ, Φορνάρι, ἐπρόσθεσε μετ' ὀλίγων μετὰ γλυκυτέραν φωνήν, ἰδὼν νεανίαν δειλῶς προχωροῦντα. Κάθησε πρῶτον ἐκεῖ, καὶ ζέστανε τὰς κρυωμένας χεῖράς σου. — Μοῦ λέγεις ἐπειτα διατὶ ἤλθες.

Καὶ, ταῦτα λέγων, ὁ Φορνάριος ἐδείκνυεν εἰς τὸν ξένον κάθισμα πλησίον τοῦ θρόνου του.

Ὁ νεανίας, ἀφῆσας τὸν πῖλον καὶ τὸν μανδύαν του, λευκοὺς ὄντας ἀπὸ τὴν χιόνα, ἐκάθησε, τρόπον τινα στενωχωρούμενος, εἰς τὴν δειγθεῖσαν θέσιν. Ὁ Φορνάριος προσήλωσεν ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα ἐξεταστικόν, μετριάζομενον ὁμως ἀπὸ τὴν πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν.

Ὁ νεωστὶ ἔλθων ἦτον πολλὰ νέος, καὶ τὸ ὄλω; εἰλικρινὲς καὶ ἀδόλον πρόσωπόν του, περικλειόμενον εἰς τοὺς κρεμαμένους βοστρύχους τῆς ξανθῆς του κόμης, ἐστεφανόνετο ἀπὸ μέτωπον ὑψηλόν, ἐμφαίνον πολλὴν ὀξύνοίαν. Οἱ ὀφθαλμοὶ του, σκεπτικοὶ συνήθως, ἔλαμπαν ἐνίοτε ἀπὸ διαπύρους στοχασμούς. Ὁ Φορνάριος τὸν ἠγάπη ὑπὲρ τοὺς λοιποὺς ὄλους μαθητάς του, διὰ τὴν ἐξαισίαν αὐτοῦ εὐμάθειαν καὶ φιλομάθειαν.

— Διδάσκαλε, εἶπεν αἴφνης, ὑψώσας ἀτολμον βλέμμα πρὸς τὸν δόκτωρα· — Τὸ σημερινόν σου μάθημα πολὺ μοῦ ἤρσε. Αἱ σοφαὶ σου ἐρευναι περὶ αἰτιατῶν καὶ αἰτίων δεικνύουν νοῦν ἐξοχον καὶ λεπτόν, τὸν ὁποῖον τίποτε δὲν διαφεύγει, νοῦν ἀναβαίνοντα εὐκόλως εἰς τὴν μυστικὴν ἀρχὴν ὄλων τῶν ὄντων, καὶ διακρίνοντα τὸν συνδέοντα αὐτὰ μετ' ἀλλήλων ἀόρατον δεσμόν. . . .

— Τέκνον μου, τὸν διέκοψεν ὁ Φορνάριος μετριοπαθῆ σεμνότητα, βεβαίως αἱ φιλοσοφικαὶ αὐταὶ ἐρευναι ἔχουν ἰσχυρὸν θέλγητρον, καὶ σκοπὸν ἄξιον εὐγενεοῦς φιλοδοξίας. Ναι, πιστεύω ὅτι, ὑπὸ τὸ ἐπιπόλαιον ἐκάστου ὄντος κάλυμμα, ὑπάρχει μόνον τῆς αἰωνίου ἀληθείας, ἀκτὶς ἀπεσπασμένη τῆς υπερτάτης ἐπιστήμης. Ἀλλ' εἶναι σπάνιοι, σπανιώτατοι, ἐκεῖνοι εἰς τοὺς ὁποίους ἐδόθη ἡ χάρις νὰ συλλέγουν καὶ νὰ συναρμολογοῦν τὰ μέρη ταῦτα. Τὸ κατ' ἐμὲ, ὁ Θεὸς νὰ μεφυλάξῃ ἀπὸ τὴν μωρὰν οἴησιν ὅτι συγκαταριθμοῦμαι μετὰ τῶν εὐτυχῶν τούτων! . . .

— Ὡ! διδάσκαλε, ἀνέκραξεν ἐνθουσιῶν ὁ Φορνάρι, τὸ εἶπε· εὐγενὲς σκοπὸς εἶναι ἡ ἀλήθεια! Ἐρευνᾶν, ἰδοὺ ἡ ζωὴ· μανθάνειν, ἰδοὺ τὸ τέλος! Καὶ ἐγὼ ἐπίσης φλέγομαι ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ μανθάνειν. . . . Φίλτατε διδάσκαλε, ἐπρόσθεσε χαμηλώσας διαμῆς τὴν φωνήν, ὡς ἔχων νὰ ἐκμυστηρευθῆ εἰς αὐτὸν πρᾶγμα ἄξιον λόγου, ἄφες νὰ σοῦ ἀνοίξω τὴν καρδίαν μου. . . .

— Λέγε, φίλε μου, εἶπεν ἐνθαρρύνων αὐτὸν ὁ Φορνάριος, λέγε ἀδιστακτικῶς.

— Ὅ, σοῦ τὸ εἰπῶ, ἀπεκρίθη ὁ Φορνάριος διαστάζων μετὰ τῶν ὄλων τῶν πλεονεκτικῶν ὅσα χρωστέεις εἰς τὰς βαθείας μελέτας σου, τὸ θυμωσιώτερον, τὸ πολυτιμώτερον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς μου, εἶναι ὅτι ἠμπορεῖς νὰ προβλέψῃς καὶ νὰ προλέγῃς τὰ μέλλοντα.

— Εἶναι ἀλήθεια, τέκνον μου, ὅτι ἐπέτυχον κάποτε ν' ἀναγνώσω εἰς τὸ βιβλίον τῆς εἰμαρμένης· ἀλλὰ, πιστεύσέ με, πολλὰκις ἢ ἀμάθεια εἶναι προτιμότερα τῆς μαθησεως, καὶ ἡ τολμηρὰ ἐπιθυμία τὴν ὁποίαν ἀνέφερες εἶναι μὲν εὐχάριστος, ἔχει ὁμως καὶ φοβερὰ ἀποπήματα.

— Ὅποια καὶ ἂν ἦναι τὰ ἀποπήματα ταῦτα,

πάτερ μου (ἀφοῦ μοῦ δίδεις τὴν ἀδειαν νὰ σὲ ὀνομάσω με τοιοῦτο ὄνομα), τὰ δέχομαι, καὶ ὑποβάλλομαι εἰς ὅλα, ἂν εὐαρεστήσῃς νὰ με κατηγήσῃς εἰς τὰ μυστήρια τῆς νεκρομαντείας, ὥστε νὰ μάθω τί μοῦ φυλάττει ἡ τύχη εἰς τὸ μέλλον. Πίστευσε ὅτι ἡ εὐγνωμοσύνη μου. . . .

Ὁ Φορνάριος, ταῦτα ἀκούσας, προσήλωσεν ἐπὶ τοῦ Φορνάριου τοὺς δύο μικροὺς καὶ διαπεραστικούς ὀφθαλμούς του, τόσον ὥστε ὁ νέος ἐκοκκίνισε. Τότε μειδιάμα ἀνεπαίσθητον ἐφαίδρυνε τὰ χεῖλη τοῦ δόκτωρος.

— Ἦθελαι, εἶπε, νὰ μὴν ἐπέμενες εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον; ἀλλ' ἐπειδὴ ἀφεύκτως τὸ θέλεις, χρωστώ νὰ σοῦ προαναγγείλω ὅτι ἡ ἐπισήμη μου ἐνεργεῖ ἐπὶ τῶν συμβάντων, ἐπὶ τῶν γεγονότων, καὶ ὄχι ἐπὶ τῶν αἰσθημάτων καὶ τῶν διαλογισμῶν. Ἡ νεκρομαντεία, φέρ' εἰπεῖν, μοῦ λέγει ὅτι, διὰ τῶν φροντίδων μου, θὰ φθάσῃ εἰς τύχην ὑψηλὴν, ἀλλ' ἂν, ἀφοῦ φθάσῃ, θὰ ἐνθυμηθῆς τὸν πτωχὸν Φορνάριον, τοῦτο δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸ προῖδῶ.

— Ὡ! ἀγαθέ μου, ἀξιολογέ μου διδάσκαλε! ἀνέκραξεν ὁ Φορνάριος· ἠμπορεῖς νὰ πιστεύσῃς ὅτι θὰ λησμονήσω ποτὲ τὴν πρὸς ἐμὲ εὐεργεσίαν σου;

— Ἀφοῦ λοιπὸν τὸ θέλεις, εἶπεν ὁ Φορνάριος, ἀς ἦναι· συγκατανεύω! . . . Πλὴν εἶναι ἀργά. . . αἱ ἐργασίαι μας καὶ αἱ ἐρευναὶ μας ἠμποροῦν νὰ παραταθοῦν πολὺ τὴν νύκτα, καὶ κατ' οὐδένα τρόπον δὲν θέλω νὰ σ' ἐκθέσω εἰς τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ ἐπιστρέψῃς μόνος εἰς τὴν οἰκίαν σου κατὰ τὰ μέσα τῆς νυκτός, καὶ εἰς καιρὸν χειμῶνος. . . Ἄφες λοιπὸν νὰ σὲ φιλοξενήσω ἀπόψε εὐχαρίστως· καὶ, αὐθριον τὸ πρῶτῶ, εἶσαι ἐλεύθερος νὰ ἐπανέλθῃς εἰς τὰς καθημερινὰς ἀσχολίας σου.

— Δέχομαι εὐγνωμόνως, ἀγαπητέ μου διδάσκαλε, τὴν φιλικὴν σου πρότασιν· ἂν τὸ συγχωρῆς, θὰ διανυκτερεύω ἀπόψε εἰς τὸ δωμάτιον τοῦτο. . .

— Ὅχι δὲ, ὄχι, αὐτὸ δὲν γίνεται. Εἶσαι νέος, ἔχεις ἀνάγκη ἀναπαύσεως. Οὔτε ἡ ἡλικία, οὔτε ἡ κρᾶσις σου συγχωροῦν νὰ μείνῃς νύκτα δολοκλήρον ἔξυπνος. Δι' ἐμὲ, συνειθισμένον ὄντα εἰς τὰς ἀγρυπνίας, τοῦτο δὲν πειράζει ποσῶς τὴν διαίταν καὶ τὴν ὑγιείαν μου. Ἄν εὐαρεστήσῃς, εἰς τὸν κοιτῶνά μου πρέπει νὰ περάσῃς τὴν νύκτα σου, καὶ ἐγὼ θὰ περιμείνω ἐδῶ τὴν μέλλουσαν ἡμέραν. . .

Καὶ, χωρὶς νὰ δώσῃ καιρὸν εἰς τὸν ξένον του ν' ἀποκριθῆ, ὁ Φορνάριος ἐσήμανε τὸν κώδωνα, καὶ ἡ γραῖα ὑπερέτις του ἐφάνη εἰς τὴν θύραν.

— Μάρθα, εἶπεν ὁ δόκτωρ, ἀνάψε τὴν θερμάστραν εἰς τὸν κοιτῶνά μου, καὶ βάλε λευκὰ σινδόνια εἰς τὴν κλίνην μου. Ὁ Φορνάριος ὅ, κοιμηθῆ ἀπόψε ἐκεῖ. . . Πήγαινε ὁμως πρῶτον νὰ εὐρῆς εἰς τὴν σκευοθήκην, τῆς ὁποίας ἰδοὺ τὸ κλειδίον, μίαν ἀπὸ τὰς μακρολαίμους εἰσίνιας φιάλας, τὰς σπουδασιμὰς μετὰ καιρὸν κάκενον, αἰτίνες εἶναι εἰς τὴν δευτέραν θέσιν.

Ἀφοῦ τοῦ ἔφερον ἡ Μάρθα ὅ,τι ἐζήτησε· — Πολὺ καλὰ, εἶπεν ὁ δόκτωρ· τώρα, ἄφες μας, καὶ πρόσσεχε νὰ ἔλθῃς εὐθύς ὅταν σὲ προσκλέσω.

— Τοῦτο, ἠκολούθησε, παρουσιάζων εἰς τὸν Φορνάριον, καὶ κάμων νὰ πηδήσουν εἰς τὸν ἀέρα οἱ

κρατούντες τὸ πῶμα τῆς φιλίας δεσμοί, θὰ διατηρήσῃ τὸ πνευμά μας ἐξυπνον, καὶ θὰ δυναμώσῃ τὸν στόμαχόν μας, ὥστε ν' ἀνθέξῃ εἰς τὸν κόπον. Προπίνω ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας σου, φίλτατέ μου νεόφυτε, καὶ ἐπιθυμῶ, ὡς ἀρραβῶνα τοῦ μεγάλου γαδίου σου, νὰ λάβῃς ταχέως τὸ ὅποιον πρὸ πολλοῦ ἐπιθυμοῦμεν δοκτωρικὸν δίπλωμα. . . .

Τὰ ποτήρια ἐσυγκρούσθησαν. . . Ὁ Φράγκ, θέλων νὰ τιμῆσῃ τὸ κρασίον τοῦ Φορνάρου, καθὼς καὶ τὴν ἐγκάρδιον φιλοξενίαν του, κατερόφησε διαμιάς τὸν κερασθῆν εἰς τὸ ποτήριόν του χρυσοῦν ποτόν. . . .

Τὴν στιγμὴν ταύτην, κτύπος βίαιος, ἀκουσθεὶς εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου, ἔκαμε τὸν Φράγκ ν' ἀνασκιρτήσῃ.

— Ποῖος τάχα εἶναι; εἶπε μὲ φωνὴν ὀργῆς ὁ Φορνάριος. Ἐξέλασε λοιπὸν ἡ Μάρθα τὴν διαταγὴν τὴν ὅποιαν τῆς ἔδωκα; Τί ἄρα γε μὲ θέλουν εἰς τοιαύτην ὥραν;

Γέρων, τὸν ὅποιον ὁ Φράγκ πρῶτος ἐγνώρισεν ὡς τὸν πιστότερον τῶν ὑπηρετῶν τοῦ θεοῦ του, ἐμῆκε μετὰ σπουδῆς. — Meinherr Φράγκ, εἶπεν ἐκτὸς φρενῶν, σπεῦσε νὰ ἔλθῃς εἰς τὴν οἰκίαν· ὁ θεὸς σου ἀποθνήσκει. . .

— Εἶναι δυνατόν; ἀνέκραξεν ὁ Φράγκ.

— Ἀλλοίμονον! meinherr, ἡ ἀρθρεῖτις, ἦτις ἀπὸ πολλὰς ἡμέρας σκληρῶς τὸν ἐσασάνιζε, τοῦ ἀνέστη, λέγουσ, εἰς τὸ στῆθος, καὶ ὁ ἰατρός του βεβαιώνει ὅτι ὀλίγας ὥρας ἀκόμη ἔμπορεῖ νὰ ζήσῃ. . .

— Τόσον ἀξιοτίμιος ἄνθρωπος καὶ τόσον καλὸς συγγενής! ἐμουρμούρισεν ὁ Φορνάριος ζωηρῶς συγκινηθεὶς. Δυποῦμαι ἀναμφιβόλως, ἀγαπητέ μου Φράγκ, διὰ τὴν διακοπὴν τῆς ὁμιλίας μας· πλὴν πῆγαινε, στιγμὴν δὲν ἔχεις νὰ χάσῃς. . .

— Πῆγαινε λοιπὸν, εἶπεν ὁ Φράγκ, στραφεὶς πρὸς τὸν ὑπρέτην, καὶ εὐθὺς ἔρχομαι.

Ἐπειτα, καθήμενος πάλιν καὶ κυττάζων τὸν Φορνάριον ἀπορῶντα, εἶπεν— Ἡξεύρω τί εἶναι· ἀπὸ τοὺς φόβους ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ ὑγίεια τοῦ θεοῦ μου, πειραχθεῖσα ὀλίγον ἀπὸ τὰς παρεκτροπὰς, μᾶς ἐσυνείθισεν. Ἡ προσβολὴ θὰ ἦτον αὐτὴν τὴν φορὰν βιαιότερα· ἀλλὰ κίνδυνος ἀληθῆς δὲν εἶναι. . . Ἄς ἐξακολουθήσωμεν, σὲ παρακαλῶ, τὴν ὁμιλίαν μας, διότι εἶμαι ἀνυπόμονος νὰ μάθω. . .

Ὁ Φορνάριος, ἐπὶ τὸ μᾶλλον ἀπορῶν, ἐμελλε ν' ἀρχίσῃ, ὅταν δεύτερος ἀπεσταλμένος ἐμβῆκεν εἰς τὸ δωματίον θρηνῶν καὶ ὀδυρόμενος.— Ἀ! Θεέ μου! τί δυστυχία! Ὁ καλὸς μου κύριος, ὁ ἀξιόλογος κύριός μου. . .

— Ἀ! τί; ἠρώτησεν ἀνυπομόνως ὁ Φράγκ.

— Ἀπέθανε.

— Ἀπέθανε, λέγεις; Εἶσαι βέβαιος;

— Ἀλλοίμονον! meinherr, ἐξεψύχησεν εἰς τὰς ἀγκάλας μου, ἀφοῦ ματαίως τσακίς σ' ἐζήτησε. . .

— Θεέ μου! ἀγαπητέ Θεέ μου! ἀνέκραξεν ὁ Φράγκ κρῦπτων τὸ πρόσωπόν του εἰς τὰς χεῖράς του, νὰ τὸν ἰδῶ θέλω ἀκόμη! ἄς τρέξωμεν. . .

— Στάσου, φίλε μου, ἀνέκραξεν ὁ Φορνάριος· σὲ ἀποπλανᾷ ὁ πόνος. Ἀφοῦ ἠμέλησες νὰ παρευρεθῇς εἰς τὰς τελευταίας στιγμὰς συγγενοῦς ὅστις σὲ ὑπεργάπα, καὶ ἐμελλες ἐσθαίως νὰ τὸν κληρονομή-

σῃς, δὲν φοβεῖσαι μήπως ἡ βραδεία αὕτη προθυμία ἐξηγηθῇ ὡς ποταπὴ ἰδιοτέλεια;

— Αἱ! θέλεις, Φορνάριε, νὰ ἐγκαταλείψω τὴν οἰκίαν τοῦ θεοῦ μου εἰς τὴν πλεονεξίαν τῶν μισθωτῶν καὶ εἰς τὴν ἀρπαγὴν τῶν ξένων; Ποῖος λοιπὸν, ἂν ὄχι ἐγὼ, θὰ φροντίσῃ ν' ἀποδοθῶν αἱ πρέπουσαι ἐπικηδεῖαι τιμαὶ εἰς τὸν δεύτερον τοῦτον πατέρα μου; Ὁχι, ὄχι, μὴ προσπαθῆς νὰ με κρατήσῃς· τίποτε δὲν θὰ μ' ἐμποδίσῃ ἀπὸ τὸ ἱερὸν τοῦτο χρέος.

— Πῆγαινε λοιπὸν, εἶπεν ὁ Φορνάριος, καὶ ὁ Θεὸς νὰ προστατεύσῃ τοιοῦτον ἀξίον υἱόν!

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ὁ Φράγκ, πενηθορῶν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, εἰσῆρχετο εἰς τὸ σπουδαστῆριον τοῦ Φορνάρου. Ὁ θεὸς μου, εἶπε πρὸς τὸν δόκτωρα, μ' ἀποκατέστησε γενικὸν κληρονόμον του. Εἶμαι πλούσιος, καὶ δὲν θέλω νὰ στερηθῶ τῶν μαθημάτων τὰ ὅποια μοῦ ὑπεσχέθης, μήτε τῶν συμβουλῶν τῆς πολυπειρίας σου. Συνέλαβα σκοποὺς καὶ σχέδια μεγάλα, τὰ ὅποια θὰ σοῦ διακοινώσω ἀργότερα. Ἐν τούτοις, ἀκολούθει με, ἂν ἀληθινὰ με ἀγαπᾷς. Δὲν θὰ χωρισθῶμεν πλέον· ἄφες τὴν οἰκίαν ταύτην καὶ παραίτησε τὴν θέσιν σου. Θὰ συγκατοικήσωμεν, καὶ ἡ περιουσία μου θὰ ἦναι εἰς τὴν διάθεσίν σου.

— Ὁχ λυπηθῶ ἀναμφιβόλως ἀνμεταβάλλω τὰς ἐξέεις μου, καὶ δὲν εἶμαι πλέον τοιαύτης ἡλικίας ὥστε ν' ἀρχίσω εὐχαρίστως νέον εἶδος ζωῆς. Πλὴν δὲν πειράζει· δὲν θέλω νὰ εἰπῇ κανεὶς ὅτι ὁ Φορνάριος ἠγνήθη τίποτε εἰς τὸν φίλον τοῦ Φράγκ. Ὁ φροντισω εὐθὺς νὰ πωλήσω τὴν οἰκίαν μου.

— Ἐγὼ τὴν ἀγοράζω, φίλτατε Φορνάριε· καὶ, ἀπὸ ταύτην τὴν στιγμὴν, ἂν θέλῃς, ἔμπορεῖς νὰ με θεωρήσῃς χρεώστην σου εἰκοσιπέντε χιλιάδων φλωρινῶν.

— Ἄς ἦναι· εἴμεθα σύμφωνοι. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἀποκτῶν μικρὸν εἰσόδημα, θὰ δυναθῶ ν' ἀνταμείψω τὰς μακροχρονίους ὑπηρεσίας τῆς γηραιᾶς μου ὑπρέτιδος.

— Ὅπως ἀγαπᾷς.

Ὁ Φορνάριος ἠκολούθησε τὸν μαθητὴν του. Μετ' ὀλίγον, χάρις εἰς τὰ μαθήματά του, καὶ εἰς τὴν ὑπόληψιν προσέτι τὴν ὅποιαν πρὸς τὸν καθηγητὴν τοῦτον εἶχαν τὰ ἐπισημότερα τῶν μελῶν τῆς ἀκαδημαϊκῆς συγκλήτου, ὁ Φράγκ, ἀφοῦ ἐξετάσθη δημοσίως, ἔλαβε τὸ δίπλωμα τοῦ δόκτωρος. Ὁ τίτλος οὗτος, ἀποδεικνύων αὐτὸν ἴσον μὲ τὸν διδάσκαλόν του κατὰ τὸν βαθμὸν, ἂν ὄχι καὶ κατὰ τὴν ἀξίαν, ἠλάττωσε μὲν ὀλίγον τὰ σημεῖα τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς εὐλαβείας, μὲ τὰ ὅποια εὐπρεστεῖτο πρότερον νὰ τὸν τιμᾷ· ἀλλ' ὁ Φορνάριος, ὅστις ἐφρόντιζε μόνον περὶ τοῦ πραγματικοῦ τῶν αἰσθημάτων, ὀλίγην προσοχὴν ἔδωκεν εἰς τὴν τοιαύτην μεταβολήν.

Ὁ Φράγκ, ὡς ἄνθρωπος πλούσιος, δὲν εἶχε ἀνάγκην δημοσίων ὑπουργημάτων· ἀλλ' ἡ φιλοδοξία του ἤβηκεν συγχρόνως μὲ τὴν περιουσίαν του. Διὰ τὸν θάνατον τοῦ θεοῦ του, ἔμεινε χρεώσους θέσις καθηγητοῦ εἰς μίαν τῶν σχολῶν τῆς Γοττίγγης, καὶ ὁ Φράγκ ἐπέθυμψε καὶ τὴν δευτέραν ταύτην κληρονομίαν. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐδόθη ἡ θέσις αὕτη

προσωρινῶς εἰς πτωχὸν τινὰ πεπαιδευμένον, ὥστε νὰ μείνῃ καιρὸς εἰς τὸν νέον δόκτωρα νὰ παρουσιασθῇ τοῦλάχιστον ὡς ἀνὴρ, ὁ Φορνάριος κατῴρωσεν ἀκόμη, ἐπικαλούμενος τὴν μνήμην τοῦ θεοῦ, νὰ διορισθῇ διδάχτης τοῦ ἀνεψιῦ.

Ἡ ἐπιθυμία τῆς διακρίσεως διήγειρε τὴν ἔμφρον τοῦ Φράγκ φιλεργίαν. Ὁ Φορνάριος ἐχρησίμευεν εἰς αὐτὸν συγχρόνως καὶ ὡς ὀδηγὸς τῶν μαθημάτων του, καὶ ὡς ζωντανὸν εὐρετήριο τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων. Ἡ ἀξία του ἔλαμπε τόσον περισσότερον, ὅσον δὲν ἦτον ἀνάλογος μὲ τὴν ἡλικίαν του. Εἰς τὰ μαθήματά του συνέβησαν πολυάριθμοι καὶ ἐκλεκτοὶ ἀκροαταί· τὸ δὲ ὄνομά του ἤρχιζε νὰ γίνεται γνωστὸν εἰς ὅλον τὸ σφόν κόσμον.

Ἐν τούτοις ὁ Φορνάριος, διὰ ταχυτάτης μεταβάσεως, ἐγένετο ἀπὸ διδασκάλου ἐφάμιλλος καὶ φίλος, καὶ ἀπὸ τοιοῦτου ἰδικίτερος τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ σύμβουλος. Ὁ Φράγκ, ἐκβακχυθεὶς ἀπὸ τὴν ἐπιτυχίαν, δὲν ἐνθυμεῖτο δι' ἄλλο τὸν παλαιόν του διδάσκαλον, εἰμὴ πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τὴν μάθησιν καὶ τὴν ὑπόληψιν αὐτοῦ.

Αἱ ἀσχολίαι τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς φιλοδοξίας τὸν ἔκαμαν ὀλωσδιόλου νὰ λησμονήσῃ τὰς εἰκοσιπέντε χιλιάδας φλωρινῶν, τὰ ὅποια εἶχε ὑποσχεθῆ εἰς ἀντάλλαγμα τῆς οἰκίας τοῦ Φορνάρου, καὶ διὰ τὰ ὅποια ὁ τίμιος δόκτωρ δὲν εἶχε ἄλλην παρὰ τὸν λόγον τοῦ ἀγοραστοῦ ἐγγύησιν. Μίαν τῶν ἡμερῶν ἐν τούτοις, ὁ Φορνάριος ἐτόλμησε, μετὰ πολλοὺς δισταγμοὺς καὶ ἐσωτερικὰς μεταμελείας, νὰ παρουσιάσῃ ταπεινὴν περὶ τούτου αἴτησιν εἰς τὸν νέον δόκτωρα. — Meinherr Φράγκ, τοῦ εἶπε μὲ πολλὴν δειλίαν (διότι πρὸ πολλοῦ ὁ Φορνάριος ἀπέκτησε τὴν ἔξιν νὰ θέτῃ πρὸ τοῦ ὀνόματος τοῦ παλαιοῦ τοῦ μαθητοῦ τὴν εὐλαβῆ ταύτην προσθήκην), τελειόνοον σήμερον πέντε ἔτη ἀφοῦ ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σὲ βοηθῶ μὲ τὰς συμβουλὰς μου, καὶ ἡ συνείδησίς μου μὲ βεβαιώνει εὐχαρίστως ὅτι δὲν σοῦ ἦσαν ὀλωσδιόλου ἀνωφελεῖς.

— Μήπως ἐννοεῖς ὅτι ἐλείψα ποτὲ ἀπὸ τὰ χρέη μου, ἀπεκρίθη ὑπερηφάνως ὁ Φράγκ.

— Δὲν λέγω τοῦτο, meinherr.

— Δὲν ζῆς εἰς τὴν οἰκίαν μου ὡς ὁμοῖός μου;

— Αἰσθάνομαι εὐγνωμόνως τὴν τιμὴν τῆς θέσεώς μου ταύτης.

— Διατί λοιπὸν τὸ κάτω κάτω παρπυνοεῖσαι; Καὶ διατί μοῦ ἐνθυμίζεις τὸν καιρὸν καὶ τὴν ἀξίαν τῶν ὑπηρεσιῶν σου;

— Διότι, meinherr, πρὸ πέντε ἡδὴ ἐτῶν ἐγκατέλιπα τὴν μικρὰν οἰκίαν μου.

— Καὶ τί πειράζει;

— Διότι, ἐπρόσθεσεν ἀμηχανῶν ὁ Φορνάριος, διότι ἡ πτωχὴ Μάρθα περιμένει ἀκόμη τὴν πρώτην τετραμηνίαν τῆς συντάξεως, τὴν ὅποιαν ἔπρεπε νὰ τῆς πληρώσω ἀπὸ τὰς εἰκοσιπέντε χιλιάδας φλωρινῶν ὅσα μοῦ ὑπεσχέθης.

— Πιστεύεις ὅτι ἔμπορῶ νὰ παραβῶ τὸν λόγον μου, καὶ θέλεις οὕτω ν' ἀποδείξῃς ὅτι τὸ προσωπικὸν συμφέρον σ' ἐπαραινέσει νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς; Καιρὸς εἶναι, μὰ τὴν ἀλήθειαν, νὰ συλλογίζεσαι τοιαῦτα μικρὰ πράγματα, ἐνῶ ἐγὼ ἐνα-

σχολοῦμαι ἀνεκδότης περὶ τοῦ μέλλοντός σου καὶ περὶ τῆς κινήσεως τῆς μάχης. . . Ἄκουσέ με, Φορνάριε· ὑπάρχει σήμερον καθέδρα χρεώσους εἰς Βιέννην· ἡ θέσις εἶναι ἀξιόλογος, καὶ ἔμπορεῖ νὰ φέρῃ εἰς ὑψηλὰς τιμὰς τὸν ἐπιτήδειον ἄνθρωπον. Ὁ ὑπουργὸς ἀπὸ τὸν ὅποιον ἡ θέσις αὕτη ἐξαρτᾶται, σ' ἔχει εἰς ὑπόληψιν. Ζήτησέ του δι' ἐμὲ τὴν χάριν ταύτην, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι, ἂν μὲ συστήσῃς, θὰ διορισθῶ. Τότε, ἀναχωροῦμεν ἡμῶν, καὶ θὰ ἡμπορέσω τέλος πάντων νὰ ἐκπληρώσω εὐγενῶς τὰ πρὸς σὲ χρέη μου.

Ἡ ὑπόληψις τοῦ Φράγκ εἶχε φθάσει καὶ εἰς τὴν πρωτεύουσάν αὐτὴν τῆς Αὐστρίας. Ὁ διορισμὸς τοῦ λοιπὸν εἰς τὴν ζητουμένην θέσιν δὲν ἐβράδυνε, καὶ, κατὰ τὴν γενομένην συμφωνίαν, ἀνεχώρησεν εἰς Βιέννην ἡμῶν μὲ τὸν Φορνάριον. Αἱ γνώσεις, τὰς ἵποιας ἀνέπτυξεν εἰς τὴν ὑψηλὴν ταύτην καθηγητικὴν σφαῖραν, ἠύξησαν μεγάλως τὴν φήμην τοῦ ὀνόματος του, καὶ, ἐντὸς ὀλίγου, ὀλόκληρος ἡ Γερμανία ἐθαύμαζε καὶ ἐξεθαίλαζε τὴν ἀμετρον σοφίαν καὶ τὴν σπανίαν εὐγλωττίαν τοῦ δόκτωρος Φράγκ. Ἡ περιουσία του ἠύξανεν ἡμῶν μὲ τὴν ὑπόληψιν τοῦ διορισθῆ διαδοχικῶς εἰς πολλὰς ἀμεριμνομερίμους, ἀλλὰ μισθωτὰς θέσεις, ὡς δείγματα τρόπου τινὰ τῆς ἰδιαιτέρας πρὸς αὐτὸν ὑπόληψεως τῆς κυβερνήσεως. Τέλος πάντων, παραιτηθέντος τοῦ πρυτάνεως τοῦ πανεπιστημίου διὰ γῆρας, ὁ Φράγκ διορίσθη εἰς τὴν θέσιν του. Ὁ Φορνάριος τότε, θαρρῶν ὅτι ἡ φιλοδοξία τοῦ ἀρχαίου τοῦ μαθητοῦ ἱκανοποιήθη ἀρκούντως, καὶ ὅτι αἱ συμβουλαὶ του ἦσαν ἤδη εἰς αὐτὸν ἀνωφελεῖς, ἐστοχάσθη καλὸν νὰ παραίτησῃ τὸν νέον πρύτανιν, παρακινηθεὶς εἰς τοῦτο καὶ ἀπὸ τὴν ἀεξάνουσαν ἀδιαφορίαν, καὶ τοὺς ἐπὶ τὸ μᾶλλον ἀγεροῦχος τρόπους τοῦ Φράγκ πρὸς αὐτὸν, πράγματα διὰ τὰ ὅποια πρὸ πολλοῦ κρυφίως ἐστέναζε. Meinherr, ἐτραύλισεν ὁ Φορνάριος τρέμων ἀπὸ συγκίνησιν, καὶ ἴσως ἀπὸ πόθον, ἰδοῦ ὅτι εἶσαι πλούσιος καὶ πολυτιμημένος. . . Τὸ κατ' ἐμὲ, ἐγήρασα πλέον, καὶ ἡ ἠρωσιωσίς μου δὲν θὰ σοῦ ἐχρησίμευεν εἰς τίποτε. Εἶναι καιρὸς λοιπὸν νὰ ἴσχυρασ. . .

— Τοῦτο βεβαίως ποτὲ δὲν θὰ τὸ ἀνεχθῶ. Κατ' οὐδένα τρόπον δὲν θὰ συγκατατεθῶ νὰ νὰ στερηθῶ τῆς ἐμπειρίας σου καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν σου, τίμιε Φορνάριε. . .

— Ἀλλὰ, meinherr, δὲν ἔμπορῶ, κατ' αὐτὴν τὴν ἡλικίαν, νὰ μένω εἰς τὴν ἀμφίβολον θέσιν. . .

— Ἀγαρίστε! τολμᾷς νὰ ὀνομάσῃς ἀμφίβολον τὴν ἀνεξάρτητον καὶ ἐντιμον θέσιν, τὴν ὅποιαν ἔχεις εἰς τὴν οἰκίαν μου!

— Ἄν τοῦλάχιστον—ἐπρόσθεσεν ἰκετικῶς ὁ Φορνάριος— εὐαρεστῆσαι νὰ ἐνθυμηθῇς τὰς εἰκοσιπέντε χιλιάδας φλωρινῶν. . .

— Πῶς λοιπὸν! πάντοτε πρέπει νὰ σ' εὕρισκω δανειστὴν ἀδυσώπητον, καὶ σὺ νὰ μὲ πιστεύῃς ὀφειλέτην ἀναξιοχρεῶν; Δὲν θὰ θελήσω βέβαια σήμερον νὰ δώσω εἰς χεῖράς σου τόσα χρήματα, ὥστε νὰ σ' ἐνισχύσω εἰς τὴν μαρὰν ιδέαν τοῦ νὰ χωρισθῇς ἀπ' ἐμέ. . .

(Ἀκολουθεῖ.)

ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΕΝΥΗΝΙΟΝ.

Τὴν ἀσεβῆ, τὴν στυγεράν τῆς ἀθείας ἰδέαν, γερμανὸς ποιητῆς, ὁ Ρίχτερ, ἐξέφρασεν ἀλλοκότως μὲν, ἀλλ' ἰσχυρῶς, διὰ τοῦ ἐξῆς ἐνυπνίου.

« Τὸ ἐνυπνίον τοῦτο, λέγει ἡ κυρία Στάελ, ὁμοιάζει κατὰ τι τὴν παραφροσύνην τοῦ πυρετοῦ, καὶ ὡς τοιοῦτο πρέπει νὰ κριθῇ· διότι, ὑπὸ πᾶσαν ἄλλην παρά τὴν τῆς φαντασίας ἐποψίν, εἶναι ἐπιδεικτικὸν πολλῶν καὶ πολυειδῶν ἐπικρίσεων. Ὁ σκοπὸς τοῦ πλάσματος τοῦτου, προοιμιάζεται αὐτὸς ὁ συγγραφεὺς, ἀποτελεῖ συγγνωστὴν τὴν τολμηρίαν του. Ἄν ἡ καρδία μου ποτὲ ἐγένετο τόσον δυστυχῆς, τόσον ξηρὰ, ὥστε νὰ ἐκρίζωθῶσιν ἀπ' αὐτῆς ὅλα τὰ μαρτυροῦντα τὴν ὑπαρξίν τοῦ Θεοῦ αἰσθητά, ἤθελα ἀναγνώσει καὶ πάλιν τὰς σελίδας ταύτας, ἤθελα καθέως συνταραχθῆ, καὶ εἰς αὐτὰς ἤθελα εὐρεῖ ἐκ νέου τὴν σωτηρίαν μου καὶ τὴν πίστιν μου. Ἀνοῦνται τινες τὴν ὑπαρξίν τοῦ Θεοῦ μετὰ τὸσαύτης ἀδιαφορίας, μεθ' ὅσας ἄλλοι τὴν παραδέχονται καὶ ἀνθρώπος ὅστις, εἰκοσιν ὀλόκληρα ἔτη, ἐπίστευε τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς, κατὰ τὸ εἰκοστὸν πρῶτον εὐρίσκει τὸ ἐπίσημον πρῶτότυπον, ὅπου περιχαρῶς ἀνακαλύπτει τὴν πλουσίαν τῆς πίστεως ταύτης κληρονομίαν, τὴν ζωογόνον τῆς πηγῆς ταύτης τοῦ νεφθοῦ θερμότητα. »

« ΕΝΥΗΝΙΟΝ. »

« Ὄταν, κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, μᾶς διηγῶνται ὅτι, περὶ τὸ μεσονύκτιον, τὴν ὥραν καθ' ἣν ὁ ὕπνος κατακυριεύει τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν, τὰ ὄνειρα γίνονται φοβερώτερα, οἱ νεκροὶ ἐγείρονται, καὶ, ἐντὸς τῶν ἐρήμων ναῶν, ἀπομιμῶνται τὰ εὐσεβῆ ἄσματα τῶν ζώντων, ὁ θάνατος τότε μᾶς τρομάζει ἐξ αἰτίας τῶν νεκρῶν. Ὄταν τὸ σκότος πλησιάζῃ, ἀποστρέφωμεν τὰ βλέμματα ἀπὸ τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ ἀπὸ τῶν ζοφερῶν αὐτῶν θυρίδων καὶ οἱ φόβοι τῶν παιδικῶν ἡμῶν χρόνων, πολὺ περισσότερον παρά τὰς ἡδονὰς αὐτῶν, ἐνδύονται πέτρους, καὶ περιίπτανται τὴν νύκτα περὶ τὴν λιθαργούσαν ἡμῶν ψυχὴν. Ἄ! μὴ σθένετε τοὺς σπινθῆρας τοῦτους· ἀρετὴ εἰς ἡμᾶς τὰ ἐνυπνια ταῦτα, ὡς καὶ τὰ φοβερώτερα· διότι εἶναι πολὺ γλυκύτερα τῆς παρούσης ἡμῶν ὑπάξεως, διότι μᾶς ἐπαναφέρουν εἰς τὴν ἡλικίαν ἐκείνην, καθ' ἣν ὁ ποταμὸς τῆς ζωῆς γίνεται ἀκόμη τοῦ οὐρανοῦ κάτοικτον. »

« Ἐσπέραν θερινὴν, ἀνεπαύσθη εἰς τὴν κορυφὴν λόφου, ἀπεκοιμήθη, καὶ ὄνειρεθῆ· ὅτι ἐξύπνησε τὴν νύκτα ἐντὸς μεγάλου κοιμητηρίου. Τὸ ὠρολόγιον ἐσήμαινε τὴν ἐνδεκάτην ὥραν· τὰ μνημάτα ἦσαν ἡμίλειστα· αἱ δὲ σιδεράτ' τοῦ ναοῦ θύραι, ὑπὸ χειρὸς ἀνόρατου κινούμεναι, ἠνοίγοντο καὶ ἐκλείοντο μετὰ κρότου πολλοῦ. Ἐβλεπα ἐπὶ τῶν τοίχων νὰ φύγωσι σκιαί, τὰς ὁποίας κένεν σῶμα δὲν ἐβρίπτε· σκιαὶ δὲ ἄλλαι πελιθναὶ ὑψούντο εἰς τοὺς ἀέρας, καὶ μόνα τὰ παιδιά ἀνεπαύοντο ἀκόμη ἐντὸς τῶν νεκρικῶν αὐτῶν λαρνάκων. Νέφος φαιὸν, βαρὺ, πνιγρὸν, ἐσκέπαζε τὸν οὐρανόν· γιγαντώδεις δὲ φάντασμα ἔσφιγγε καὶ ἐβλίβεν εἰς μακρὰς πτυχὰς τὸ νέφος τοῦτο. Ἐπάνω μου ἦερα μα-

κρόθεν κρότους κρημνισμῶν, καὶ ἡ γῆ ἤρχισε νὰ σειέται ὅλη. Ἐκλονεῖτο ὁ ναὸς ὀλοκλήρος, τὸν ἀέρα ἐτάρατταν ἤχοι σπαρακτικοὶ καὶ παράφωνοι, ὠχραὶ δὲ τινες ἀστραπαὶ διέδιδαν ζοφώδη λάμψιν. Ὁ φόβος μὲ ἠνάγκασε νὰ ζητήσω ἄσυλον ἐντὸς τοῦ ναοῦ· ἀλλὰ βασίλισσοι δύο σπινθηροβόλουντες ἐφύλατταν τὰς φοβερὰς αὐτοθύρας. »

« Ἐπροχώρησα μετὰ τὸν πληθὺν τῶν ἀγνώστων σκιῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐτυπούτο ἡ σφραγὶς τῶν ἀρχαίων αἰώνων. Αἱ σκιαὶ ὅλαι συνεθλίβοντο περὶ τὸ γυμνὸν θυσιαστήριον, καὶ μόνον τὸ σῆθος αὐτῶν ἀνέπνεε καὶ ἐπαλλε εἰαίως. Εἰς μόνος νεκρὸς, πρὸ ὀλίγου ἐνταφιασθεὶς, ἔκειτο περιτετυλιγμένος εἰς τὸ σάβανον· παλμὸς ἀκόμη δὲν ἐφαίνετο εἰς τὸ σῆθος του, ἐνυπνίον δὲ εὐτυχῆς παρίστανε προσμειδιῶν τὸ πρόσωπόν του. Ἄλλ' ἀνθρώπου ζώντος πλησιάζοντος, ἐξύπνησε, τὸ μεϊδιάμα ἐπαύσε, καὶ, μετὰ κόπου πολλοῦ, ἤνοιξε τὰ νεναρκωμένα του βλέφαρα· ἡ θέσις τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐφαίνετο κενή, εἰς δὲ τὴν τῆς καρδίας ὑπῆρχε πληγὴ θαθεῖα. Ὑψώσε τὰς χεῖρας, καὶ τὰς ἠύωσεν ὡς θέλων νὰ προσευχηθῆ· ἀλλ' οἱ βραχίονες αὐτοῦ ἐμακρύνθησαν, ἀπεσπάσθησαν τοῦ σώματος, καὶ αἱ ἠνωμένοι αὐτοῦ χεῖρες ἐπέσαν χαμαί. »

« Εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ θόλου τοῦ ναοῦ ἐκρέματο τὸ ὠρολόγιον τῆς αἰωνιότητος· οὔτε ψῆφια εἶχεν οὔτε ὀροδείκνυ· ἀλλὰ χεῖρ μελαίνα περιστρέφετο βραδέως, καὶ οἱ νεκροὶ ἐπάσχιζαν ν' ἀναγινώσκωσιν ἐπ' αὐτοῦ τὸν χρόνον. »

« Τότε κατέβη ἀνωθεν ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἀνὴρ ὑψηλός, μεγαλοπρεπής, ἀκτινοβόλος, καὶ φέρων ἐπὶ τοῦ προτύπου αὐτοῦ τὸν τύπον ἀτελευτήτου Λίπης. — Ὁ Χριστέ! ἀνέκραξαν ἰδόντες αὐτὸν οἱ νεκροὶ, Θεὸς λοιπὸν δὲν ὑπάρχει; — Δὲν ὑπάρχει, ἀπεκρίθη. — Τότε αἱ σκιαὶ ὅλαι ἤρχισαν νὰ τρέμωσι βιαίως, καὶ ὁ Χριστὸς ἠκολούθησε λέγων· — Διήλθα τὰ πέρατα τῶν κόσμων, ἀνέβην ὑπερᾶνω τῶν ἡλίων, καὶ ἐκεῖ ἀκόμη Θεὸς δὲν ὑπάρχει! Κατέβην εἰς τὰ καταχθόνια, ἠεῦνήσα τὰς ἀβύσσους, καὶ ἀνέκραξα· — Πᾶσι ἄλλο τι δὲν ἤκουσα εἰμὴ τὴν βοῶν κατ' ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ χάους, καὶ ὁ αἰώνιος καὶ ἄτακτος κλύδων ἀπεκρίθη μόνος. Ἀνυψώσας ἔπειτα τὰ βλέμματα εἰς τὸν οὐρανόν, εἶδα θόλον κενόν, μελανὰ, ἀχανῆ. Ἡ αἰωνιότης ἀεπαύετο ἐπὶ τοῦ χάους, καὶ, κατατρέγουσα αὐτὸ, κατετρῶγετο βραδέως. Κλαύτατε καὶ ὀργηνάσατε πάντες· οὐθεμία ἐλπίς ὑπάρχει! »

« Αἱ σκιαὶ, ἀπελπισθεῖσαι, ἐξηρανίσθησαν, ὡς ὁμίχλη λευκοειδής, πυκνωθεῖσα ὑπὸ τοῦ ψύχους, καὶ ὁ ναὸς ἔμεινεν ἐρημὸς. Ἄλλ' αἴφνης, ὁ τοῦ φοβεροῦ θεάματος! τὰ νεκρὰ παιδιά, ἐξυπνήσαντα τελευταίως, ἐδραμν καὶ ἐγονάτισαν ἐνώπιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ εἶπαν· — Ὁ Ἰησοῦ, δὲν ἔχομεν πατέρα; — Καὶ ὁ Χριστὸς, χύων ποταμούς· δακρύων, ἀπεκρίθη· — Ὅλοι ὀργηνοὶ εἴμεθα· οὔτε σὺ οὔτε ἐγὼ δὲν ἔχομεν πατέρα! — Τότε καὶ ναὸς καὶ παιδιά κατεχώθησαν εἰς τὰς ἀβύσσους, καὶ τὸ ἄμετρον τοῦ κόσμου οἰκοδόμημα κατεκρημνίσθη ἐμπροσθέν μου. »

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΕΥΦΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΟΣΜΟΥ.

Ἄγγλος τις συγγραφεὺς, ὁ κύριος Μακλάρην, ἠδημοσίευσεν περιέργους τινὰς καὶ εὐφρεῖς παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ προκειμένου τοῦτου, καὶ ἐπὶ τῶν συνεπειῶν αὐτοῦ πρὸς τὰς σχετικὰς προόδους τῶν λαῶν. Τὸ ἡμισφαίριον τοῦ νέου κόσμου, ἂν καὶ ὀλιγώτερον τοῦ ἡμίσεως τοῦ παλαιοῦ κατὰ τὴν ἔκτασιν τῆς ξηρᾶς, περιέχει, ὡς λέγει ὁ εἰρημένος συγγραφεὺς, περισσοτέραν παραγωγικὴν γῆν. Ἡ Ἀμερικὴ χρεωστῆται τὸ πλεονέκτημα τοῦτο εἰς τὸ μικρὸν αὐτῆς πλάτος, ἔνεκα τοῦ ὁποίου ὅλαι σχεδὸν αἱ μεσόγειοι χῶραι εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν ἐπιρρῆν τῶν γονίμων ἀναθυμιάσεων τοῦ Ὠκεανοῦ ἐνῶ, εἰς τὸ τοῦ παλαιοῦ κόσμου ἡμισφαίριον, αἱ κεντρικαὶ χῶραι, στεροῦμεναι ὑγρασίας, ἔνεκα τῆς ἀμέτρου ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς ἐκτάσεως, εἶναι πάντοτε σχεδὸν ἔρημοι. Ἐκ τῶν 31 ἑκατομμυρίων τετραγωνικῶν μιλλίων, ἐκ τῶν ὁποίων σύγκεινται ἡ Εὐρώπη, ἡ Ἀσία καὶ ἡ Ἀφρική, μόλις τὸ τριτημῦριον ἡμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ γῆ παραγωγικὴ, καὶ τὸ μέρος τοῦτο ἀκόμη δὲν εἶναι τόσον εὐροζον· ἐνῶ, ἐκ τῶν 13,900,000 μιλλίων τῆς ξηρᾶς τῆς Ἀμερικῆς, ἡ ἄγονος γῆ περιορίζεται εἰς 3,900,000 μιλλία, ὥστε μένον 10 ἑκατομμύρια τετραγωνικῶν μιλλίων γῆς ὠφελίμου. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, ἡ Ἀμερικὴ ἔχει κυρίως τὸ πλεονέκτημα μεγαλητέρας παραγωγικῆς, ἢ μᾶλλον θεραπευτικῆς, δυνάμεως, καὶ ἐπὶ ἴσης ἐκτάσεως ὠφελίμου γῆς· πλεονέκτημα προερχόμενον ἀπὸ συνδυασμὸν εὐτυχέστερον τῆς ὑγρασίας μὲ τὴν θερμότητα. Παρατηρήθη, παραδείγματος χάριν, ὅτι ὁ ἀραβόσιτος παράγει 40 ἢ 50 τὸ 1 εἰς τὴν Γαλίαν, ἐνῶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν ὁ μέσος ὄρος εἶναι 150 τὸ 1· ὁ δὲ κύριος Οὐμβόλδ ὑπελόγησεν ὅτι 3 στρέμματα γῆς, τὰ ὁποία, σπειρόμενα μὲ σίτον, μόλις ἡμποροῦν νὰ θρέψωσι δύο ἀνθρώπους, τρέφουν πεντήκοντα ἂν φυτευθῶσιν ἐπ' αὐτῶν βόανα.

Ἐκ τῶν παρατηρήσεων τούτων, καὶ πολλῶν ἄλλων ἐπιμελῶς καὶ παραθετικῶς γενομένων, ὁ κύριος Μακλάρην καταντᾷ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι, ἂν οἱ φυσικοὶ πόσοι τῆς Ἀμερικῆς ἦσαν ἐντελῶς ἀνεπτυγμένοι, ἠδύνατο τὸ ἔδαφος αὐτῆς νὰ θρέψῃ 3,600,000,000 κατοίκων, ὅπερ ἐστὶ τὸ πεντάπλασιον σχεδὸν τοῦ σημερινοῦ πληθυσμοῦ τῆς γῆς ἀπάσης. Ἡ τελευταία αὕτη αὐξήσις θέλει γενῆ μετὰ τριακόσια ἢ τετρακόσια ἔτη τὸ πολὺ, ἂν πρέπη νὰ κρινώμεν ἐκ τῆς ἐνεστώσης προόδου τῶν ἀρκτῶν μερῶν τῶν Ὀμοσπόνδων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, καὶ ἂν ἡ πρόοδος αὕτη δύναται νὰ ἐκληφθῇ πάντοτε ὡς σταθερὰ τοῦ πληθυσμοῦ βάσις. (Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.)

Η ΕΥΤΥΧΩΜΟΝ ΛΕΑΙΝΑ.

Οἱ Ἴσπανοὶ εἶχον ἰδρῦσαι τὴν Βουένος Ἀγῆς τὸ 1535. Ἡ νέα ἀποικία ἐστερήθη μετ' ὀλίγον ζωοτροφῶν. Ὅσοι τῶν ἀποίκων ἐθαῤῥύνοντο νὰ ἐξεληθῶσι πρὸς ἀναζήτησιν ἐθυσιάζοντο ὑπὸ τῶν ἀγρίων,

ὥστε ἠναγκάσθησαν ν' ἀπαγορεύωσι ἐπὶ ποινῇ θανάτου τὴν ἐξοδὸν ἀπὸ τοῦ περιβάλλου τῆς νέας ἀποικίας. Γυνή τις, ἣν ἡ πεῖν ἀναμφιβόλως παρώτρυνε νὰ περιφρονῆσῃ τὸν θάνατον, ὑπεξέφυγε τὴν ὀξυδερκίαν τῶν φυλάκων τῶν ἐφεδρευόντων πέριξ τῆς ἀποικίας πρὸς ἐξασφάλισιν ἀπὸ τῶν ἐκ τῆς πείνης κινδύνων. Ἡ Μαλδονάτα (οὕτως ὀνομάζετο ἡ φυγάς), ἀφοῦ ἐπλανήθη ὄρας τινὰς εἰς ἀγνώστους καὶ ἐρήμους ὁδοὺς, εἰσήλθεν εἰς ἐν σπηλαίον διὰ νὰ ἀναπαυθῆ ἀπὸ τῶν κόπων. Ὁποῖος ὑπῆρξεν ὁ τρόμος τῆς, ὅταν ἀπήντησε λέαιναν, καὶ ὁποία ἡ ἐκπληξίς τῆς ὅταν εἶδε τὸ φοβερὸν αὐτὸ θηρίον νὰ τὴν πλησιάζῃ μὲ ἦθος ὑπότρομον, νὰ τὴν θωπεύῃ καὶ νὰ τῇ λείχῃ τὰς χεῖρας μὲ ὤρυγμους πόνου, οἵτινες ἔπρεπε νὰ τὴν κινήσωσι μᾶλλον εἰς συμπάθειαν παρά νὰ τὴν τρομάξουν! Ἡ Ἴσπανὶς ἐνόησεν εὐθὺς ὅτι ἡ λέαινα ἦτο ἔγκυος, καὶ ὅτι οἱ στόνοι αὐτῆς ἦσαν γλωσσομητρὸς ἐπικαλουμένης ἀρωγῆν πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ φορτίου τῆς. Ἡ Μαλδονάτα ἐβοήθησε τὴν φύσιν, τὴν στιγμὴν τοῦ πόνου, ὅτε φαίνεται μετὰ θλίψεως ἐπιτρέπουσα εἰς πᾶν τὸ γεννώμενον τὴν ὑπαρξίν καὶ τὴν ζωὴν αὐτὴν, ἥς ἐπὶ τόσῳ βραχὺν χρόνον ἀφίνει τὴν ἀπόλαυσιν. Ἡ λέαινα εὐτυχῶς ἐλευθερωθεῖσα τρέχει εὐθὺς νὰ ζητήσῃ τροφὴν ἀφθονοὺν καὶ τὴν φέρει εἰς τοὺς πόδας τῆς εὐεργετιδῆς τῆς. Αὕτη τὴν ἐμυρίζετο καθ' ἐκάστην μετὰ τῶν νεογνῶν νεβρῶν, οἵτινες γεννηθέντες διὰ τῶν φροντίδων αὐτῆς, καὶ μετ' αὐτῆς τραφέντες, ἐφαίνετο ὅτι ἀνεγνώριζον διὰ παιδιῶν καὶ δηγματῶν ἀθῶν εὐεργεσίαν, ἣν ἡ μήτηρ των ἐπλήρωσε διὰ τῆς τρυφερωτέρας εὐγνωμοσύνης. Ἀλλ' ὅτε ἡ ἡλικία τοῖς ἀνέπτυξε τὴν ἐμφυτον ὀρμὴν νὰ ζητῶσι μόνον τὴν λείαν των, ἰσχύοντες ἦδη καὶ νὰ τὴν καταλάβωσι καὶ νὰ τὴν καταβροχθίσουν, ἡ οἰκογένεια αὕτη διεσπάρη εἰς τὰ δάση· καὶ ἡ λέαινα ἦν ἡ μητρικὴ στοργὴ δὲν ἀνεκάλει πλέον εἰς τὸ σπηλαίον, ἐχάθη καὶ αὕτη ἡ ἰδίᾳ, καὶ ἀπεπλανήθη εἰς τόπον ὁσημέραι ἐρημούμενον ὑπὸ τῆς πείνης. Ἡ Μαλδονάτα, μόνη καὶ ἄνευ μέσου ὑπάρξεως, ἠναγκάσθη ν' ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ ἀντρον ἐπιφοδὸν εἰς τοὺς ζῶντας, τὸ ὁποῖον ὅμως ἡ ἐπιεικεὶς τῆς ἠδυνήθη νὰ μεταβάλλῃ εἰς ἄσυλον. Στερηθεῖσα μετὰ πόνου κοινωνίας ἀκριβοῦς, καὶ πλανηθεῖσα ἐπ' ὀλίγον συνελήφθη ὑπ' ἀγρίων Ἰνδῶν. Λείαινα τὴν ἐθρέψε καὶ ἀνθρώποι τὴν ἠνδραπόδισαν! Μετουπολὺ περιήλθεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Ἴσπανῶν, οἵτινες τὴν ἀπήγαγον εἰς τὴν Βουένος Ἀγῆς. Ὁ διοικητὴς πλέον ἄγριος ἢ οἱ λέοντες, καὶ οἱ ἄγριοι, δὲν τὴν ἐπίστευσε βεβαίως ἰκανῶς ἐκτίσασαν τὸ ἔργλημα τῆς λειποταξίας διὰ τῶν κινδύνων καὶ τῶν δεινῶν, ὅσα ὑπέφερε, ἀλλὰ δὲ ἔταξεν ὁ βάρβαρος, νὰ τὴν προσηλώσωσιν εἰς δένδρον, ἐν μέσῳ δάσους, διὰ ν' ἀποθάνῃ τῆς πείνης, ἢ νὰ γίνῃ λεία τῶν σαρκοβόρων θηρίων. Μετὰ δύο ἡμέρας στρατιῶται ὑπήγον νὰ μάθωσι περὶ τοῦ πεπρωμένου τοῦ δυστυχοῦς ἐκείνου θύματος. Τὴν εὐρον σῶαν καὶ ὑγιᾶ κυκλουμένην ὑπὸ πύργων λιμοπτώτων, οἵτινες μὲ φάρυγγα ἀνοικτὸν ἐπὶ ταύτης τῆς βορᾶς, δὲν ἐτόλμων νὰ πλησιάζουν ἐνώπιον λεαίνης πλαγιασμένης ὑπὸ τοὺς πόδας τῆς μετὰ τῶν νεβρῶν τῆς. Τὸ θέαμα τοῦτο ἐξέπληξε

μέγα τούς στρατιώτας, ὡστ' ἔμεινον ἀκίνητοι ὑπὸ
 συμπαθείας καὶ τρόμου. Ἡ λέαινα βλέπουσ' αὐτούς,
 ἀπεμαρύνθη τοῦ δένδρου, ὡς νὰ τοῖς ἀφινε τὴν
 ἐλευθερίαν νὰ λύσωσι τὴν εὐεργέτιδά της. Ὅτε δὲ
 ἠθέλησαν νὰ τὴν ἀπαγάγουν μεθ' ἑαυτῶν, τὸ ζῶον
 βραδύ βαῖνον ἐξεβαῖον διὰ θωπειῶν καὶ στοναχῶν
 ὑποκώφων τὸ τεράστιον τῆς εὐγνωμοσύνης, ἣν ἡ
 γυνὴ αὐτῆ διηγείτο εἰς τοὺς ἐλευθερωτάς της. Ἡ
 λέαινα ἠκολούθησεν ἐπὶ τινα καιρὸν τὰ ἴχνη τῆς
 Ἰσπανίδος μετὰ τῶν νεβρῶν της, ἐπιδεικνύουσα
 πάθος καὶ πόνον εἰλειρινῆ ὡς ἐκεῖνον, ὅστις, δημο-
 σία κηρύσσεται ἀπὸ οἰκογένειαν προπέμπουσαν μέ-
 χρι τοῦ πλοίου πατέρα, ἢ υἱὸν ἀποδημοῦντα ἐξ
 εὐρωπαϊοῦ λιμένος εἰς τὸν Νέον Κόσμον, ἀφ' οὗ
 ποτὲ ἴσως δὲν θὰ ἐπανέλθῃ. Ὁ διοικητὴς πληροφορο-
 ρηθεὶς λεπτομερῶς περὶ τοῦ συμβάντος περὶ τῶν
 στρατιωτῶν του κ' ἐπιστραφεὶς ὑπὸ δασοτρόφου θη-
 ρίου εἰς τὰ αἰσθήματα τῆς ἀνθρωπότητος, ὧν ἡ θη-
 ριώδης καρδία του τὸν εἶχε στερήσει, καταστάσα
 ὑπερβαλάσσιος, ἐπέτρψε τὴν ζῶην εἰς γυναῖκα προ-
 φανῶς προστατευομένην ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ.

Ἐλένη Σ.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.)

ΑΣΜΑΤΙΑ. (SONNETS).

A.

Καθὼς ἐναποθέτομεν εἰς θήκην μαρμαρίνην
 Φίλα ὄστᾶ, ἀπὸ ψυχροῦς χειμῶνας λευκανθέντα,
 Ἀπὸ τοῦ χρόνου τὸν τραχὺν ὀδόντα σεβασθέντα
 Καὶ μείναντα εἰς ἀβλαβῆ ἀνάμνησιν κ' εἰρήνην.

Οὕτω πρὸ χρόνων στερηθεὶς κ' ἐγὼ τὴν εὐφροσύνην,
 ὡς ἄσματα ἑαρινὰ σχεδὸν λησμονηθέντα
 Εἰς στήθη ἀπὸ συνεχεῖς ὀδύνας σκληρυνθέντα,
 Τὸν ἔρωτα ἀπέθεσα ἐντός μου ὡς εἰς κλίνην.

Ἀλλὰ καθὼς ἀνέπαρον διατηρεῖ ἡ κάλλιπ
 Τὸ ἱερὸν κειμήλιον τῆς ἰερᾶς φιλίας,
 Ἦτις εἰς ὥρας προσηυχῆς τὸ βλέπει θεσπεσίας,

Οὕτω καὶ ἡ καρδία μου τὸν ἔρωτά της θάλπει,
 Καὶ ὅταν φεῖ! ἀναπολῆ ἐλείνην ἢ ψυχὴ μου,
 Ἀπὸ ὑγρὸν γαμίζουσι θερμὸν οἱ ὀφθαλμοὶ μου!

B

Ἐν ἄνθος εἰς τὴν χειρὰ της ἐκράτη νέα κόρη,
 Κ' ἐστέκετο σιωπηλὴ ἐπὶ τοῦ παραθύρου,
 Ἀλλ' ὡς νὰ τὴν διέφευγε τὸ νῆμα τοῦ ὄνερου,
 Μηχανικῶς εἰς τὴν ὁδὸν ἐνίωτ' ἐθεώρει.

Ἰταμειδία ἕαρος πρωΐα εἰς τὰ ὄρη,
 Καὶ τ' ἄνθη διεσκέδαζον πνοάς ἐλαφροῦ μύρου
 Ἐνῶ ἐξύπνα τὰ πτηνὰ ἢ αὔρα τοῦ ζεφύρου
 Ἐκ τοῦ λιμένος ἤσυχᾶ ἐν πλοῖον ἀνεχώρει.

Ἡ νέα κόρη συνεχῶς ἐν τούτοις ἐκλονεῖτο,
 Ἐνῶ τὸ πλοῖον ἐβλέπε τὸ καθυγρὸν της ὄμμα,
 Ἐφάνη νέος σκυθῶπος ἐξαίφνης εἰς τὸ δῶμα.

— Ραλοῦ, πικρὸν τὸ ἄσμάσου ἐχθὲς τὸ βράδυ ἦτο...
 Ἰγίαινε! — Ἀναχωρεῖς!! — Ἐν φίλημα ἀκόμα
 Καὶ τ' ἄνθος σου! ... — Τὸ ἔδωκε νεκρὰ σχεδὸν τὸ
 [χρῶμα! ...

Γ'.

De te mihi somnia quaeram. (Propertius IV. 4).
 Σὺ, τὴν ὁποίαν εἰς τὴν γῆν πρὸ τόπων ἤδη χρόνων,
 Νὰ γλυκοβλέπη ἔπυσε τοῦ φίλου σου τὸ ὄμμα,
 Σὺ, ἥτις εἰς τοῦ ποιητοῦ εἰσέδυες τὸ δῶμα
 Τὴν νύκτα ταύτην ἀφανῆς ὡς εὐωδί' ἀνθῶνων,

Κ' ἐπράυνες τὸν ἄγρυπνον εἰς τὴν ψυχὴν του πόνον,
 Κ' ἐπέθεσες ἐν φίλημα εἰς τὸ χλωμόν του στόμα
 Ὡ χαῖρε! φαιδρὸν ἔλαθε τὸ μέτωπόν του χρῶμα
 Κ' ἐπέχρισεν ἀκτις χαρᾶς, ἀν καὶ καθ' ὕπνου μόνον.

Ω φίλη, εἰς τὸν οὐρανὸν εἴτ' εἰς τὴν γῆν ὑπάρχεις,
 Ἰπνώτων εἴτε ἔξυπνος ὁσάκις σ' ἀτενίζει
 Εἰς τὸν θεὸν τοῦ ἔρωτος ὁ ποιητὴς ἐλπίζει.

Τὸ παρελθόν, τὸ ἐνεστώς, τὸ μέλλον του σὺ ἄρχεις,
 Ἡ μνήμη σου τὸ στήθος του με' ἄνθη ἄς στολίζῃ,
 Διότι εἰς τὰ ἴχνη σου ἐπὶ τῆς γῆς βαδίζει.

Δ'.

Ὡ σὺ, ἥτις εὐφραίνεις τὰ ὄμματά μας γύναι,
 Πλουσία εἰς ἀνθοῦντα καὶ πλήρη ζωῆς κάλλιπ,
 Τοῦ κήπου σου ἢ αὔρα με' εἶπε — κρυπτὴ ζάλη
 Τὰς νύκτας σου καὶ ξένοι ἀνησυχῶν ὀδύνας.

Πῶς εἰς τῆς Θράκης φεύγεις τὸν Βόσπορον; ὦ μαινε!
 Εἰς τὰ κομψά του ἄλση κ' εἰς τοὺς φαιδρὸς ἀνθῶνας
 Ἀκούει τὰς θρηνοῦσας ὁ ἕρως ἀηδόντας,
 Καὶ μόλις τὸν κοιμίζουσι αἱ θορυβοῦσαι κρήνας.

Ὡς νύμφη καυκασία ἐκεῖ γελᾷ ἢ φύσις
 Ἐκεῖ μαγεῖα ὄλας ναρκώνει τὰς αἰσθήσεις,
 Καὶ ἄτρωτος ἐκεῖθεν σπικνίως ψυχὴ φεύγει.

Ὡ πράϋνε τὴν θλίψιν καλὴ Ἑλληνίς κόρη!
 Εἰς τῶν Κυκλάδων τρέξε τὰς κώμας καὶ τὰ ὄρη
 Καὶ ὁ καιρὸς; θά φύγῃ κ' ἡ θλίψις σου θά εὐγῃ.

X. A. ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ.